

Godišnji izvještaj

za poslovnu godinu 2021.

KONZUM

Sadržaj

IZVJEŠTAJ POSLOVODSTVA

1	UVOD	
	Uvodna riječ predsjednika Uprave	3
	Osnova pripreme	4
	O Konzumu	5
2	STRATEŠKI PREGLED	
	Strategija Društva	7
	Trendovi u maloprodaji	8
3	IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU	
	Sažetak ključnih postignuća	10
	Poslovanje u 2021. godini	11
	Nagrade i priznanja	15
	Financijski pregled	17
	Upravljanje rizicima	23
	Alternativne mjere učinka	26
4	NEFINANCIJSKI IZVJEŠTAJ	
	Korporativno upravljanje	29
	Društvo	38
	Zaštita okoliša	60

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Odgovornost za godišnje financijske izvještaje	70
Izvešće neovisnog revizora	71
Godišnji financijski izvještaji	
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.	78
Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.	79
Izveštaj o promjenama kapitala za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.	80
Izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.	81
Bilješke uz financijske izvještaje	82

Uvodna riječ predsjednika Uprave

Protekle 2021. godinu obilježila je uspješna turistička sezona uz odlične rezultate prodaje u svim maloprodajnim formatima i oporavak kanala HoReCa u veleprodajnom segmentu, čemu su ponajviše pogodovale povoljnije epidemiološke mjere. Osim snažnih rezultata prodaje u sezoni, izvrsno smo poslovali u svim vanezonskim regijama i prodavaonicama tijekom čitave godine. Našim smo kupcima osigurali nesmetanu distribuciju osnovnih potrepština usprkos promjenjivim epidemiološkim uvjetima. Ostvarili smo gotovo deset i pol milijardi kuna prihoda od prodaje, što je povećanje od 645 milijuna kuna ili 6,6 posto u odnosu na 2020. godinu. Kontinuirano radimo na automatizaciji, optimizaciji i digitalizaciji procesa u maloprodaji, veleprodaji, logistici te svim ostalim poslovnim područjima u Društvu, u skladu s našim strateškim usmjerenjem na rast potpomognut digitalnom transformacijom. Investirali smo 132 milijuna kuna u kapitalna ulaganja usmjerena na širenje i modernizaciju naše maloprodajne mreže - u 2021. godini otvorili smo 22 nove prodavaonice, preuredili njih 34, a uspješno širenje u Istri i Kvarneru zaključili smo preuzimanjem istarskog trgovačkog lanca Miracolo.

Odlični rezultati prodaje, optimizacija procesa i efikasno upravljanje troškovima omogućili su nam ostvarivanje EBITDA u iznosu od 891 milijun kuna, što je porast od 22,3 posto u odnosu na prethodnu godinu. Uz redovito podmirivanje obveza prema našim dobavljačima, neto otplata zajmova iznosila je 324 milijuna kuna, a uz to smo otplatili 319 milijuna kuna financijskih najмова i 277 milijuna kuna kamata. Povećanom otplatom duga i povećanom EBITDA-om smanjili smo omjer neto duga i EBITDA sa 5,9x na 4,5x.

Dobri poslovni rezultati odražavaju se i u nastavku politike ulaganja u razvoj zaposlenika, kao i unaprjeđenja i povećanja radničkih prava i pogodnosti, budući da je njihovo zadovoljstvo među našim najvećim prioritetima. Novom politikom plaća razvijenom u 2021. godini uložiti ćemo više od 100 milijuna kuna u povećanje plaća za više od 9.000 zaposlenika u maloprodaji, veleprodaji, logistici i **online** prodaji. Na taj način pokazujemo koliko cijenimo njihov svakodnevni rad i trud.

Njegujemo partnerski odnos s malim i velikim dobavljačima iz cijele Hrvatske, uz stratešku orijentaciju na domaću proizvodnju i proizvođače. Proizvode sa svojih policama nastojimo učiniti što dostupnijima te vodimo računa o tome da uvijek opravdamo povjerenje naših kupaca, pa tako i kroz osvježeni program nagrađivanja vjernosti raznim pogodnostima.

Cilj nam je da se na našim policama nađe što veći broj kvalitetnih domaćih proizvoda, uz održivi model suradnje i za dobavljače i za Konzum. Na taj način s jedne strane našim kupcima pružamo najkvalitetnije domaće proizvode u što kraćem roku, dok istovremeno skraćivanjem lanaca opskrbe dajemo svoj doprinos očuvanju okoliša, što je još jedna od naših strateških odrednica. Sustavan pristup zaštiti okoliša ugrađen je u sve Konzumove maloprodajne i logističke objekte, transport i sve poslovne procese te su u njega uključeni sudionici na svim razinama poduzeća kako bismo mladima izgradili zdraviju budućnost.

Istovremeno, zajednici u kojoj djelujemo i koju čine upravo naši zaposlenici, kupci, dobavljači i njihove obitelji doprinosimo provodeći vlastite inicijative, ali i podržavajući provedbu projekata drugih subjekata kroz donacije i sponzorstva usmjerene na zaštitu okoliša, djecu i mlade, kulturu, sport i obrazovanje.

Ojačani i motivirani izvrsnom poslovnom godinom koja je iza nas, želimo opravdati vjernost naših kupaca i zaposlenika te kao tržišni lider nastavljamo s fokusom na poboljšanje kvalitete njihovog života pružanjem najbolje vrijednosti za novac.

Zoran Mitreski
predsjednik Uprave Konzuma

Osnova pripreme

Na temelju članka 21. Zakona o računovodstvu (Narodne novine br. 78/15 i 129/16) te u skladu s člankom 250.a Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine br. 111/93 - 110/15) Uprava društva je izradila izvještaj posloводства. Izvještaj će se osvrnuti na postignuća i rezultate Društva u 2021. godini koristeći se nizom financijskih i nefinancijskih pokazatelja.

Ovaj izvještaj pruža cjelovit prikaz strateškog usmjerenja Društva, financijskog i operativnog poslovanja te doprinosa društveno odgovornom i održivom poslovanju.

OPSEG IZVJEŠTAJA

Izvještaj obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine, a uključuje teme koje opisuju Konzumovu dugoročnu strategiju, trendove u maloprodaji, sažetak ključnih financijskih i operativnih rezultata i pregled osobito važnih događaja u 2021. godini. Financijski pregled obuhvaća skraćenu analizu temeljnih financijskih izvještaja. Nefinancijski izvještaj pruža pregled Konzumovih postignuća i napora na području ostvarenja okolišnih (eng. environmental), društvenih (eng. social) i upravljačkih (eng. governance) ciljeva održivog razvoja (kratica ESG).

ALTERNATIVNE MJERE UČINKA

Za izradu ovog izvještaja korištene su i dodatne mjere koje nisu propisane zahtjevima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Ove mjere pružaju dodatan uvid u poslovanje Društva te omogućuju jasnije i cjelovitije tumačenje predstavljenih informacija. Pregled korištenih alternativnih mjera zajedno s načinom njihovog izračuna i obrazloženjem potrebe njihovog iskazivanja nalazi se na stranicama 26 i 27 u sklopu sekcije Izvještaja o poslovanju.

ODOBRENJE UPRAVE

Uprava i Nadzorni odbor Konzuma neprestano prate i analiziraju financijsko, operativno i održivo poslovanje Društva.

Uprava je odobrila izdavanje Godišnjeg izvještaja dana 21. lipnja 2022. godine.

O Konzumu

Konzum je vodeći maloprodajni lanac u Hrvatskoj s tradicijom koja traje 65 godina, u kojem svakodnevno kupuje više od pola milijuna ljudi. Ima više od 600 prodavaonica smještenih diljem Hrvatske, u preko 300 gradova i naselja u unutrašnjosti, na obali i otocima. VELPRO segment sa svojih 16 veleprodajnih centara najveći je veletrgovac na hrvatskom tržištu. Predvodnik smo u tehnološkim inovacijama i postavljanju standarda na domaćem maloprodajnom i veleprodajnom tržištu, a naprednim rješenjima poboljšavamo iskustvo kupnje kako bi bila još brža i jednostavnija.

Razgranatom prodajnom mrežom, kvalitetnom uslugom i širinom asortimana Konzum je postao sinonim za trgovinu. Osluškujemo potrebe i želje kupaca te asortiman neprestano prilagođavamo novim životnim stilovima, navikama kupaca i posljednjim trendovima u maloprodaji. Na taj način kupcima nastojimo ostati prvi izbor te zadobiti i opravdati povjerenje koje nam daju.

Konzum zapošljava više od 10.000 zaposlenika te je jedan od najvećih poslodavaca u Hrvatskoj. Kontinuirano unaprjeđujemo radnička prava te stvaramo ugodno i stimulatивно radno okruženje. Njeguemo politiku jednakih mogućnosti pa su tako svima jednako dostupna napredovanja, dodatne edukacije i usavršavanja.

Predvodnik smo u strateškoj orijentaciji na domaću proizvodnju te njeгуemo dugoročna partnerstva s malim i velikim dobavljačima iz cijele Hrvatske. Na taj način na police prodavaonica stavljamo ono najbolje s domaćih polja, iz hrvatskih rijeka, jezera i mora.

S obzirom na to da smo jedna od najvećih kompanija u Hrvatskoj, svjesni smo svojeg utjecaja te ga koristimo za stvaranje boljeg i prosperitetnijeg društva. Brojnim projektima, inicijativama, donacijama i sponzorstvima diljem Hrvatske potičemo razvoj lokalnih zajednica u kojima smo prisutni.

Strateški pregled

» Strategija Društva

Misija i cilj Društva je biti neosporni tržišni lider s fokusom na kupce i poboljšanje njihove kvalitete života. To se može ostvariti pružanjem visokokvalitetnog asortimana koji je kupcima potreban za vrijednost koju traže, pomažući im s održavanjem zdravih životnih navika, štedeći im vrijeme kako bi mogli uživati u životu i pružajući im lokalne proizvode kad god je to moguće.

Sve to radimo s pažnjom i strastveno, na održiv način te s velikom odgovornošću prema zajednici i okolišu. Želimo da Konzum postane sinonim modernog načina kupovine za čitavu obitelj.

Strategiju ćemo ostvariti pomoću četiri temelja našeg budućeg razvoja, a omogućit će ih digitalna transformacija.

PREDNOSTI NA TEMELJU DIFERENCIJACIJE

- Raditi na daljnjoj **diferencijaciji brenda**
- Diferencirati se kroz **asortiman**
- Održavati **funkcionalnost prodavaonica i poboljšavati zadovoljstvo kupaca** unaprjeđenjem usluga u prodavaonicama, preuređenjima i optimizacijama

RAST I FLEKSIBILNOST MIKRO LOKACIJA

- U potpunosti **razumjeti naše kupce** i ponuditi im **vrijednost za novac**
- **Lokalizirati ponudu** i pružiti veću dostupnost na **mikro lokacijama**
- **Ojačati mrežu** diverzifikacijom u nove formate i jačanjem regionalne prodajne mreže

PRISUTNOST U VIŠE KANALA

- **Proširiti „Konzum Online“** kanal, unaprijediti uslugu „Pokupi“ te poboljšati zadovoljstvo korisnika
- **Povezati i integrirati sve kanale** kako bismo postigli jedinstveno iskustvo i povećali potencijal svih kanala
- Daljnji rast **Velpra** u maloprodajnom i HoReCa kanalu

OPERATIVNA IZVRSNOST

- Poboljšati **učinkovitost u poslovanju i procesima trgovina**
- Unaprijediti kontrolu nad **neizravnim troškovima**
- Bolje iskoristiti **sinergijske efekte** Grupe
- Stvoriti okruženje koje cijeni **timski rad i pruža mogućnosti za razvoj**

DIGITALNA TRANSFORMACIJA
inovacije, digitalizacija i automatizacija poslovnih procesa

» Trendovi u maloprodaji

Posljednjih nekoliko godina obilježeno je neuobičajenim i neočekivanim promjenama koje je prouzročila pandemija bolesti COVID-19. Ekonomski faktori značajno su utjecali na kupovne navike i kupovnu moć potrošača, a učinci pandemije odrazili su se na globalne lance opskrbe robom.

Uzevši u obzir sve izazove s kojima se maloprodajni sektor trenutno susreće, ističu se sljedeći trendovi:

- Potrošači se sve više okreću kupnji osnovnih proizvoda a ne luksuznih, te na kupnju proizvoda na akcijama kako bi ostvarili veće uštede
- Oko polovine ukupne mjesečne potrošnje odnosi se na svježu hranu, meso, voće i povrće
- Raznolikost u kanalima prodaje veoma je važna u 2021. jer gotovo svi kanali imaju učestalost posjeta, međutim i dalje prevladavaju tradicionalni načini kupovine namirnica
- Povećao se trend velikih kupnji jednom tjedno u odnosu na više kraćih posjeta tokom tjedna
- Supermarketi su najposjećeniji formati trgovina
- Sve više kupaca koristi vrećice za višekratnu upotrebu
- Briga o zdravlju je sve izraženija stoga je važno promovirati zdravu hranu i prehranu te sigurnost kupovine
- Vidljiv je oporavak TO GO segmenta ublažavanjem COVID mjera
- Trend online kupovine je i dalje u porastu, a vrijeme dostave postaje sve bitniji faktor

Izvještaj o poslovanju

» Sažetak ključnih postignuća

Konzum je tijekom 2021. godine nastavio poslovanje u izazovnim i neuobičajenim uvjetima koje je prouzročila pandemija bolesti COVID-19. Naše iskustvo, dobre prakse i predanost izvrsnosti u svim poslovnim procesima omogućile su nam uspješnu prilagodbu i savladavanje svih prepreka, čemu svjedoče odlični ostvareni rezultati poslovanja.

Godinu smo završili iznad očekivanja, sa čak 6,6% višim prihodima čemu je doprinijela uspješna turistička sezona, oporavak HoReCa kanala u veleprodajnom segmentu i stabilizacija uvjeta rada pod utjecajem pandemije zahvaljujući povoljnijim epidemiološkim mjerama tijekom godine, a naročito u ljetnim mjesecima.

Nastavljamo bilježiti izvrsne rezultate putem digitalnih kanala prodaje čime dodatno ojačavamo svoju prisutnost u online sferi poslovanja, u skladu s našim strateškim usmjerenjem na rast predvođen digitalnom transformacijom. Nastavili smo ekspanziju naše maloprodajne mreže kroz povećana kapitalna ulaganja, a okrunili smo je preuzimanjem istarskog trgovačkog lanca Miracolo.

Uspješna godina praćena povećanom EBITDA maržom omogućila nam je značajnu otplatu financijskih obveza kojom smo dodatno smanjili omjer neto duga i EBITDA te nastavili trend uspješnog upravljanja dugom.

10.423 MIL HRK

Prihodi od prodaje
↑6,6% na prošlu godinu

625 487.013m²

Maloprodajnih prodavaonica
Bruto prodajna površina

16 69.984m²

VELPRO centara
Bruto prodajna površina

22

Nove otvorene prodavaonice

900 TISUĆA

Aktivnih korisnika programa nagrađivanja vjernosti

1.347 MIL HRK

Novostvorena vrijednost

144 MIL HRK

Prihodi digitalnog poslovanja
↑2,1% na prošlu godinu

132 MIL HRK

Kapitalna ulaganja
↑22,1% na prošlu godinu

↓ **431** MIL HRK

Smanjenje financijskih obveza

40 MIL HRK

Neto dobit za godinu

891 MIL HRK

Normalizirana EBITDA
↑22,3% na prošlu godinu

8,55%

EBITDA marža
↑1,1p.p. na prošlu godinu

4,5x

Neto dug/EBITDA na dan 31. prosinca 2021.

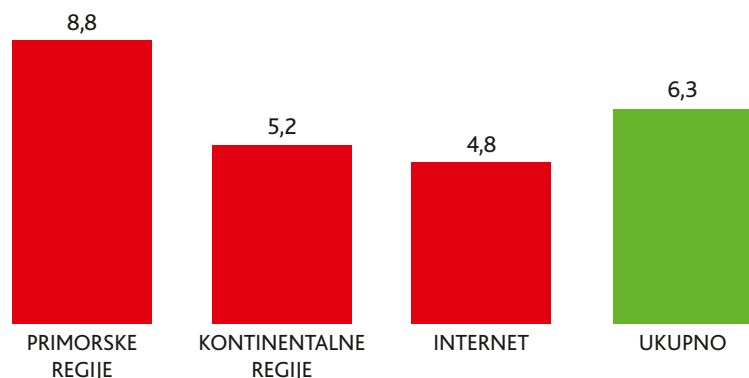
» Poslovanje u 2021. godini

Maloprodaja

Poslovanje se u 2021. godini stabiliziralo nakon prošlogodišnjeg utjecaja pandemije bolesti COVID-19. U 2021. godini nije bilo skraćivanja radnog vremena prodavaonica, zabrane rada nedjeljom i dvokratnog rada (s pauzom za dezinfekciju) kao što je to bio slučaj u 2020. godini, što je pozitivno utjecalo na rast prometa. Jedino aktivno ograničenje odnosilo se na ograničen broj kupaca u prodavaonicama u skladu s kvadraturom prostora, ali neovisno o tome broj **računa je porastao 7%** u odnosu na prethodnu godinu dok u odnosu na 2019. godinu i dalje bilježimo pad od 13%.

Nastavno, 2021. godinu obilježio je trend blago niže vrijednosti košarice, koja je u prosjeku iznosila 89 kuna (2020. godina: 90 kuna, 2019. godina: 74 kune). Veća vrijednost prosječne košarice i manji broj računa u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu ukazuje na to da su kupci tijekom 2020. godine stvorili nove kupovne navike - ponajviše se obavljaju veće kupovine u manje posjeta. Konzum je u 2021. godini ostvario 6,3% rasta prihoda "isto-za-isto" u odnosu na 2020. godinu.

Rast prihoda "isto-za-isto" po regijama u 2021. godini, %

U strukturi zaposlenih u maloprodaji dolazi do povećanja udjela povremenih radnika (studenti, učenici, umirovljenici). U 2021. godini zaposleno je bilo preko 2.300 studenata i 800 učenika (polovica njih na školskoj praksi). Za brže uključivanje takvih vrsta radnika u procese koriste se mentorske službe i edukacijski centri koji su u protekloj godini odradili više od 30 edukacija na kojima je u prosjeku sudjelovalo preko 2000 djelatnika.

Digitalizacija, automatizacija i povećanje efikasnosti postaju vrlo bitni čimbenici u dnevnom poslovanju. U protekloj godini zamjenom opreme, pojednostavljenjem i digitalizacijom procesa te smanjenjem administrativnih poslova dodatno se uštedilo više od 46.000 radnih sati, a u narednom periodu plan je uštedjeti još 30.000.

S obzirom na povoljniju epidemiološku situaciju u državi, ljetna sezona je prošla bez strožih mjera što je rezultiralo sa **preko 23% rasta prihoda u sezonskim prodavaonicama**. Uz naše djelatnike u sezonskim regijama dodatno smo na sezonu uputili preko 200 naših djelatnika s kontinenta i zaposlili preko 280 sezonskih radnika.

Razvoj maloprodajne mreže i nova ulaganja

Maloprodajna mreža je u 2021. godini doživjela sljedeće važne promjene: **otvorene su 22 nove prodavaonice**, od kojih 17 u Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji, po jedna u Dubrovačko-neretvanskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji i dvije u Gradu Zagrebu.

Preuređene su 34 prodavaonice, od kojih je jedna doživjela kompletno preuređenje, dok se kod ostalih radilo o manjim, djelomičnim preuređenjima. U listopadu smo **preuzeli istarski trgovački lanac Miracolo** pri čemu smo otvorili 13 novih prodavaonica te proširili naše poslovanje na području Istarske i Primorsko-goranske županije, gdje trenutno poslujemo sa 101 prodavaonicom.

Nastavljamo modernizaciju naše maloprodajne mreže i usluga na odjelu pekarnice te smanjujemo vrijeme čekanja na blagajnama za naše kupce pa su tako tijekom 2021. godine dvije prodavaonice dobile nove samoposlužne blagajne, a 58 prodavaonica dobilo je samoposlužne pekarnice.

U 2021. godini nastavljamo s uvođenjem automatske narudžbe po kategorijama kroz kontinuirano unaprjeđenje i optimizaciju procesa u prodavaonicama. Rezultati automatike su povećanje prometa kroz bolju dostupnost proizvoda na policama te smanjenje troškova kroz smanjenje otpisa robe. Ovim procesom ukupni stupanj automatizacije naručivanja je prešao 70% prihoda. Uz navedeno, osobama zaduženim za izradu narudžbe u prodavaonici oslobađa se dio radnog vremena kojeg usmjeravamo na druge zadatke i na uslugu prema kupcima.

Digitalno poslovanje

Konzum Online je u prvoj polovici 2021. godine i dalje nastavio uspješan dvoznamenkasti **rast od 19%** u odnosu na 2020. godinu, a krajem godine dolazi do usporavanja zbog povoljnije epidemiološke situacije radi čega ponovno bilježimo veći rast prodaje u fizičkim prodavaonicama.

Godinu smo završili s **pozitivnim rezultatom i rastom prihoda od 2%** na rekordnu 2020. godinu kada je **online** kanal radio pod maksimalnim opterećenjem, kako u Hrvatskoj tako i u ostatku svijeta. Poboljšanje epidemiološke situacije dovelo je do smanjenja usluge „Pokupi“ i „Uber dostave“. Tijekom 2021. godine radili smo na optimizacijama procesa i implementacijama novih funkcionalnosti za korisnike na webu.

Prema podacima Ekonomskog instituta i STATISTE, hrvatsko online tržište se procjenjuje na 4,2 milijarde kuna od čega industrija robe široke potrošnje (*engl. FMCG - fast-moving consumer goods*) čini oko 240 milijuna kuna. Time Konzum kao jedini nacionalni trgovački lanac koji nudi online kupovinu zauzima tržišni udio veći od 75% u tom segmentu.

Cilj u nadolazećem periodu je **proširiti prisutnost** i poboljšati uslugu **skraćanjem vremena isporuke**.

U prosincu je implementirano plaćanje **kriptovalutama** čime smo postali prvi maloprodajni lanac u regiji koji nudi ovakvu uslugu plaćanja. U našem webshopu za plaćanje može se koristiti **13 različitih kriptovaluta**.

Uvođenje plaćanja kriptovalutama još je jedan pokazatelj da Konzum neprestano prati svjetske trendove, uvodi inovacije i postavlja standard u maloprodajnom sektoru. Kao najveći trgovački lanac u Hrvatskoj koji je u svojoj povijesti dugoj 65 godina neprekidno lider na domaćem tržištu i po poslovnim rezultatima i po tehnološkim dostignućima, ponosni smo što smo predvodnici u još jednom području koje se rapidno razvija i diktira budućnost. Nastavljamo i dalje ulagati u razvoj inovacija i tehnologija kako bismo i dalje ostali prvi izbor našim kupcima te kao trgovački lanac nove generacije pružali najbolje iskustvo kupnje.

Logističke operacije

S aspekta nabave i distribucije robe, 2021. godina posebno je obilježena nastavkom pandemije bolesti COVID-19 i njenim utjecajem na lance opskrbe te jako dobrom turističkom sezonom koncentriranom u ljetnim mjesecima.

Volatilnost u potrošnji robe uzrokovala je velike probleme u svjetskim lancima opskrbe tijekom čitave 2021. godine. Naglo povećanje potražnje odrazilo se na nedostatak resursa u prekooceanskim transportima te dramatičan rast cijena tih usluga, povremene nestašice sirovina za ambalažu, nedostatak kapaciteta u proizvodnji pojedinih vrsta roba i kašnjenja isporuka. Praćenjem situacije, pravovremenim i agilnim pristupom te suradnjom na razini Fortenova grupe, uspješno smo prevladali većinu izazova radi čega se ova problematika nije bitno odrazila na policama trgovina.

Ljetna sezona se koncentrirala u dva udarna mjeseca i bila je vrlo dobra, čak i iznad očekivanja. Upravo to je uzrokovalo najznačajniji izazov - nedovoljno uvozne robe specifične za sezonsku potrošnju od strane distributera (jaka alkoholna pića, sredstva za sunčanje itd.). Rješenja su se uspješno pronalazila kod domaćih proizvođača i prilagodbama asortimana sukladno dostupnosti robe. Upravljanje zalihama i koordinacija između odjela Prodaje, Nabave i Logistike bila je izvrsna. Rezultat je bila odlična pokrivenost asortimanom, ali i odlični pokazatelji obrtaja zaliha i minimalni ostaci neprodane sezonske robe. Neočekivano dobra sezona nesprenim je zatekla i dio turističkog sektora što je pomoglo Konzumu u pronalaženju dovoljno radne snage za kvalitetno odrađivanje distribucije.

Nesigurnost globalne opskrbe, osvještavanje kupaca o važnosti podrške lokalnoj proizvodnji i očuvanju radnih mjesta te trendovi zdravog življenja i porast životnog standarda doveli su do potrebe **skraćivanja lanaca opskrbe**. Svježina i dostupnost lokalnih proizvoda postala je strateška prednost koja je prepoznata i u našim operacijama. Pronalaženjem novih izvora robe, promjenama u načinima naručivanja i modelu distribucije približili smo kupcima niz novih proizvoda manjih proizvođača kojima se ranije bilo vrlo teško probiti do polica.

U 2021. godini nadmašeni su rezultati dostupnosti robe i radnog kapitala iz prethodne godine, dok su ciljevi produktivnosti i troškova uspješno postignuti unatoč kontinuiranom izazovu povećanih stopa bolovanja radi izolacija i obolijevanja uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19. Obnovljen je dio voznog parka i opreme u skladištima, pogotovo dio vezan na povećanje sigurnosti zaposlenika na radu. Dodatni fokus na sigurnost rezultirao je smanjenjem ozljeda na radu.

Tijekom čitave godine vođeni su razvojni projekti poput uvođenja automatskih narudžbi na svježoj hrani, optimalno naručivanje robe od dobavljača, reorganizacija nabave vanjskih usluga prijevoza na domaćem i međunarodnom tržištu i drugi. Uspješno su i u roku odrađeni važni zadaci definirani tijekom interne revizije procesa nabave robe te sigurnosti na radu. Provođeni su projekti razmjene znanja i dobrih praksi kojima je cilj bio postići sinergijske efekte između kompanija Fortenova grupe. Posebna pažnja je i dalje bila posvećena radu s ljudima, našim najvrjednijim resursom. Uspjeli smo održati visoku razinu motivacije stručnih djelatnika tijekom čitave godine, njihovu uključenost u sve procese, informiranost i najvažnije - njihovo zdravlje. Temelj uspješnog poslovanja i funkcioniranja opskrbe u 2021. godini bila je kontinuirana uspješna prilagodba i efikasno i angažirano upravljanje vlastitim ljudskim i materijalnim resursima.

Strateško opredjeljenje prema vlastitim kompetencijama u upravljanju zalihama i snažna vlastita distribucija u uvjetima izrazite nepredvidivosti ponovno su se u 2021. godini istaknuli kao ključ uspjeha.

Veleprodaja

VELPRO - partner za profesionalce - sa svojih 70.000 m² prodajno-skladišnog prostora namijenjen je prvenstveno zadovoljavanju potreba malih trgovaca, hotelijerstva, ugostiteljstva i javnog sektora, odnosno pravnih osoba i obrtnika koji na jednom mjestu mogu obaviti cjelokupnu opskrbu za potrebe vlastitog poslovanja.

Nastao je kao rezultat trgovačkog iskustva u veleprodaji i primjeni svjetskih standarda, tehnologija i znanja u upravljanju trgovinom.

VELPRO tim sa svojih **16 veleprodajnih centara** diljem Hrvatske najveći je veletrgovac na hrvatskom tržištu, uz **godišnji prihod od preko milijardu kuna**. Strateški usmjeren prvenstveno na opskrbu profesionalnih kupaca, poput hotelijera i ugostitelja, maloprodajnih tvrtki i javnog sektora.

Svoje poslovanje bazira na kvalitetnoj logistici koja uključuje **više od 150 vozila** koja prate najsuvremenije svjetske standarde distribucije, dopremajući **više od 1.000 dostava dnevno i preko 250.000 isporuka godišnje** u sve dijelove Hrvatske. **Više od 700 djelatnika** brine za potrebe preko 10.000 kupaca na području cijele države i njihovih **više od 900.000 narudžbi godišnje**.

Zaposlenici VELPROA raspoređeni su na poslove prijema robe, popunjavanja prodajnih i komisionih lokacija, pripremanja pošiljki za isporuku robe kupcima te otpremanje robe, izdavanje računa i distribuciju robe kupcima.

Uz kvalitetnu uslugu, veleprodajnim kupcima se prodaje i distribuira **bogat asortiman s više od 9.000 artikala**, što uključuje svježu hranu, voće i povrće, svježe meso, pakiranu hranu, pića, kozmetiku i kemijske proizvode, sezonski asortiman, uredski pribor, tehničku robu i profesionalni asortiman za ugostitelje i hotelijere koji čine značajan segment poslovanja veleprodaje. U sklopu svog prodajnog asortimana **VELPRO nudi i više od 600 artikala** vlastitih robnih marki. Kvalitetna usluga u najvećoj hrvatskoj veleprodaji podrazumijeva i suvremen sustav naručivanja robe putem interneta.

U 2021. godini nastavila se uspješna integracija Veleprodaje u poslovne sustave Konzuma. Unatoč negativnim trendovima prouzročenim pandemijom bolesti COVID-19 tijekom prvog kvartala, Velpro je intenzivno radio na poboljšanju operativnih procesa i usklađenju poslovanja.

Uspješno su otvorene **dvije sezonske prodavaonice Makarska i Krk**. Proširena je suradnja sa dijelom kupaca na određenim grupama proizvoda, a Velpro je dodatno ojačao svoj položaj u HoReCa kanalu prodaje. U slavljeničkom tonu zaključena je vrlo uspješna 2021. godina u kojoj je ostvaren ukupan **rast prihoda od 17%** i u kojoj je Velpro proslavio **20 godina poslovanja**.

» Nagrade i priznanja

Odabrane mame

Istraživanje zadovoljstva potrošača provedeno u listopadu 2021. godine, u kojem je sudjelovalo ukupno 1.200 majki, pokazalo je da su Konzumove pekarnice favorit majki među pekarnicama svih trgovačkih lanaca u Hrvatskoj. Tako su naše pekarnice stekle pravo korištenja oznake „Odabrane mame“ koju poduzeće Selektiva dodjeljuje proizvodima i uslugama koje su mame zaista i koristile, smatrajući da su one, s obzirom na sve svakodnevne zadaće koje obavljaju u brizi za svoje obitelji, najkvalificiranije za davanje preporuka.

Odabrani proizvod godine - Lumpi

Konzumova robna marka dječjih pelena Lumpi premium od 2021. godine nosi titulu Odabrani proizvod godine, čime potvrđujemo kontinuirana ulaganja u razvoju svojih robnih marki, osobito kad je riječ specifičnim životnim stilovima ili premium segmentima. Titula se temelji na strogoj metodologiji i njenoj primjeni u više od 40 zemalja pod međunarodnom licencom „Voted Product of the Year“.

Zlatna košarica

Konzum je u 2021. godini osvojio prestižnu titulu Trgovca godine za prethodnu 2020. godinu. Tu smo nagradu časopisa Ja trgovac specijaliziranog za maloprodaju i industriju robe široke potrošnje osvojili zahvaljujući tomu što smo pokazali goleme napore u nastavku održivog poslovanja i osiguravanju stabilnog opskrbnog lanca čak i za vrijeme globalne epidemije.

Top 50 hrvatskih aplikacija

Naša mobilna aplikacija osvojila je u 2021. godini mjesto na listi najboljih 50 hrvatskih aplikacija poznatog časopisa VID. Pritom smo dobili i medalju „Palac gore za download“ zahvaljujući modernom sučelju i brojnim korisnim značajkama za lakšu kupnju.

Mastercardovo priznanje za unaprjeđenja u online prodavaonici i kartičnom plaćanju

Na dodjeli Zlatne košarice 2021. godine Konzum je osvojio i Mastercardovo priznanje za inovacije u plaćanju zahvaljujući unaprjeđenju i razvoju rješenja u online prodavaonici te poboljšanju korisničkog iskustva prilikom kartičnog plaćanja.

Naše robne marke

» Financijski pregled

Financijska uspješnost

U nastavku su predstavljeni rezultati poslovanja ostvareni u razdoblju koje je završilo 31. prosinca 2021. godine u usporedbi sa razdobljem koje je završilo 31. prosinca 2020. godine. Pojedine stavke prikazanog skraćenog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti bit će detaljno analizirane u nastavku.

Konzum je u 2021. godini ostvario rast normalizirane EBITDA u iznosu od 163 milijuna kuna koji je predvođen povećanjem prihoda od prodaje u maloprodajnom i veleprodajnom segmentu. EBIT je dodatno rasla prvenstveno zahvaljujući nižim troškovima amortizacije dugotrajne imovine u vlasništvu. Uvećanom otplatom dugova koja je omogućena iznimnim rezultatima operativnog poslovanja smanjeni su troškovi kamata, a povoljnije kretanje tečaja omogućilo je značajno smanjenje financijskih rashoda po osnovi tečajnih razlika čime je generirana neto dobit prije poreza u iznosu od 27 milijuna kuna.

Kako bismo čitateljima pružili detaljnije i točnije razumijevanje financijskih i operativnih rezultata Društva, u izvještajima koristimo određene alternativne mjere učinka. Popis definicija korištenih mjera, pojašnjenja njihove relevantnosti za korištenje, usporedni podaci te usklade na godišnje financijske izvještaje dostupne su u sekciji Alternativne mjere učinka.

* Postotne marže izračunate su u odnosu na Prihode od prodaje

** Operativni prihodi i rashodi umanjeni su za jednokratne stavke čija se detaljna razrada nalazi u sklopu sekcije Alternativne mjere učinka

HRK '000	2021	2020	% Δ
Prihodi	10.693.571	10.036.878	6,5%
Prihodi od prodaje	10.423.280	9.778.001	6,6%
Ostali prihodi	270.290	258.878	4,4%
Operativni rashodi	(9.802.398)	(9.308.261)	5,3%
Normalizirana EBITDA	891.173	728.617	22,3%
EBITDA marža, %	8,5%	7,5%	1,1 p.p.
EBIT	284.801	66.193	330,3%
EBIT marža, %	2,7%	0,7%	2,1 p.p.
Neto dobit prije poreza	27.173	(278.584)	(109,8)%
Neto profitna marža, %	0,3%	(2,8)%	3,1 p.p.

Prihodi od prodaje

Konzum je u 2021. godini zabilježio ukupan rast prihoda prodaje od 6,6% predvođen snažnim rastom u maloprodajnom segmentu. Rast prihoda isto-za-isto od 6,29%, uspješna turistička sezona i povoljnije epidemiološke mjere pogodovale su rastu prihoda u maloprodaji od 498 milijuna kuna odnosno 5,7%, a osim sezonskih, za istaknuti su jednako uspješni rezultati poslovanja vansezonskih prodavaonica koje tijekom čitave godine bilježe stabilan rast prihoda u odnosu na prethodnu godinu. Pozitivnim rezultatima su pridonijele 22 nove prodavaonice koje su otvorene tijekom 2021. godine. Segment digitalnog poslovanja također je nastavio rasti.

Uz obilježavanje 20 godina poslovanja Velpra, veleprodajni je segment oporavkom HoReCa kanala ostvario rast prihoda od 144 milijuna kuna, odnosno 16,5%.

Ukupni rast prihoda od 645 milijuna kuna zaokružio je uspješnu poslovnu godinu te potvrdio Konzumovu poziciju vodećeg trgovačkog lanca u zemlji.

Ostali poslovni prihodi

Manji dio svojih prihoda Konzum ostvaruje pružanjem usluga, a za istaknuti su usluge oglašavanja u katalogima i na prodajnim mjestima, usluge najma poslovnih prostora te usluge skladištenja.

Ukupno povećanje ostalih prihoda za 11 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu predvođeno je značajnim rastom prihoda od marketinških aktivnosti u iznosu od 25 milijuna kuna te rastom prihoda od najma i podnajma u iznosu od 2 milijuna kuna. U 2020. godini Konzum je dobio COVID potpore od države u iznosu od 8 milijuna kuna, što je zajedno s manjim prihodima od izvoznih usluga razlog smanjenja ostalih poslovnih prihoda za 17 milijuna kuna u 2021. godini.

HRK '000	2021	2020	% Δ
Prihodi od maloprodaje	9.264.479	8.766.064	5,7%
Prihodi od digitalnog poslovanja	144.232	141.197	2,1%
Prihodi od veleprodaje	1.014.569	870.740	16,5%
Prihodi od prodaje	10.423.280	9.778.001	6,6%

HRK '000	2021	2020	% Δ
Marketinške usluge	142.423	116.927	21,8%
Podnajam	58.804	52.251	12,5%
Najam	21.696	26.144	(17,0)%
Prefakturirani troškovi	16.598	15.080	10,1%
Usluge skladištenja	14.429	15.013	(3,9)%
Prihodi od potpora i subvencija	-	8.000	(100,0)%
Ostali poslovni prihodi	16.340	25.462	(35,8)%
Ostali prihodi	270.290	258.878	4,4%

Operativni rashodi umanjeni za jednokratne stavke

U 2021. godini operativni su rashodi porasli za 494 milijuna kuna ili 5,3% u skladu s boljim rezultatima poslovanja, većim ostvarenim godišnjim prometom i posljedično višim troškovima prodane robe. Unatoč apsolutnom rastu, uspješni rezultati poslovanja nadmašuju povećanje operativnih rashoda, pa se tako njihov udio u ukupnim prihodima od prodaje smanjio za 1,2 postotna boda. Dokaz je to uspješnog upravljanja troškovima te njihove optimizacije.

Troškovi osoblja porasli su za 32 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu, prvenstveno radi povećanja plaća zaposlenika te isplata nagrada i stimulacija za ostvarene radne rezultate. Početkom 2022. godine Konzum je uložio više od 100 milijuna kuna u novo povećanje plaća za preko 9.000 zaposlenika u maloprodaji, veleprodaji, logistici i online prodavaonici.

Troškovi usluga bilježe povećanje od 56 milijuna kuna. Rast predvode povećani troškovi tekućeg i investicijskog održavanja, veća ulaganja u promidžbu, povećanje troškova komunalnih usluga i zapošljavanje studenata radi povećane potrebe za radnom snagom uslijed povećanog prometa.

Materijalni troškovi su na usporedivoj razini kao prethodne godine, uz povećanje troškova energenata i niže troškove utrošenih rezervnih dijelova i sitnog inventara.

Povećanje ostalih troškova u najvećoj se mjeri odnosilo na povećanu rezervaciju za neiskorištene godišnje odmire te više iznose sponzorstava i donacija, dok su uštede ostvarene nižim rezervacijama za otpremnine i sudske sporove.

Troškovi vrijednosnih usklađenja su povećani u odnosu na 2020. godinu prvenstveno radi dodatnih ispravaka vrijednosti utuženih potraživanja.

HRK '000	2021	2020	% Δ
Trošak prodane robe	(7.657.864)	(7.270.210)	5,3%
Trošak osoblja	(1.049.606)	(1.017.167)	3,2%
Troškovi usluga	(677.491)	(621.726)	9,0%
Troškovi sirovina, materijala i energije	(295.079)	(297.765)	(0,9)%
Ostali troškovi	(114.805)	(103.059)	11,4%
Vrijednosna usklađenja	(7.553)	1.666	(553,3)%
Operativni rashodi	(9.802.398)	(9.308.261)	5,3%
% od prihoda prodaje	94,0%	95,2%	(1,2) p.p.

* Razrada jednokratnih stavaka i usklada sa financijskim izvještajima nalazi se u sklopu sekcije Alternativne mjere učinka

Normalizirana EBITDA

Konzum je u 2021. godini ostvario 22,3% veću dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) ponajviše zahvaljujući snažnijem rastu prihoda u odnosu na rast operativnih rashoda uslijed čega se EBITDA marža povećala za 1,1 postotni bod. Efikasnim upravljanjem troškovima osigurane su dodatne uštede kojima je smanjen udio operativnih rashoda u prihodima.

Jednokratni troškovi

Jednokratne stavke najvećim se dijelom odnose na transakcije koje su nastale kao rezultat poslovanja starog društva Konzum d.d. prije prijenosa poslovne cjeline na društvo Konzum plus d.o.o, a sastoje se od troškova restrukturiranja, jednokratnih vrijednosnih usklađenja i troškova izvan-sudskih nagodbi.

EBIT

Uz rast normalizirane EBITDA za 163 milijuna kuna, ostvareno je dodatno povećanje EBIT za 56 milijuna kuna smanjenjem troškova amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine istekom amortizacijskog vijeka za dio imovine u vlasništvu te smanjenjem jednokratnih troškova poslovanja. EBIT marža povećala se za 2,1 postotna boda.

Financijski prihodi i rashodi

Neto financijski rezultat je povoljniji za 87 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu, zahvaljujući povoljnijem kretanju tečaja eura čime je ostvarena pozitivna promjena na nerealiziranim tečajnim razlikama u iznosu od 62 milijuna kuna. Preostalo poboljšanje prvenstveno se odnosi na smanjene troškove kamata uslijed povećane otplate financijskih obveza.

HRK '000	2021	2020	% Δ
Prihodi	10.693.571	10.036.878	6,5%
Operativni rashodi	(9.802.398)	(9.308.261)	5,3%
Normalizirana EBITDA	891.173	728.617	22,3%
EBITDA marža, %	8,5%	7,5%	1,1 p.p.
Amortizacija	(585.747)	(602.632)	(5,6)%
Prodaja stalne imovine, neto	(1.718)	3.944	(143,6)%
Jednokratni troškovi	(18.907)	(45.736)	(58,7)%
EBIT	284.801	66.193	330,3%
EBIT marža, %	2,7%	0,7%	2,1 p.p.
Financijski prihodi	15.429	2.709	469,6%
Financijski rashodi	(273.056)	(347.486)	(21,4)%
Neto dobit prije poreza	27.173	(287.584)	(109,8)%
Neto profitna marža, %	0,3%	(2,8)%	3,1 p.p.

Financijski položaj

Imovina i obveze su se u 2021. godini smanjile za 7,6% što prvenstveno proizlazi iz dodatnog smanjenja vrijednosti dugotrajne imovine radi redovnog obračuna amortizacije te smanjenja kratkotrajne imovine zbog veće naplate potraživanja i smanjenja novčanih sredstava radi povećane otplate tekućih obveza prema dobavljačima i povećane otplate financijskih dugova i obveza po financijskom najmu.

Ostvarena pozitivna neto dobit nakon poreza omogućila je dodatno smanjenje negativnog kapitala. Negativan kapital nastao je radi izvanrednih efekata tijekom 2019. i 2020. godine, ponajviše zbog poslovnih spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom (VELPRO - CENTAR i ostali) kojima su stečene negativne konsolidirane rezerve u iznosu od 193 milijuna kuna i efekata proizašlih iz fer vrednovanja imovine i obveza stečenih prijenosom poslovne cjeline Konzuma d.d. provedbom Nagodbe.

Financijski dug obuhvaća dugoročne i kratkoročne pozajmice primljene od Fortenova grupe, obveze po reinstaliranom dugu te pripadajuće kamate po osnovi navedenih zajmova. Od ukupnog iznosa, 72% je kratkoročni, a 28% dugoročni dug.

Višak slobodnih novčanih sredstava je tijekom 2021. godine iskorišten za veću otplatu internog zajma te su nastavljene redovne kvartalne otplate reinstaliranog duga prema utvrđenom otplatnom planu, čime je ostvareno godišnje smanjenje obveza u ukupnom iznosu od 340 milijuna kuna. Smanjenje obveza po financijskom najmu iznosilo je 94 milijuna kuna, čime je na razini godine ostvareno smanjenje financijskih obveza u ukupnom iznosu od 431 milijuna kuna.

Značajna otplata financijskih obveza rezultirala je smanjenjem ukupnog neto duga u iznosu od 229 milijuna kuna. Uspješna poslovna godina doprinijela je rastu EBITDA te omogućila značajno smanjenje omjera neto duga i EBITDA sa 5,9x na 4,5x.

HRK '000	31.12.2021	31.12.2020	% Δ
Dugotrajna imovina	4.602.816	4.846.659	(5,0)%
Kratkotrajna imovina	1.254.905	1.495.899	(16,3)%
UKUPNO IMOVINA	5.857.722	6.342.559	(7,6)%
Kapital i rezerve	(415.446)	(449.004)	(7,8)%
Dugoročne obveze	2.807.268	3.027.114	(7,3)%
Kratkoročne obveze	3.465.900	3.764.448	(7,9)%
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	5.857.722	6.342.559	(7,6)%
Ukupni financijski dug	1.650.000	1.990.427	(17,1)%
Kratkoročne pozajmice	1.183.745	1.408.288	(15,9)%
Dugoročne pozajmice	466.254	582.139	(19,9)%
Obveze po najmu	2.544.784	2.635.822	(3,5)%
Novac i novčani ekvivalenti	(159.534)	(361.560)	(55,9)%
Neto financijski dug	4.035.250	4.264.689	(5,4)%
Normalizirana EBITDA	891.173	728.617	22,3%
Neto dug/EBITDA	4,5x	5,9x	

Novčani tokovi

Zahvaljujući sveukupnom rastu poslovanja, smanjenim udjelima operativnih rashoda u ukupnim prihodima i većom ostvarenom EBITDA maržom, neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala su u 2021. godini porasla za 180 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu.

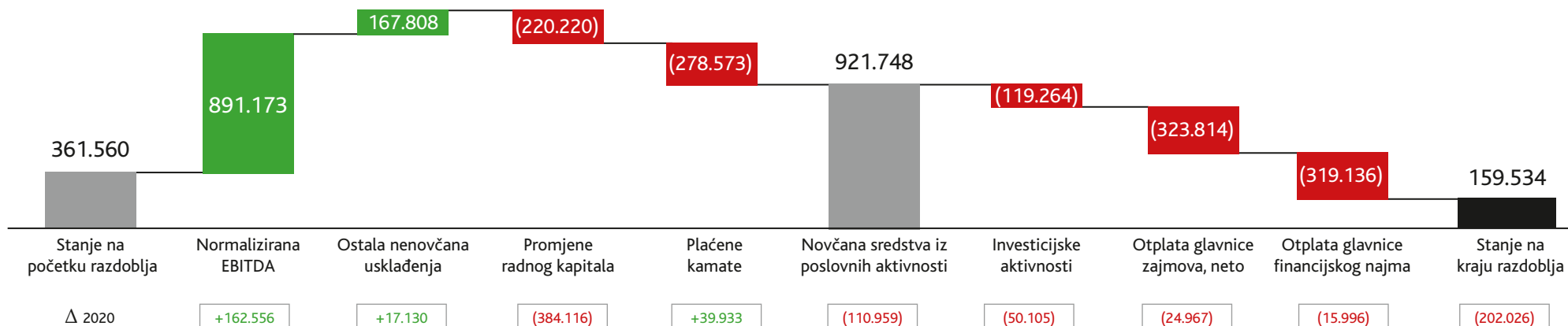
Ostala nenovčana usklađenja odnose se na nenovčane transakcije koje nisu generirale novčane priljeve i odljeve poput vrijednosnih usklađenja imovine, promjena u rezerviranjima, viškova, manjkova, otpisa, rasipa, kvara i loma robe. Rast u 2021. godini u najvećem se dijelu odnosi na veći iznos redovnih vrijednosnih usklađenja kupaca i ostale kratkotrajne imovine.

Novčana sredstva u 2021. godini utrošena su za izraženiju otplatu obveza prema dobavljačima u iznosu od 115 milijuna kuna. Povećani izdaci također su ostvareni za nabavu zaliha u iznosu od 189 milijuna kuna s obzirom na povećani promet tokom godine. Brža i učinkovitija naplata potraživanja generirala je novčane priljeve u iznosu od 85 milijuna kuna.

Značajnom otplatom glavnice internog zajma smanjeni su novčani odljevi za troškove kamata za 12 milijuna kuna. Odljevi po osnovi kamata na financijski najam su bili niži za 4 milijuna kuna. Konzum je prethodne godine platio 26 milijuna kuna poreza na dobit proizašlog iz rezultata 2019. godine, dok u 2021. godini radi ostvarenog gubitka iz poslovanja nije bilo odljeva po osnovi poreza na dobit.

Višak novčanih sredstava utrošen je za povećana kapitalna ulaganja u nove prodavaonice, preuređenja i optimizacije te za akviziciju istarskog trgovačkog lanca Miracolo radi čega su investicijski odljevi veći za 50 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu.

Preostala slobodna novčana sredstva utrošena su na otplatu financijskih dugova. Otplaćena su 494 milijuna kuna glavnice internog zajma primljenog od Fortenova grupe, dok su novi primici iznosili 170 milijuna kuna. Uzimajući u obzir priljeve i odljeve, neto otplata internog zajma je bila viša za 25 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu čime je dodatno smanjen neto dug. Redovita otplata glavnice obveza po financijskom najmu bila je 16 milijuna kuna viša od prethodne godine.

» Upravljanje rizicima

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza Nefinancijska imovina

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Kako nije moguće doći do referentnih tržišnih cijena značajnog dijela aktive i obveza Društva, fer vrijednosti temelje se na procjenama Uprave s obzirom na vrstu aktive i osnovu obveze. Uprava vjeruje da se fer vrijednosti financijske imovine i obveza ne razlikuju značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti i da su raspoređeni u razinu 2 i razinu 3 u hijerarhiji fer vrijednosti.

Društvo je koristilo sljedeće metode i pretpostavke prilikom procjene fer vrijednosti financijskih instrumenata:

- **Potraživanja od kupaca, obveze prema dobavljačima, depoziti i ostala financijska imovina i obveze**

Za imovinu i obveze koje dospijevaju unutar 3 mjeseca, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Za dugoročnija sredstva, ugovorene kamatne stope ne odstupaju značajno od trenutnih tržišnih te je sukladno tome njihova fer vrijednost približna knjigovodstvenoj.

- **Dani zajmovi i depoziti za najmove**

Budući da gotovo svi krediti dospijevaju unutar sljedeće dvije godine, Uprava vjeruje da se njihova fer vrijednost ne razlikuje značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti. Što se tiče depozita za najmove, izračunata je njihova diskontirana vrijednost te je Uprava zaključila da se fer vrijednost ne razlikuje značajno od knjigovodstvene vrijednosti.

- **Obveze po kreditima**

Budući da je većina kredita kratkoročna i dobivena od vlasnika s fiksnom kamatnom stopom koja se svake godine mijenja prema zakonskoj kamatnoj stopi koju odobrava Ministarstvo financija, Uprava smatra da njihova fer vrijednost nije značajno različita od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Metode procjene fer vrijednosti koje se koriste za vrednovanje ulaganja u nekretnine i imovine namijenjene prodaji su detaljnije opisane u povezanim bilješkama uz financijske izvještaje (bilješka 5, bilješka 19 i bilješka 23).

Ciljevi i politike upravljanja rizicima

Glavni rizici koji proizlaze iz financijskih instrumenata Društva su kreditni rizik, tečajni rizik i rizik kamatne stope. Uprava pregledava i provodi politike za upravljanje svakim od ovih rizika koje su navedene dolje. Društvo je izloženo međunarodnim tržištima. Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. U nastavku su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

Primarni cilj upravljanja kapitalom Društva je osigurati potporu poslovanju Društva kako bi se osigurao povrat članovima Društva i koristi za ostale dionike te održavanje optimalne strukture kapitala kako bi se smanjili troškovi kapitala. Struktura kapitala Društva odnosi se na temeljni kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti. Trenutno ne postoje kapitalni zahtjevi koji su nametnuti izvana.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Društvo je usvojilo politiku poslovanja samo s kreditno sposobnim društvima i društvima osiguranim jamstvima čime umanjuje mogućnost nastajanja financijskih gubitaka zbog neispunjenih obveza. Društvo se služi podacima i mišljenjima prikupljenim od specijaliziranih bonitetnih kuća, Gospodarske komore kao i javno objavljenim informacijama o financijskom položaju društava. Također koristi svoju bazu podataka kako bi odgovarajuće rangirala značajnije kupce. Utjecaj kreditnog rizika na Društvo kao i promjene u kreditnom rangiranju partnera konstantno se prate i mjere te je ukupna vrijednost zaključenih ugovora na odgovarajući način raspoređena između kreditno sposobnih partnera. Procjena kreditnog rizika za upravljanje rizicima je kompleksan proces koji uključuje upotrebu modela jer rizik varira ovisno o uvjetima na tržištu, očekivanim novčanim tokovima i proteku vremena. Procjena kreditnog rizika za portfelj imovine podrazumijeva procjenu vjerojatnosti neispunjenja, povezane udjele gubitaka i korelacije neispunjenja između različitih stranaka.

Značajan dio kreditnog rizika proizlazi iz operativnih aktivnosti Društva (prvenstveno potraživanja od kupaca) i iz financijskih aktivnosti Društva, uključujući depozite i kredite. Svi očekivani kreditni gubici su 12-mjesečni očekivani kreditni gubici temeljeni na vjerojatnosti (razina 1).

Društvo ima sljedeće vrste financijske imovine koja je predmetom primjene modela očekivanog kreditnog gubitka (ECL modela):

• Potraživanja od kupaca za prodaju roba i usluga

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup u mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka koji se temelji na očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja za sva potraživanja od kupaca.

Kako bi se izmjerio očekivani kreditni gubitak, potraživanja od kupaca su grupirana prema vrsti potraživanja i danima dospjeća.

Stope očekivanog kreditnog gubitka temelje se na prošlim profilima plaćanja kao i na odgovarajućim povijesnim kreditnim gubicima koji su nastali u ovom razdoblju. Za neke se kupce koristila viša stopa zbog nepodmirenih iznosa po predstečajnim nagodbama koji se najvjerojatnije neće naplatiti u punom iznosu. Društvo je razmotrilo utjecaj budućih makroekonomskih faktora koji utječu na sposobnost kupca da podmiri potraživanje te je zaključilo da nema značajnog utjecaja na stope očekivanog kreditnog gubitka.

Potraživanja od kupaca se izravno otpisuju ako ne postoje razumna očekivanja da će ista biti nadoknađena. Indikatori da ne postoje razumna očekivanja da će potraživanja od kupaca biti nadoknađena uključuju između ostalog nemogućnost izvršenja ugovornog plaćanja u razdoblju dužem od godinu dana.

• Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku

Ostala financijska imovina po amortiziranom trošku uključuje depozite i jamstva, zajmove povezanim i nepovezanim stranama i ostala potraživanja. Najznačajniji dio financijske imovine je sastavljen od depozita vezanih uz najam prostora koji se mogu netirati s obvezama po najmu i prema tome ne postoji značajan rizik kreditnog gubitka.

Očekivani kreditni gubitak izračunat je prema rejtingu Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) za cijelu Hrvatsku i vjerojatnosti neispunjenja za financijske i nefinancijske institucije.

Iako su novac i novčani ekvivalenti također predmet umanjenja sukladno zahtjevima MSFI-ja 9, utvrđeno umanjenje vrijednosti u ovom kontekstu je beznačajno i stoga nije knjiženo.

Društvo nema derivativnih financijskih instrumenata niti bilo kakvih financijskih instrumenata koji bi Društvo potencijalno izlagali koncentraciji kreditnog rizika. Stoga Društvo ne očekuje da će biti izloženo materijalnim kreditnim gubicima po financijskim instrumentima.

Rizik promjena kamatne stope

Većinu kamatonosnih stavki imovine i obveza Društva predstavljaju krediti i pozajmice. Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promijenjeni tijekom razdoblja. Društvo ima pozajmice dobivene većinom od povezanih društava, točnije od Fortenova grupe d.d. Ovi zajmovi imaju fiksnu kamatnu stopu koja se svake godine mijenja prema zakonskoj kamatnoj stopi koju odobri Ministarstvo financija. Manji dio dugoročnog duga odnosi se na pozajmice od nepovezanih društava koje su prenesene na Društvo putem Nagodbe i koje također imaju fiksnu kamatnu stopu. Zbog ovih faktora Društvo nije značajno izloženo riziku promjena kamatne stope.

Osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu kamatnih stopa, ako sve ostale varijable ostanu nepromijenjene, a zbog promjene u fer vrijednosti monetarne imovine i obveza, prikazana je u nastavku:

	Rast/ pad kamatne stope u p.p.	Efekt na dobit/ gubitak prije poreza
2021	+/-0,5	6.876
2020	+/-0,5	8.403

Rizik likvidnosti

Društvo je izloženo riziku likvidnosti s obzirom na to da je većina obveza kratkoročna. Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnih novčanih sredstava i utrživih vrijednosnih papira i dostupnost financiranja kroz adekvatan iznos odobrenih kreditnih sredstava da bi se podmirile obveze po dospijeću i zatvorile tržišne pozicije.

Uprava prati tekuće prognoze rezerve likvidnosti Društva na temelju očekivanih novčanih tokova i bilančnih pokazatelja likvidnosti u skladu s internim i vanjskim regulatornim zahtjevima i održavanjem planova za financiranje duga. Za detalje molimo pogledajte bilješku 37. u sklopu financijskih izvještaja.

Rizik promjene tečaja

Većina imovine Društva denominirana je u kunama. Dio kreditnih obveza, obveza po najmu Društva te obveza prema dobavljačima denominiran je u stranim valutama (primarno EUR). U skladu s time, Društvo je izloženo riziku promjena tečaja. S obzirom na dugoročnu politiku Republike Hrvatske vezanu uz održavanje tečaja s EUR, Društvo ne smatra da je značajno izloženo daljnjem negativnom utjecaju ove izloženosti.

Osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu tečaja, bez promjene ostalih varijabli, a zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza, prikazana je u nastavku:

	HRK '000	Rast/pad tečaja	Efekt na dobit/gubitak prije poreza
2021	EUR	+/- 1%	37.346
	USD	+/- 1%	7
	EUR	+/- 1%	2
	USD	+/- 1%	2
2020	EUR	+/- 1%	37.537
	USD	+/- 1%	78
	EUR	+/- 1%	2
	USD	+/- 1%	2

» Alternativne mjere učinka

U izvještaju su za analizu financijskih podataka korištene određene alternativne mjere učinka koje pružaju detaljniji i precizniji uvid u poslovanje te omogućuju jasnije i cjelovitije razumijevanje predstavljenih informacija. Alternativne mjere učinka nisu propisane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, ali su koristan indikator za mjerenje i ocjenu stvarnog poslovanja koristeći specifične kriterije i metodologiju relevantnu za industriju u kojoj Društvo posluje. U nastavku se nalazi pregled korištenih alternativnih mjera zajedno s objašnjenjem njihovog izračuna koristeći polazne podatke objavljene u revidiranim financijskim izvještajima.

Normalizirana EBITDA

Dobit prije kamata, poreza i amortizacije, isključujući učinak izvanrednih poslovnih događaja. Jednokratni poslovni događaji se isključuju iz izračuna kako bi se pružio što točniji prikaz redovnog poslovanja.

EBITDA je mjera operativnog učinka, i najbliža je aproksimacija novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti.

HRK '000	2021	2020
Dobit od poslovanja	284.801	66.193
Amortizacija	585.747	620.632
Prodaja stalne imovine, neto	1.718	(3.944)
Jedokratni troškovi	18.907	45.736
Normalizirana EBITDA	891.173	728.617

EBITDA marža

Računa se kao omjer između normalizirane EBITDA i prihoda od prodaje. Omogućuje realniji prikaz dobiti i lakšu usporedbu s konkurencijom i ostalim industrijama. Poboljšanje ovog indikatora označava veću profitabilnost društva.

HRK '000	2021	2020
Normalizirana EBITDA	891.173	728.617
Prihodi od prodaje	10.423.280	9.778.001
EBITDA marža, %	8,5%	7,5%

EBIT

Dobit prije kamata i poreza, u financijskim izvještajima prikazana kao dobit iz poslovanja prije financijskih prihoda i troškova te troškova poreza na dobit.

“Isto-za-isto”

Obuhvaća trgovine koje su radile jednak broj dana u tekućoj i prethodnoj godini. Pokazatelj isključuje efekte zatvorenih prodavaonica, novootvorenih prodavaonica i prodavaonica koje nisu radile jednak broj dana u obje godine, čime pomaže prikazati organski rast društva.

%	2021/2020	2021/2019
“isto-za-isto” rast prihoda u maloprodaji	6,29%	6,34%

Jednokratni troškovi

Transakcije koje su nastale kao rezultat poslovanja starog društva Konzum d.d. prije prijenosa poslovne cjeline na društvo Konzum plus d.o.o. i ostali izvanredni troškovi restrukturiranja, jednokratnih vrijednosnih usklađenja te izvansudskih nagodbi.

Izdavanjem ovih stavki omogućena je točnija usporedba redovnog poslovanja kroz godine, ne uzimajući u obzir jednokratne efekte koji se neće ponavljati u budućim razdobljima.

HRK '000	2021	2020
Troškovi prijašnjih razdoblja	(8.044)	(12.923)
Rezervacija za troškove jamstva	(4.295)	540
Otpremnine i ostali troškovi restrukturiranja	(3.478)	(8.792)
Vrijednosna usklađenja i naplate potraživanja	(3.090)	(5.078)
Izvnsudske nagodbe	-	(19.483)
Jednokratni troškovi	(18.907)	(45.736)

Neto (financijski) dug

Dugoročne i kratkoročne pozajmice i obveze po financijskom najmu umanjene za novac i novčane ekvivalente.

Pokazatelj mjeri zaduženost i sposobnost Konzuma da podmiri sve svoje financijske obveze kada bi one odmah dospjele.

Neto (financijski) dug / normalizirana EBITDA

Omjer između neto financijskog duga i godišnje normalizirane EBITDA.

Pokazatelj mjeri mogućnost otplate financijskog duga iz postojećih izvora likvidnosti i novca generiranog iz poslovnih aktivnosti. Prikazuje broj godina koji je potreban da se otplati ukupan financijski dug.

Izračun neto (financijskog) duga i omjera duga i EBITDA prikazan je u sklopu analize financijskog položaja.

Novostvorena vrijednost

Metodologija za izračun pokazatelja prikazana je u nastavku.

HRK '000	2021
Neto dobit tekuće godine	40.342
Porez na dobit	(13.168)
Troškovi osoblja	1.052.191
Troškovi kamata	267.203
Novoostvorena vrijednost	1.346.568

Nefinancijski izvještaj

» Korporativno upravljanje

Na dan 31. prosinca 2021. godine vlasnik Društva je **Fortenova grupa d.d.**, Zagreb, Marijana Čavića 1, sa **100%** udjela.

KONZUM plus d.o.o. je društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu osnovano prema važećim zakonima i propisima Republike Hrvatske i Europske unije.

Jedini osnivač društva KONZUM plus d.o.o. je društvo FORTENOVA GRUPA d.d. Registrirano sjedište Društva je u Zagrebu, **Marijana Čavića 1a.**

Vlasnik društva Fortenova grupa d.d. je Fortenova Group HoldCo B.V., Nizozemska sa 100% udjela.

Krajnji vlasnik Grupe i Društva na dan 31. prosinca 2021. godine je Fortenova Group TopCo B.V. Nizozemska, dok je društvo s krajnjom upravljačkom kontrolom na dan 31. prosinca 2021. Fortenova Group STAK Stichting, Nizozemska.

ORGANI DRUŠTVA

Organi Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Uprava i Nadzorni odbor djeluju neovisno, a za svoj rad odgovorni su Skupštini Društva.

SKUPŠTINA
DRUŠTVA

NADZORNI
ODBOR

UPRAVA

Skupština Društva

Skupštinu Društva čini jedini član Društva, Fortenova grupa d.d. Budući da Društvo ima samo jednog člana, sve odluke Skupštine zamjenjuju pisane odluke jedinog člana Društva donesene u skladu sa Zakonom o trgovačkim odnosima. Skupština odlučuje o pitanjima određenima Izjavom o osnivanju. Skupštinu Društva saziva Uprava najmanje jednom godišnje.

**FORTENOVA
GRUPA**

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor ima pet članova čiji mandat traje četiri godine, a izabire ih i opoziva Skupština Društva.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva, u okviru koje ovlasti ima pravo pregledavati godišnja financijska izvješća, predlagati Skupštini Društva revizora poslovanja Društva, podnositi izvješće o obavljenom nadzoru Društva Skupštini Društva te po potrebi sazvati Skupštinu Društva. Svaki član Nadzornog odbora ili Uprave može, uz navođenje razloga i svrhe, zatražiti da predsjednik Nadzornog odbora sazove sjednicu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor odluke u pravilu donosi na sjednicama. Nadzorni odbor odluke donosi običnom većinom glasova članova Nadzornog odbora prisutnih na sjednici.

ČLANOVI NADZORNOG ODBORA u 2021. godini

**Fabris
Peruško**

član od 16. srpnja
2019., predsjednik
od 25. ožujka 2021.

**Paul
Michael
Foley**

zamjenik
predsjednika od
16. srpnja 2019.

**James
Pearson**

član od
1. srpnja 2021.

**Siegfried
Alfons
Ganshorn**

član od
1. srpnja 2021.

**Vladimir
Bošnjak**

član od
16. srpnja 2019.
do 1. srpnja 2021.

**Miodrag
Borojević**

predsjednik od
16. srpnja 2019.
do 25. ožujka 2021.

Uprava

Uprava se sastoji od tri člana od kojih je jedan imenovan predsjednikom, a imenuje ih i opoziva Skupština. Mandat članova Uprave traje do četiri godine.

Uprava vodi poslove Društva samostalno i na vlastitu odgovornost, u skladu s ovlastima i ograničenjima definiranim u primjenjivim propisima Republike Hrvatske, Izjavi o osnivanju Društva, odlukama Nadzornog odbora i Skupštine Društva te sukladno Poslovniku o radu Uprave. Vođenjem poslova Društva smatra se svako djelovanje člana Uprave kada postupa u tome svojstvu ili kada bi morao tako postupati.

U okviru vođenja poslova Društva, Uprava zastupa Društvo i poduzima druge radnje koje za sobom nose poslovanje i koje potpadaju pod uobičajeno upravljanje Društvom. Kada je Izjavom određeno da Uprava pojedine odluke može donositi samo uz prethodnu suglasnost Skupštine Društva, Uprava je takvu odluku ovlaštena donijeti nakon pribavljanja predmetne suglasnosti.

Društvo zastupa Uprava u skladu s Izjavom o osnivanju. Kada Društvo zastupa Uprava kao zakonski zastupnik, Društvo zastupaju dva člana Uprave zajedno i to predsjednik Uprave zajedno s još jednim članom, odnosno svaki drugi član Uprave zajedno s predsjednikom Uprave ili s jednim članom Uprave.

Uprava je također, radi olakšavanja poslovanja i povećanja ekonomičnosti, internim aktom Društva dio ovlasti za zastupanje prenijela na niže organizacijske razine unutar Društva. Članovi Uprave - direktori Društva vode poslove Društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika te poduzimaju sve potrebne mjere za otklanjanje rizika iz poslovanja Društva.

ČLANOVI UPRAVE u 2021. godini

**Zoran
Mitreski**

član od 11. siječnja
2019., predsjednik
Uprave od 15. svibnja
2020. godine

**Uroš
Kalinić**

član od
11. siječnja 2019.

**Tomislav
Kramarić**

član od
1. lipnja 2020.

**Slavko
Ledić**

predsjednik Uprave
od 11. siječnja
2019. do
15. svibnja 2020.

USKLAĐENOST POSLOVANJA

Unutar Društva uspostavljena je Funkcija usklađenosti poslovanja koja podrazumijeva sve poslove koji se odnose na:

- praćenje i implementaciju primjenjivih zakonskih i podzakonskih propisa u poslovanje Društva
- usklađivanje funkcioniranja i poslovanja Društva s pravnom regulativom i internim aktima
- obaveze ispunjavanja ugovora i ostalih standarda koji su relevantni za poslovanje Društva
- procjene rizika u funkcioniranju sustava i poslovanju, predlaganje najboljih poslovnih praksi
- savjetovanje menadžmenta i svih radnika u pogledu obveza ponašanja u skladu s propisima.

Povjerenik za usklađenost poslovanja (engl. Compliance officer ili CO) je osoba zaposlena u Društvu čija je prvenstvena zadaća svojim djelovanjem osigurati usklađenost poslovanja Društva. Radi izbjegavanja potencijalnih sukoba interesa, CO mora biti dovoljno neovisan u operativnim aktivnostima kako bi svoje dužnosti mogao obavljati objektivno, na primjeren način te odgovorno izravno menadžmentu Društva.

Društvo se može pohvaliti činjenicom da svoje poslovanje temelji na odgovornosti i striktnom poštivanju zakonskih okvira u kojima posluje, čemu svjedoči i podatak da Društvo ima svoj vlastiti Compliance Team, dok je broj prekršajnih postupaka zanemariv u odnosu na obujam poslovanja.

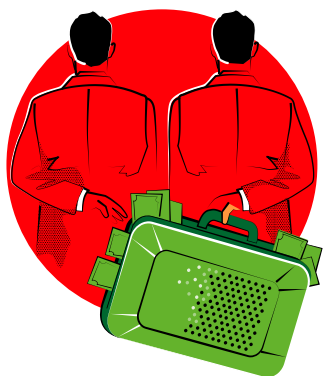

Etički kodeks

Utvrđuje ciljeve, postupanja i zadaće etički odgovornog društva. Kodeks je javno dostupan svim dionicima i svima koji su na bilo koji način dio Društva ili imaju poslovne odnose s Društvom.

Novi zaposlenici Društva zaprimaju Kodeks kao sastavni dio dokumentacije koju poslodavac predaje novim radnicima te je objavljen na oglasnoj ploči društva i internim mrežnim stranicama. Svaka poslovna funkcija ovlaštena je i obvezna nadzirati provođenje Kodeksa. Za postupanje po izvješćima o ponašanju koje nije etično uspostavljeno je Etičko povjerenstvo na razini Fortenova grupe.

Politika sprječavanja podmićivanja i korupcije - darovi i nagrade

Cilj Politike je vođenje poslovanja Društva na etičan i transparentan način, u skladu sa svim mjerodavnim zakonskim i podzakonskim propisima i standardima. Fortenova grupa ima nultu toleranciju za koruptivne djelatnosti bilo kojeg oblika ili vrste.

Politika sprječavanja podmićivanja i korupcije predstavlja nadogradnju odredbi Etičkog kodeksa Fortenova grupe.

ZLATNO ANTIKORUPCIJSKO PRAVILO

„Nemojte nuditi niti primati novčanu korist (bilo kao dar ili neku drugu korist) koja bi vam prouzročila neugodnosti kada bi se za nju saznalo u javnosti.“

Politika sprječavanja sukoba interesa

Sukob interesa u poslovanju u principu predstavlja situacije u kojima su osobni interesi pojedinca u sukobu s profesionalnim dužnostima prema poslodavcu ili Društvu s kojim je povezan. Do sukoba interesa dolazi kada situacija od koje zaposlenik ima korist utječe i na Društvo.

Kako bi se sukob interesa kao potencijalni rizik u poslovanju eliminirano, a poslovanje samim time učinilo transparentnijim i sigurnijim, svi ključni zaposlenici Društva svake godine daju Izjavu o sprječavanju sukoba interesa.

Interna revizija provodi redovite kontrole te provjerava situacije koje bi se potencijalno mogle okarakterizirati kao sukob interesa. Radi sprječavanja sukoba interesa redovito se provodi prikupljanje podataka o krajnjem stvarnom vlasniku na temelju dokumenata, podataka i informacija koje su pribavljene iz pouzdanih i neovisnih izvora, odnosno iz javno dostupnih registara.

Politika sprječavanja pranja novca

Fortenova grupa donijela je Politiku sprječavanja pranja novca usvojenu i implementiranu odlukom Društva. Cilj Politike je osigurati da društvo i njegovi zaposlenici postupaju u skladu sa zakonom te da se primjenjuje dužna pažnja kada je riječ o načelima primjene standarda „Upoznaj svoju stranku“.

Svaki zaposlenik je dužan prijaviti kada samostalno, ili u konzultaciji s drugima zaključi da zna ili sumnja, ili ima razloga sumnjati da je neka osoba ili stranka uključena u pranje novca. Zaposlenici koji rade na područjima podložnima situacijama koje regulira ova Politika sudjeluju u kontinuiranom stručnom osposobljavanju.

Politika korporativnog davanja

Na razini Fortenova grupe donesena je Politika korporativnog davanja te je ista usvojena odlukom Uprave Društva.

Cilj navedene Politike je stvoriti visoke etičke standarde poslovanja, društveno odgovorno poslovanje, a u okviru toga i korporativno davanje tj. definirati glavna načela, procesne korake, pravila donošenja odluka vezana za korporativno davanje (donacije, sponzorstva, različiti oblici korporativnog volontiranja itd.) kojima se reguliraju procesi u skladu s najvišim poslovnim etičkim standardima.

Pravilnik o unutarnjem prijavljivanju nepravilnosti

Pravilnikom je definiran tijek postupanja u slučaju uočavanja ili prijave sumnje u nepravilnost i počinjene nepravilnosti od strane zaposlenika. Uređen je postupak u kojemu povjerljiva osoba u Društvu zaprima i rješava neanonimne prijave, koje se isključivo odnose na nepravilnosti u poslovanju, odnosno obavljanju poslova i odvijanju poslovnih procesa. Prijave se podnose povjerljivoj osobi, usmeno ili pismeno i to poštom, neposrednom predajom ili elektroničkom poštom.

» Društvo

ZAPOSLENICI

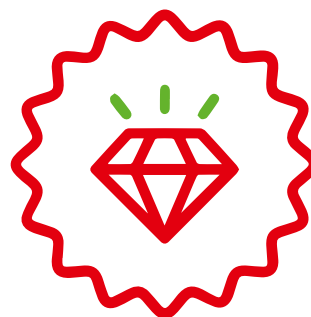
Naše vrijednosti

Konzum potiče najviše standarde stručnosti u radnom okruženju i promiče radnu kulturu samostalnosti, izvrsnosti i odgovornosti, uz politiku jednakih mogućnosti i težnju za optimalnom ravnotežom između poslovnog i privatnog života.

Stoga nam je važno da naši zaposlenici:

- budu otvoreni, pošteni, dosljedni i da se odnose s poštovanjem prema svim zaposlenicima te daju dobar primjer za druge
- doprinose poslovnim ciljevima Konzuma u cjelini, razmjenom konstruktivnih prijedloga i ideja sa svojim nadređenima
- otvoreno, iskreno i cjelovito komuniciraju o bilo kojem problemu jedni s drugima, bez obzira na njihov rang u organizacijskoj strukturi
- traže i imaju priliku educirati se i/ili stručno se osposobljavati uz kontinuirano razvijanje vlastitih sposobnosti za učinkovitije poslovanje
- djeluju u skladu s najvišim mogućim standardima koji se primjenjuju u pogledu njihovog profesionalnog zanimanja, na najučinkovitiji mogući način, istodobno minimizirajući troškove za Konzum i/ili druge dionike
- preuzimaju potpunu odgovornost za zadaće koje su im povjerene, kao i za njihove radnje te za njihovo ponašanje
- budu usredotočeni na trenutačni radni zadatak, njegovu svrhu i ciljeve te ga rješavaju s entuzijazmom i profesionalnim interesom na najučinkovitiji mogući način.

Naše vrijednosti

ODLUČNOST

Proaktivni smo, poduzimamo inicijativu. Usredotočeni smo na pronalazak rješenja i donosimo odluke. Ostvarujemo više od naših obećanja. Učimo na svojim pogreškama i razumijemo odgovornosti na svim razinama.

PROFESIONALNOST

Uvijek tražimo nove načine kako da to što radimo radimo bolje, stvaramo vrijednost i imamo bolje rezultate. Stavljamo naglasak na pronalazak najjednostavnijeg rješenja koristeći inovativne metode. Dinamični smo, sigurni i slobodni da radimo najbolje što možemo u našem okruženju. Ne ustručavamo se pitati za pomoć kad je trebamo kao ni pružiti pomoć kad je od nas tražena. Težimo profesionalnom razvoju i željni smo novih znanja i iskustava.

INTEGRITET

Radimo vjerodostojno, iskreni smo i odani. Postupamo s našim kupcima, jedni s drugima i poslovnim partnerima s velikim poštovanjem i obzirom. Transparentni smo u našim postupcima i komunikaciji. Dosljedni smo u upravljanju ljudima i procesima. Vjerujemo da je "raditi dobro" u poslovanju kao i u zajednici uvijek ispravan način postupanja.

TIMSKI RAD

Stalo nam je do posla koji radimo i zabavljamo se obavljajući ga. Vjerujemo jedni drugima i međusobno si pomažemo. Pravi smo ambasadori našeg društva i postupamo jedni s drugima kao s obitelji. Mjerimo uspjeh zadovoljstvom naših kupaca i slavimo ga s kolegama.

Imam ideju

Projektom “Imam ideju” promovira se i potiče sudjelovanje zaposlenika u razvoju i uspjehu poslovanja te u jačanju korporativnih vrijednosti i kulture. Zaposlenicima je omogućeno da svojim idejama unaprijede poslovanje, radno okruženje i zadovoljstvo zaposlenika.

Predložene ideje orijentirane su na brojne aspekte poslovanja, počevši od onih usmjerenih na poboljšanje uvjeta rada, jačanje efikasnosti do poboljšanja zadovoljstva kupaca, partnera i zaposlenika. Upravo to pokazatelj je da su zaposlenici najbolji poznavatelji onoga što bi se u radnom okruženju moglo poboljšati i na koji način to provesti.

Pozitivno radno okruženje

Konzum prepoznaje svoje zaposlenike kao najvažniji resurs te je čvrsto predan održavanju zdravog, ugodnog i motivirajućeg radnog okruženja, zasnovanog na uzajamnom razumijevanju, povjerenju i poštovanju među svim dionicima. Važno nam je da naši zaposlenici:

- budu primjer svim drugim dionicima tako što pokazuju visoku razinu profesionalnog i osobnog morala i radne etike, uz istovremenu motiviranost, predanost i proaktivnost
- otvoreno razmjenjuju znanje, iskustvo, mišljenja i informacije sa suradnicima na radnom mjestu te potiču timski rad i suradnju
- temelje svoje odluke isključivo na zaslugama, uspješnosti, kvalifikacijama i drugim kriterijima povezanim s radom, uz izbjegavanje sukoba interesa i/ili osobnih razlika koji bi mogli utjecati na njihov proces donošenja odluka.

Certifikat Poslodavac Partner - CEP

Konzum je za 2021. dobio Certifikat Poslodavac Partner (CPP) te je tako potvrdio predanost neprestanom povećanju zadovoljstva zaposlenika i postao primjer izvrsnosti u ljudskim potencijalima. Certifikat dodjeljuje Selectio Grupa, vodeća hrvatska grupacija specijalizirana za područje upravljanja ljudskim resursima, i to organizacijama koje zadovoljavaju visoke standarde kvalitete u upravljanju tim važnim područjem.

Certifikatom Poslodavac Partner potvrđuje se najviša kvaliteta upravljanja u pet ključnih područja ljudskih resursa- strategiji, regrutiranju i selekciji, upravljanju učinkom, usavršavanju i razvoju te odnosu prema zaposlenicima. Certifikacijski tim iskusnih HR konzultanata vrlo je visoko ocijenio sva procjenjivana područja, pri čemu su se posebno istaknula područja regrutiranja i selekcije te odnosa sa zaposlenicima.

Kolektivni ugovor i sindikati

Društvo je sklopilo novi Kolektivni ugovor 19. veljače 2021. godine. Najznačajniji pomaci napravljeni su u pravu na dodatne dane godišnjeg odmora po osnovi radnog staža, naknadi za troškove prijevoza na posao i s posla te uvrštavanjem dijela prava ranije reguliranih odlukom poslodavca u sastavni dio Kolektivnog ugovora (npr. pravo na slobodan dan za roditelje čije dijete polazi u 1. razred osnovne škole te potpora za novorođenčce).

Novim Dodatkom Kolektivnom ugovoru zadržana je visoka razina materijalnih prava naših zaposlenika, poput dara za djecu, uskrsnice, božićnice i regresa, dodatka za rad nedjeljom i naknade za topli obrok. Zajedno nastavljamo graditi kolektiv prepoznatljiv po međusobnom poštovanju i kolegijalnosti, priznajući i njegujući važnost dijaloga sa socijalnim partnerima.

Politika plaća

U 2021. godini razvijen je novi sustav obračuna plaća s početkom implementacije 1. siječnja 2022. Dosadašnji sustav koeficijenata zamijenjen je bruto plaćama s ciljem da svim našim zaposlenicima sustav bude transparentniji i jasniji.

Osim promjene samog obračuna, definirane su veće osnovne bruto plaće za više od 90 posto zaposlenika, odnosno za više od 9.000 kolega u maloprodaji, veleprodaji, logistici i online prodavaonici.

To novo veliko Konzumovo ulaganje u zaposlenike rezultat je kvalitetne suradnje i dogovora sa socijalnim partnerima i Fortenova grupom u okviru koje Konzum posluje.

Konzum je za sve pozicije u kompaniji, neovisno o tome radi li se o centralnim funkcijama ili radnim mjestima u operacijama, proveo evaluaciju radnih mjesta i vrijednosti svih poslova unutar organizacije.

Koristeći internacionalno usvojenu metodologiju kreiran je sustav koji se može povezati s tržišnim podacima, što osigurava pravedno i konkurentno definiranje politike plaća.

Nova politika plaća kreirana za 2022. godinu ujedno je i jedna od najvećih investicija Konzuma od više od 100 milijuna kuna.

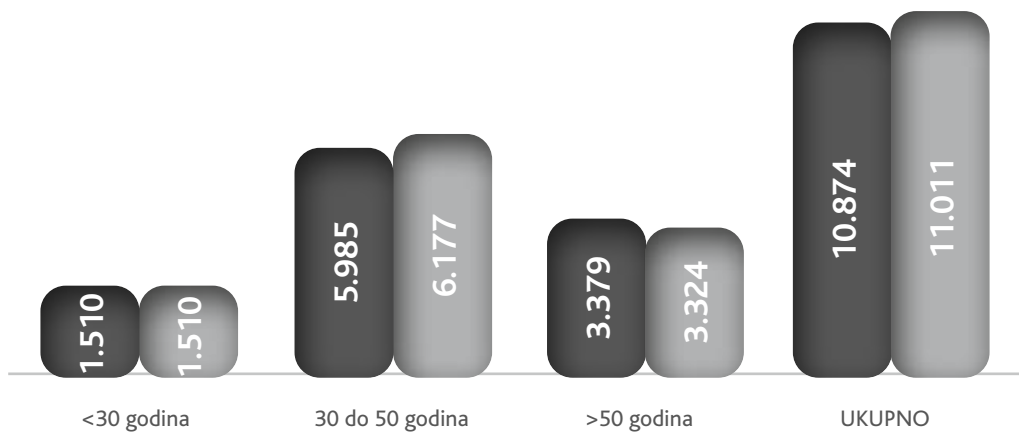
Struktura zaposlenika

10.874 ZAPOSLENIKA

*prosjek stanja na svaki zadnji dan u mjesecu u 2021. godini

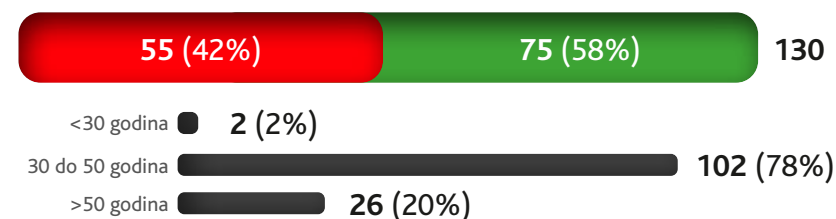
Struktura zaposlenih prema dobi

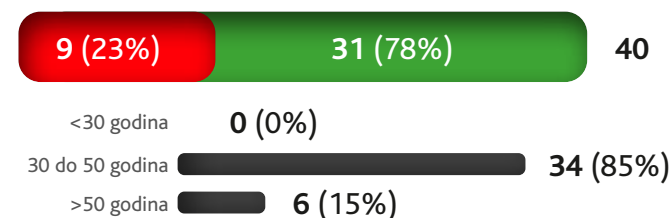
ŽENE MUŠKARCI 2021 2020

Struktura menadžmenta prema spolu i dobi

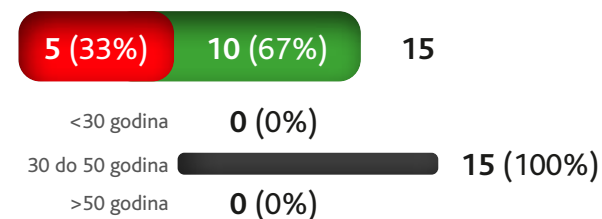
OPERATIVNI MENADŽMENT

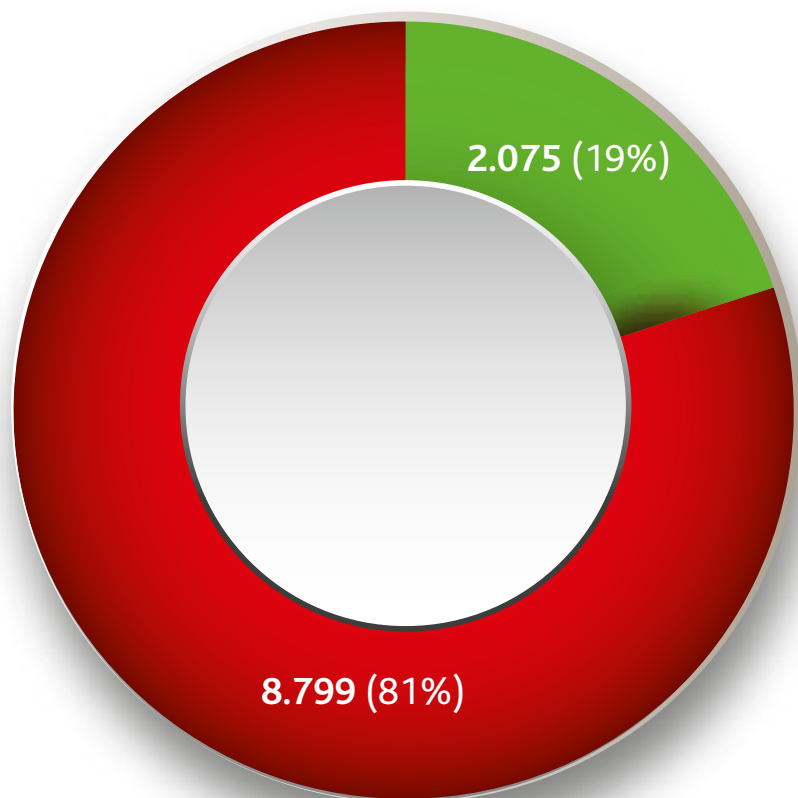
SREDNJI MENADŽMENT

TOP MENADŽMENT

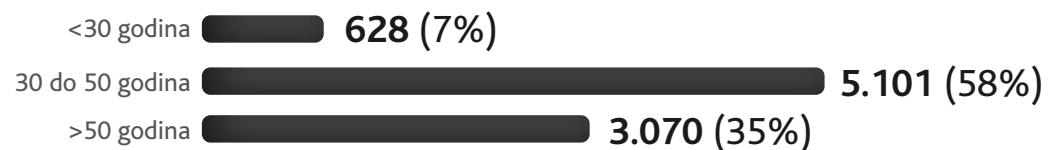

Broj zaposlenih prema vrsti ugovora u 2021. godini

NEODREĐENO **ODREĐENO**

DOBNA STRUKTURA ZAPOSLENIH NA NEODREĐENO

DOBNA STRUKTURA ZAPOSLENIH NA ODREĐENO

2021

Upravljanje razvojem karijera i nagrađivanje zaposlenika

Razvoj karijere definiran je kroz proces upravljanja talentima, koji se primjenjuje za zaposlenike na upravljačkim pozicijama, a omogućuje prepoznavanje zaposlenika koji imaju potencijal za preuzimanje složenijih poslova, obogaćivanje postojećeg posla ili prelazak na neke druge pozicije. Za pozicije u operacijama nadređeni prate zaposlenike te ih predlažu i razvijaju za svoje nasljednike.

Svaki voditelj ima pool zaposlenika koji su mu potencijali za daljnji razvoj. Za centralne funkcije su definirane ključne pozicije te se nasljednike razvija za upravljanje poslovnim procesom. U trenutku potrebe za preuzimanjem pozicije, zaposlenik prolazi dodatne edukacije kako bi razvio i ostale potrebne vještine. Za pojedine pozicije u centrali organiziraju se otvoreni interni natjecaji u operacijama kako bi svi zaposlenici imali priliku aktivno doprinijeti svom razvoju karijere.

Zaposlenici imaju mogućnost ostvariti nagradu za postignuti radni rezultat. Na dio zaposlenika primjenjuje se sustav procjene radne uspješnosti povezan s individualnim razvojnim ciljevima.

Nagradom za ostvareni radni rezultat obuhvaćeno je 96 posto zaposlenika. 2021. godine ukupno je 86 posto zaposlenika dobilo nagradu za radni rezultat.

13. generacija Konzumovih ponosa

U Konzumu znamo kako dobre rezultate možemo zahvaliti upravo našim zaposlenicima, zato njeđujemo kulturu nagrađivanja onih najboljih među nama te već trinaest godina zaredom biamo naše Ponose. To su zaposlenici koji su se svojim radom i zalaganjem, kao i odnosom prema našim kupcima, osobito istaknuli u svojim timovima.

U godini koja je iza nas izdvojili smo i nagrađili čak 81 vrijednih kolegica i kolega iz maloprodaje, logistike, veleprodaje i online prodaje - svatko od njih dobio je prigodno priznanje i poklon. Također, svi nagrađeni imali su organiziran i već tradicionalni svečani ručak sa svojim nadređenim.

Dodatne pogodnosti

Popust na ukupnu kupnju u Konzumu uz MultiPlusCard karticu

Slobodan dan za polazak djeteta u prvi razred i prigodan poklon

Božićni pokloni za djecu zaposlenika

Božićni kuponi

Ravnoteža privatnog i poslovnog

Konzum svojim zaposlenicima omogućuje korištenje plaćenog dopusta za razne važne životne situacije kao što su primjerice sklapanje braka ili selidba, što je detaljno regulirano kolektivnim ugovorom. Također, zaposlenici imaju pravo na po jedan dan plaćenog dopusta za svako dobrovoljno davanje krvi neposredno nakon svakog davanja krvi.

Svim zaposlenicima koje je Konzum poslao na stručno ili opće osposobljavanje, školovanje ili usavršavanje mogu se odobriti dodatni dani plaćenog dopusta za pripremu i polaganje ispita.

Konzum svojim zaposlenicima može odobriti neplaćeni dopust za važne osobne potrebe.

Zaposlenici kojima to radno mjesto dozvoljava imaju mogućnost rada od kuće, a Konzum je odlukom regulirao da zaposlenici za pokrivanje dodatnih troškova dobivaju naknadu.

MultiSport kartica

Konzum svojim zaposlenicima pruža pogodnost korištenja MultiSport kartice koja omogućava vježbanje u više od 400 sportskih objekata diljem 80 hrvatskih gradova. Na ovaj način svojim zaposlenicima pomažemo istražiti nove sportove, doprinijeti postizanju osobnih sportskih ciljeva i podržati ih na putu do zdravog života.

KPD - Konzum planinarsko društvo

Konzum je oduvijek bio veliki promotor zdravog načina života, kako za naše kupce, tako i za naše zaposlenike. Planinarsko društvo KPD osnovala je 2020. godine skupina zaposlenika Konzuma i ljubitelja prirode s ciljem aktivnijeg promicanja zdravlja te širenja pozitivnog duha i zdravijih tijela.

U KPD-u su svi dobrodošli - zaposlenici Konzuma, članovi njihovih obitelji, prijatelji, svi ljudi dobre volje. KPD ne diskriminira članove ni po kojem kriteriju i jedino je važna volja samog pojedinca da učini nešto dobro za sebe i svoju okolinu.

Trening i edukacija zaposlenika

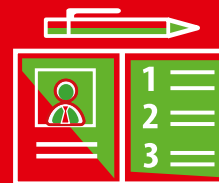
Edukacijski proces Konzum Akademije usklađen je s poslovnim potrebama i strategijom Društva.

U edukaciji potičemo i njegujemo prijenos znanja među kolegama s obzirom na to da kao tvrtka imamo dovoljno vlastitog znanja koje je prepoznato, strukturirano i potom preneseno na ostale zaposlenike. Jedna smo od rijetkih kompanija koja za potrebe provođenja edukacije primarno koristi interne Konzumove resurse pri čemu uz stalno zaposlene interne trenere, edukacije održavamo i uz pomoć naših zaposlenika stručnjaka u svom dijelu posla, koji nam pomažu u širenju svog specijalističkog znanja u mreži.

Svi novi zaposlenici prolaze strukturirani proces uvodne obuke. KABeCeDa je program uvodne obuke za sve zaposlenike na centralnim funkcijama, dok s kolegama u operacijama upoznavanje s osnovnim procesima rade zaposlenici mentori.

U Konzumu se zaposlenici mogu dodatno educirati u stručnim i soft vještinama u skladu s potrebama radnog mjesta ili u skladu s njihovim Individualnim razvojnim planovima. Našim zaposlenicima omogućujemo stručne edukacije, zakonski obvezne, informatičke tečajeve, edukacije vezane uz razvoj interpersonalnih i personalnih vještina, seminare, konferencije, coaching, razna školovanja i slično.

Više od
60
različitih edukacijskih
tema

Više od
78.000
polaznika edukacija
i treninga

71%
internih treninga
29%
vanjskih edukacija

94,6%
menadžera
uključeno u interni
prijenos znanja

Od 2010. godine otvoren je Centar za selekciju i edukaciju, smješten u sklopu Maxi Konzum prodavaonice na površini od 1.300 četvornih metara s ukupno deset prostorija različitih veličina i namjene. Prilikom pokretanja Akademije vođeni smo osnovnim ciljem, a to je pružiti zaposlenicima znanja potrebna za obavljanje svakodnevnih radnih zadataka.

Od otvaranja Centra održano je više od 5.000 treninga za više od 50.000 Konzumovih zaposlenika.

Svoje znanje i iskustvo dijelimo sa srednjim školama i fakultetima diljem Hrvatske u sklopu organiziranih stručnih posjeta i edukacija za učenike srednjih škola, studente i profesore.

Naši menadžeri česti su gosti predavači na fakultetima i poslovnim školama. U suradnji s trgovačkim školama omogućavamo učenicima srednjih škola obavljanje praktične nastave, a od 2019. sudjelujemo u projektu dualnog obrazovanja za smjer prodavač.

Opremili smo 14 školskih praktikuma kako bismo učenicima omogućili bolje uvjete učenja i stjecanja potrebnih trgovačkih znanja i vještina.

U 2021. ukupno je 430 učenika srednjih škola bilo na praktičnoj nastavi u Konzumu.

Konzum INSIGHT DAY 2021.

Tradicionalno, već treću godinu zaredom, organizirali smo internu konferenciju za menadžment kompanije na kojoj smo okupili vodeće svjetske stručnjake i kojoj je putem platforme Zoom prisustvovalo oko 400 zaposlenika.

Zaštita na radu

Svi zaposlenici pohađaju program osposobljavanja iz zaštite na radu i zaštite od požara prije stupanja na radno mjesto ili prilikom promjene radnog mjesta.

Od strane ovlaštenih tvrtki provode se osposobljavanja za vozače viličara i za pružanje prve pomoći.

U 2021. godini osposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara prošlo je ukupno 8.484 zaposlenika.

Nakon svake ozljede ili nezgode na radu provodi se korektivna radnja, tj. edukacija za ozlijeđenog radnika vezano uz njegovu ozljedu.

Provode se interni nadzori gdje se od strane Službe zaštite na radu i zaštite od požara nadgleda stanje objekata, radne opreme te se razgovara s radnicima. Ovlaštene vanjske tvrtke redovito provode ispitivanja radnog okoliša, elektroinstalacija i radne opreme.

Većim naglaskom na edukaciju zaposlenika i provođenjem češćih internih nadzora broj ozljeda na radu u 2021. godini u odnosu na 2020. smanjio se za 11 posto, a broj nezgoda za 18 posto.

Društvo ima sklopljene ugovore s 38 medicina rada po cijeloj Hrvatskoj, gdje se radnici upućuju na redovne liječničke preglede vezano uz poslove s posebnim uvjetima rada.

Sukladno Pravilniku o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom, zaposlenici obavljaju pregled vida prije početka rada, prije zapošljavanja na radnom mjestu s računalom, svake dvije godine za radnike koji koriste korekcijska pomagala i na zahtjev radnika zbog tegoba koje bi mogle biti posljedica rada s računalom. Konzum za svoje zaposlenike također ugovara policu dodatnog zdravstvenog osiguranja koja zaposlenicima omogućuje obavljanje redovitih sistematskih pregleda te korištenje ostalih zdravstvenih usluga po polici u ugovorenim ustanovama partnerima. Kao jednu od dodatnih pogodnosti, zaposlenici imaju mogućnost ugovaranja polica dopunskog i dodatnog osiguranja za članove svoje obitelji.

ZDRAVLJE I SIGURNOST KUPACA

Sustavi upravljanja sigurnošću hrane

Zadovoljstvo kupaca primarni je cilj prema kojem se mjeri ukupna uspješnost Konzuma. Ponuda svježih, zdravstveno ispravnih proizvoda, te provođenje visokih higijenskih standarda u proizvodnji vlastitih proizvoda u pakirnici ribe i na svježim rinfuznim odjelima prodavaonica, osnovna su načela ostvarenja tog cilja.

Konzum je u svim svojim poslovnim procesima i poslovnim objektima uskladio djelatnost sa zakonskim zahtjevima, a dodatno se opredijelio za uspostavu, provođenje i stalno poboljšavanje učinkovitosti sustava upravljanja sigurnošću hrane temeljem zahtjeva norme ISO 22000 i načela HACCP sustava.

Kako želimo kupcima ponuditi najbolju kvalitetu za vrijednost, od naših partnera i dobavljača proizvoda robne marke zahtijevamo međunarodno priznate standarde sigurnosti hrane, a u našim proizvodnjama zahtijevamo visoke higijenske standarde zaposlenika, radnih prostorija i opreme te pravovremeno i primjerno osposobljavamo i educiramo zaposlenike o kvaliteti i važnosti sustava upravljanja sigurnošću hrane.

U cilju zaštite potrošača definirani su načini brzog priopćavanja i upozoravanja te su uspostavljeni sustavi kontrole koji se temelje na procjeni rizika. Osigurana je komunikacija s vanjskim zainteresiranim stranama kao i unutar organizacije o svim informacijama u vezi sa sigurnošću hrane.

Sustav upravljanja sigurnošću hrane implementiran je u svim objektima tvrtke te je certificiran u Super Konzumima, skladištima i Velpro centrima. Time dokazujemo da su nam zdravlje i sigurnost kupaca uvijek na prvom mjestu.

Implementirani sustav upravljanja sigurnošću hrane temelji se na zahtjevima standarda koji su certificirani: ISO 22000 u logistici i maloprodaji te HACCP smjernicama opisanima u Codex Alimentarius u veleprodaji.

Osim navedenog, Velpro Jankomir ima certificirani IFS Logistics. IFS Logistics je norma za auditiranje svih logističkih poslova vezanih za hranu i neprehrambene proizvode, a ti poslovi uključuju transport, skladištenje, distribuciju, utovar i istovar.

Sustavi upravljanja uspostavljeni su procjenom rizika u svim poslovnim procesima. Procesu su opisani, definirane kritične kontrolne točke i definirane korektivne radnje koje se poduzimaju kada je kritična točka van kontrole. U maloprodaji i veleprodaji HACCP planovima su obuhvaćene sve kritične kontrolne točke. Sustav se verificira provođenjem redovitih internih kontrola - audita, vanjskih audita (inspekcije i certifikacijska tijela), te planova provjere mikrobiološke čistoće u svim logističkim, maloprodajnim i veleprodajnim jedinicama. Dodatno u maloprodaji zajedno s dobavljačima svježeg mesa posjedujemo certifikate proizvoda Meso hrvatskih farmi.

Također su opisani procesi u nabavi gdje se vrši procjena rizika za dobavljače/proizvođače proizvoda privatne marke i ostalih proizvoda. Procjena rizika u ovom segmentu rezultira trima planovima:

- planom internih kontrola koje se provode u organoleptičkom laboratoriju
- planom monitoringa privatne marke (slanje na analizu u ovlaštene laboratorije)
- planom audita proizvođača (u ovisnosti o certifikaciji sustava upravljanja kod proizvođača).

Edukativno-promotivna kampanja „Voće i povrće nas pokreće“

Konzum nastoji potaknuti pravilne prehrambene navike u društvu

Rezultati istraživanja o navikama konzumacije voća i povrća među građanima Hrvatske koje je u siječnju 2021. za Konzum provela agencija Hental pokazali su kako je nužno mijenjati prehrambene navike.

Upravo zbog toga Konzum je kao najveći maloprodajni trgovački lanac u Hrvatskoj, ali i vodeći lanac u promociji konzumacije voća i povrća te vodeći u ponudi domaćeg voća i povrća prema istraživanjima, odlučio potaknuti promjenu u društvu.

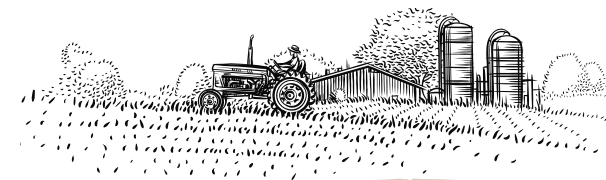
U okviru velike edukativne i promotivne kampanje pod sloganom „Voće i povrće nas pokreće“ provedene su brojne aktivnosti usmjerene na odrasle i djecu, kao i posebne promocije i akcije na odjelima svježeg povrća i voća u prodavaonicama diljem Hrvatske.

Osim toga, osmišljeni su edukativni i zabavni sadržaji na posebnoj internetskoj stranici na kojoj Konzum i dalje podsjeća na blagodati voća i povrća te važnost njihove uloge u piramidi pravilne prehrane.

Kroz suradnju s poznatim kuharima i influencerima te uz stručne savjete nutricionista Konzum je kupcima pružio i dodatnu inspiraciju za što češću konzumaciju voća i povrća u njihovim kućanstvima, ali i na radnom mjestu ili u svakodnevnom pokretu.

LOKALNE ZAJEDNICE

Projekt podrške domaćim dobavljačima „Najbolje iz Hrvatske“

partnerski odnos s više od

4000

malih i velikih dobavljača
iz cijele Hrvatske

Konzum sustavno pomaže hrvatskoj proizvodnji i domaćim proizvođačima

Konzum od samih početaka poslovanja pokazuje svoju predanost podržavanju hrvatske poljoprivrede i proizvodnje te njeguje partnerski odnos s više od 4.000 malih i velikih dobavljača iz cijele Hrvatske putem izravnih isporuka na vlastite distributivne centre, otkupne stanice ili preko svojih strateških partnera.

Zahvaljujući dugoročnoj poslovnoj strategiji kojom daje prednost suradnji s domaćim proizvođačima, danas je na Konzumovim policama preko 75% proizvoda domaćeg podrijetla, dok se kod voća i povrća taj udio penje na čak 80%.

Prošla godina bila je uistinu uspješna za Konzumov dugoročni projekt podržavanja hrvatske proizvodnje i domaćih proizvođača koji u Konzumove prodavaonice dovodi brojne male domaće proizvođače i ističe njihovu ponudu pod krilaticom „Najbolje iz Hrvatske“.

Značajno je povećan broj prodavaonica u kojima kupci mogu pronaći ovaj asortiman, i to s 23 koliko ih je bilo u lipnju 2020. godine na današnjih 68 prodavaonica, uključujući 50 Super Konzuma diljem Hrvatske, a ukupan promet porastao je za čak 90 posto.

Dobri prodajni rezultati projekta „Najbolje iz Hrvatske“ rezultat su izvrsne kvalitete ponude, velikog angažmana oko atraktivnog označavanja polica i vitrina, kao i isticanju ponude u 13 redovnih i četiri regionalna kataloga. Najveći rast prodajnih rezultata bilježi regija Zagreb, a slijede je regije Zapad i Jug.

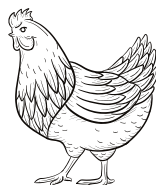
Trenutačno Konzum
u ponudi ima čak

280

različitih proizvoda

64

proizvođača.

Ured

Edukativni program vjernosti „Morsovcima“

Konzum skreće pažnju na nužnost očuvanja prirode s naglaskom na zaštićene životinjske vrste

Konzum je u 2021. godini predstavio svoj najnoviji program vjernosti u čijem su središtu plišani likovi pod nazivom Morsovcima, koji šalju važnu poruku o nužnosti očuvanja prirode s naglaskom na zaštićene i ugrožene životinjske vrste iz morskih dubina.

Konzum je tako s morskim plišancima nastavio niz uspješnih programa vjernosti kojima je svoje velike i male kupce razveselio, zabavio, ali i educirao o važnim društvenim temama.

Morsovcima su podsjećali na važnost čuvanja prirode, osobito morskog svijeta te zaštićenih i ugroženih životinjskih vrsta u Jadranskom moru, čime su dali dodatan doprinos Konzumovim naporima usmjerenima na smanjenje plastike i zaštitu okoliša. Ukupno je prodano više od 448.000 Morsovcima koji su tako našli svoj dom u 195.000 kućanstava diljem Hrvatske, kao i preko 46.000 edukativno-zabavnih knjižica iz kojih su najmlađi mogli naučiti brojne zanimljivosti o morskome svijetu.

Veseloj morskoj ekipi u rujnu se pridružila i Dupina Nina te je Konzum iznos od 207.000 kuna prikupljen od njezine prodaje donirao Institutu Plavi svijet, organizaciji posvećenoj istraživanju morskog okoliša i morskih organizama, edukaciji javnosti i zaštiti mora.

Donirana sredstva namijenjena su za istraživanja, edukaciju i aktivnosti usmjerene na zaštitu dupina u Jadranu.

270.000 KN

prikupljeno i
donirano

Tradicionalna blagdanska humanitarna akcija Konzuma

Konzum pomaže djeci i obiteljima diljem Hrvatske

Konzum je tradicionalno i 2021. godine uljepšao božićne i novogodišnje blagdane brojnim obiteljima diljem Hrvatske te je u sklopu zajedničke humanitarne akcije s MultiPlusCardom pod sloganom „Najljepši Božić je kad darujemo zajedno“ donirao gotovo 155.000 kuna organizacijama i udrugama koje pomažu djeci i potrebitim obiteljima.

Osim toga, i svi Konzumovi kupci, članovi MultiPlusCarda mogli su dati doprinos ovoj humanitarnoj akciji tako što su donirali svoje bonus kune odabranoj organizaciji putem aplikacije MultiPlusCard ili stranice multipluscard.hr.

Među odabranim organizacijama i udrugama za donaciju našle su se Udruga Aurora koja pomaže oboljelima od cerebralne i dječje paralize te ostalih tjelesnih invalida na području Šibensko-kninske županije i Udruga Brački pupoljci koja pruža podršku obiteljima djece s teškoćama u razvoju.

Sredstva su dodijeljena i Centru za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID koji se bavi identifikacijom razvojnih rizika i teškoća u razvoju djeteta, Centru „Slava Raškaj“ Zagreb koji se bavi pružanjem usluga djeci i mladima s komunikacijskim teškoćama te Dječjem domu „Tić“ Rijeka koji je specijaliziran za rad s djecom i mladima koji su proživjeli nasilje, zlostavljanje ili zanemarivanje te koji žive u rizičnim obiteljima.

Donacija je upućena i Udruzi za rad s mladima Breza koja pruža podršku djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi te Centru za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor čija djelatnost uključuje skrb o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi od 7. do 21. godine, djeci koja trebaju privremeni smještaj u kriznim situacijama, djeci koja se zateknu bez nadzora roditelja ili u skitnji te pružanje usluga savjetovanja i pomaganja s ciljem podrške u kriznim situacijama i jačanja vlastitog kapaciteta.

Konzum ponovno dobio priznanje „Najdonator“

Konzum je već četvrtu godinu zaredom najveći donator hrane u Hrvatskoj

Konzum je i u prošloj godini proglašen Najdonatorom u okviru inicijative koju su pokrenuli izvjestiteljica Europskog parlamenta za smanjenje bacanja i povećanje doniranja hrane Biljana Borzan i koordinator platforme Mreža hrane Zoran Grozdanov. Prodajna vrijednost Konzumove donirane hrane u 2020. godini iznosila je 5.879.653,21 kuna bez PDV-a, što je bila najveća ukupna vrijednost donacija hrane među velikim tvrtkama.

Doniranje hrane jedna je od ključnih Konzumovih aktivnosti u području društvene odgovornosti još od 2015. godine kad su u kompaniji pokrenuti procesi s ciljem doniranja još većih količina potrebitima.

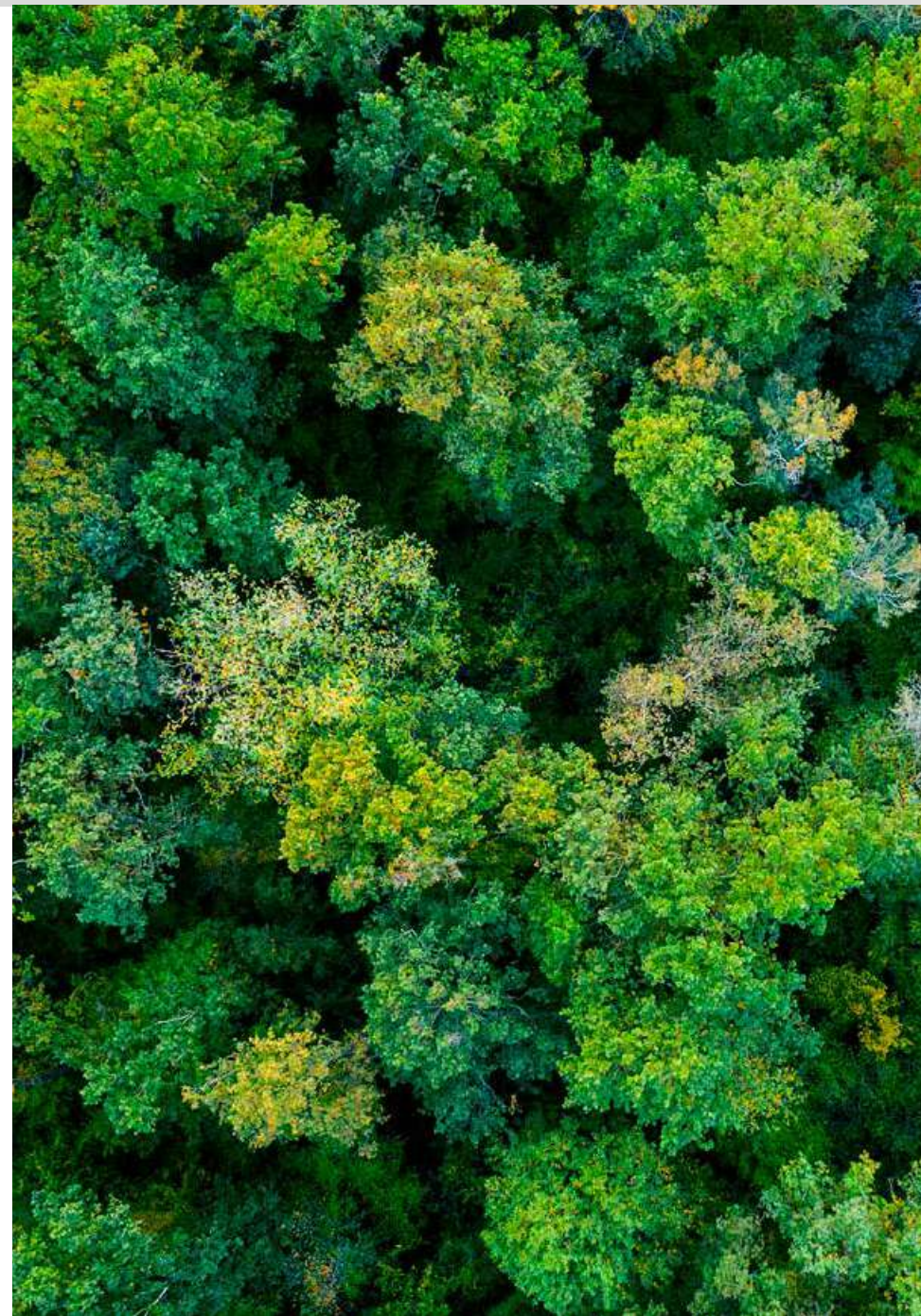
Konzumove interne procedure i procesi doniranja hrane u potpunosti usklađeni s Pravilnikom o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje prema kojem postoje tri strane koje sudjeluju u procesu, a to su donator, posrednik i primatelj. Rezultati koje Konzum ostvaruje u području doniranja hrane proizlaze iz zajedničkog rada brojnih zaposlenika iz različitih sektora i odjela.

U lanac doniranja hrane uključeni su zaposlenici Konzuma iz Sektora podrške koji kontaktiraju s udrugama, educiraju prodavaonice i traže mogućnosti doniranja, kao i zaposlenici iz financija koji su zaduženi za izvještaje prema Poreznoj upravi. Tu su i zaposlenici iz informatike koji informatičkim rješenjima omogućuju stvaranje potrebne dokumentacije te zaposlenici iz marketinga koji prate cijeli tim.

Naposljetku, najzaslužniji od svih, su zaposlenici iz maloprodaje, odnosno djelatnici u prodavaonicama koji na dnevnoj razini pregledavaju proizvode s rokom „upotrijebiti do“, odlučuju koju količinu će donirati i potom predaju proizvode posredniku, omogućavajući tako svojim dobrim upravljanjem da hrana uvijek dođe u prave ruke. Doniranu hranu gotovo svakodnevno prikuplja 14 posrednika iz 47 objekata tvrtke (35 prodavaonica, 8 Velpro centara i 4 skladišta).

» **Zaštita okoliša**

UTJECAJ POSLOVANJA NA OKOLIŠ

Konzum već dugi niz godina vodi sustavnu brigu o zaštiti okoliša. Osim gospodarenja otpadom, upravljamo i drugim aktivnostima koje imaju značajan utjecaj na okoliš: emisije, potrošnja energenata i energetska učinkovitost. Prvi smo trgovački lanac u Hrvatskoj koji je implementirao i certificirao sustav upravljanja okolišem u sve svoje objekte prema normi ISO 14001 još davne 2010. godine, što potvrđuje naše napore i usmjerenost ka očuvanju okoliša i trajnim poboljšanjima.

Redovne aktivnosti koje se odvijaju tijekom godine su:

- praćenje tijekova otpada
- mjerenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora
- redovite provjere na nepropusnost rashladnih i klima sustava.

Ako se pojave nepravilnosti u bilo kojem promatranom segmentu, promptno se reagira čime se smanjuje utjecaj na okoliš. Prilikom izmjena rashladnih uređaja i prilikom postavljanja nove opreme u sustave se ugrađuje radna tvar koja ima manji utjecaj na ozonski sloj (manji ekvivalent emisije CO₂). Jedna od najvažnijih stavki je odabir energetske efikasne opreme s dužim vijekom trajanja, čime se postiže smanjenje potrošnje energenata.

Optimizacijom procesa naručivanja artikala, pravilnog skladištenja, distribucije i prodaje te pravilnim sortiranjem otpada vodimo brigu da naš utjecaj na okoliš bude minimalan.

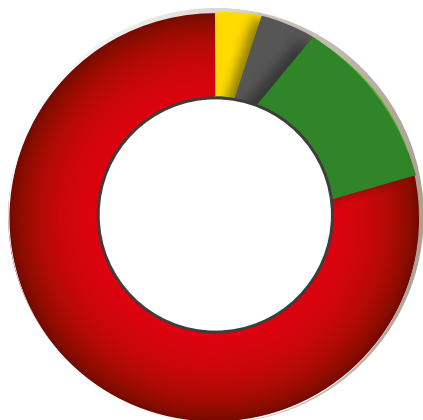
Uprava Društva vodi računa o globalnoj svijesti i zabrinutosti o potencijalnom utjecaju klimatskih promjena. Trenutno ovo pitanje nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje, a buduće učinke na aktivnosti i poslovne planove Društva teško je predvidjeti. Uprava nastavlja pratiti razvoj događaja u ovom području i reagirat će prema potrebi kako bi osigurala održivost Društva.

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Najzastupljeniji energent u mreži je električna energija, a u većini maloprodajnih mjesta značajno se koristi za rad rashladne opreme. Prilikom preuređenja i otvaranja novih prodavaonica, naručuju se vitrine s rashladnim sustavom na CO2 koje imaju zatvorena vrata.

Kako bi se omogućila nabava energetski najefikasnije opreme, propisana je procedura za nabavu nove opreme u kojoj je jedan od glavnih kriterija odabira njezina energetska učinkovitost. U skladu sa procedurom provode se tenderi za naručivanje opreme.

UDIO POTROŠENIH ENERGENATA U 2021. GODINI
PREMA VRSTI

- električna energija (78,3%)
- zemni plin (16,9%)
- lož ulje (2,6%)
- para - toplana (2,1%)
- UNP (0,1%)

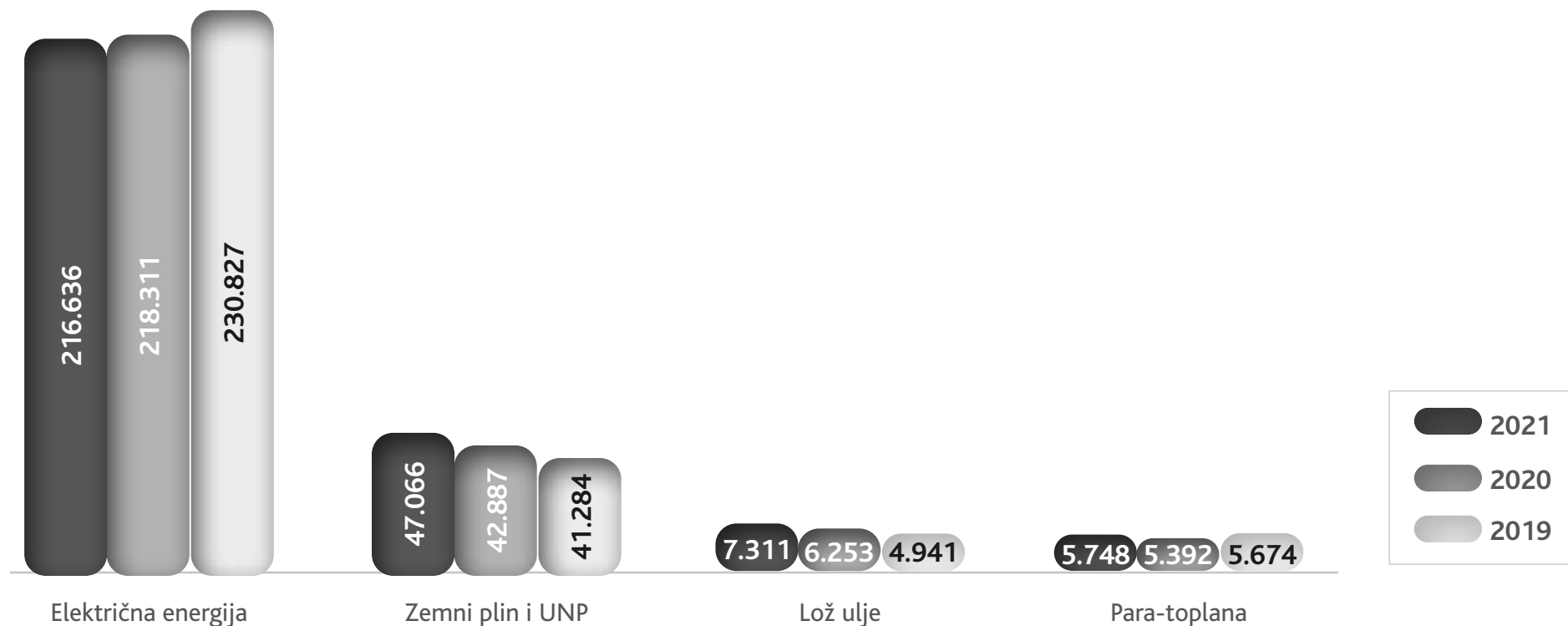
Električne punionice

Postavili smo punionice za električne automobile na tri lokacije: Karlovac, Delnice i Zagreb. Tijekom 2021. godine utrošeno je 11.938 kWh energije prilikom punjenja.

Na lokaciji Super Konzuma u Delnicama i Karlovcu instalirane su brze punionice tipa DC snage 50 kW na kojima je bateriju vozila moguće napuniti za oko 30 do 45 min, dok punionica u Sarajevskoj ulici u Zagrebu, snage 160 kW, to omogućava za svega 5 do 15 minuta.

Potrošnja energenata prema vrsti (u '000kWh)

Ulaganjem u energetske efikasniju opremu, pravovremenim preventivnim servisima i edukacijom zaposlenika brinemo o što većim uštedama energije. Izbijanje pandemije bolesti COVID-19 u 2020. godini uzrokovalo je promjene u gotovo svim aspektima života, a također je utjecalo na radno vrijeme prodavaonica koje su u jednom dijelu godine radile skraćeno te nisu radile nedjeljom. Iz tog razloga pokazatelji za 2020. godinu nisu u potpunosti usporedivi s prijašnjim razdobljima. Unatoč tome, vidljiv je pad potrošnje energenata, a naročito električne energije, u odnosu na 2019. godinu.

VODA

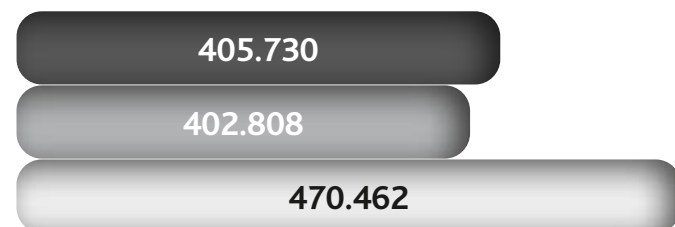
Za potrebe svakodnevnih procesa tvrtke koristi se voda iz javnih vodoopskrbnih sustava. Voda se koristi u procesima pripreme namirnica, čišćenja prostora te u sanitarne svrhe. Voda koja se koristi za procese pripreme podliježe redovnim kontrolnim analizama kvalitete. Sanitarne i otpadne vode ispuštaju se u sustave kanalizacije, otpadne vode iz pripreme (gastro odjeli) ispuštaju se kroz mastolove. Budući da je riječ o trgovačkom lancu, nema aktivnosti koje bi imale negativan utjecaj na okoliš prilikom ispuštanja.

U svim objektima koji imaju gastro odjele postavljeni su odvajачi masti i ulja (mastolovi) te su na većim samostojećim objektima postavljeni separatori mineralnih ulja i naftnih derivata. Uređaji se redovito čiste sukladno zakonskim propisima i na način da se osigura da ne dođe do negativnog utjecaja na okoliš.

Količine isporučene vode od strane javnih vodovoda se redovito prate te se uspoređuju podaci na mjesečnoj razini za svaku pojedinu lokaciju.

Potrošnja vode (litrama)

GOSPODARENJE OTPADOM

Gospodarenje otpadom jedan je od važnih aspekata koji je identificiran prilikom ocjene utjecaja poslovanja na zaštitu okoliša. Otpad koji nastaje u objektima pravilno se sortira prema propisanim uputama i procedurama. Na mjestu nastanka odvija se primarna selekcija (sortiranje) otpada, prilikom čega se izdvajaju vrste otpada koje se mogu reciklirati ili oporabiti (npr. karton, folija). Sortirane vrste otpada privremeno se odlažu u adekvatne spremnike za pojedine vrste otpada. S obzirom na raširenost i različitost prodajne mreže, u svim objektima su postavljeni spremnici koji omogućavaju najefikasnije sortiranje otpada upravo za tu lokaciju (press kontejneri, roll kontejneri, otvoreni kontejneri i slično).

Kako bismo objektima olakšali cijeli proces, implementirana je aplikacija Gospodarenje otpadom kroz koju se izrađuje potrebna dokumentacija te je također automatiziran i sustav narudžbi odvoza otpada. Svrha aplikacije je maksimalna automatizacija procesa odvoza kako bi se ubrzao cijeli proces i omogućilo praćenje tijeka otpada iz svih objekata. Pravilnim sortiranjem i odabirom partnera koji nakon odvoza otpad recikliraju i oporabljaju dali smo svoj doprinos smanjenju količine komunalnog otpada.

Konzum u svojim prodavaonicama na preko 200 m² prodajne površine pruža kupcima uslugu preuzimanja nepovratne ambalaže (PET, staklo, lim). U dijelu prodavaonica postavljeni su aparati za automatsko preuzimanje ambalaže, dok se u većini slučajeva prihvata ambalaže odvija ručno.

Kupci u sva naša maloprodajna mjesta mogu donijeti svoje otpadne baterije bez obveze na kupnju. Pravilnim postupanjem sa svim vrstama otpada i preventivnim djelovanjem (postavljanjem tankvana, edukacijom djelatnika, provođenjem vježbi u slučaju incidenta), u Konzumu nismo zabilježili nekontrolirano istjecanje štetnih tvari u okoliš te nije bilo ekoloških incidenata. U 2021. proizvedeno je 16.488 tona otpada od čega se tek 0,25 posto odnosi na opasan otpad.

Proizvedene količine otpada (u tonama i postocima)

KATEGORIJA OTPADA	2021 (t)	2021 (%)	2020 (t)	2020 (%)
ambalaža od kartona	11.157	67,66%	8.675	65,00%
otpadno životinjsko tkivo	2.668	16,18%	2.565	19,22%
ambalaža od plastike	906	5,49%	571	4,28%
biorazgradivi otpad	818	4,96%	610	4,57%
masti i ulja iz odvajača	395	2,40%	791	5,92%
ostali neopasni otpad	385	2,33%	2	0,01%
jestiva otpadna ulja	118	0,71%	110	0,83%
baterije i akumulatori	12	0,07%	9	0,07%
EE otpad	30	0,18%	13	0,10%
UKUPNO	16.488	100%	13.347	100%

Smanjenje korištenja plastike uz projekt „Jedna manje“

Konzum vodi računa o zaštiti okoliša i smanjenju utjecaja na njega

Vrijednosti na kojima Konzum, kao društveno odgovorna kompanija, temelji svoje poslovanje su kvaliteta, povjerenje, uslužnost, inovativnost i razumijevanje potreba svih članova lokalne zajednice. Pri planiranju novih projekata, kampanja i poslovnih rješenja, Konzum vodi računa i o zaštiti i smanjenju utjecaja na okoliš.

Tako kontinuirano provodi brojne inicijative s ciljem očuvanja prirode za generacije koje dolaze, a smanjenje plastike samo je jedna od brojnih.

Tako je u travnju 2021. godine nastala i kampanja „Jedna manje“ s ciljem smanjenja plastičnog otpada. Kampanja je usmjerena na poticanje građana na što češće korištenje višekratnih ekoloških torbi, kako bi se što više doprinijelo smanjenju količine plastičnog otpada u Hrvatskoj.

Konzum je tako tijekom travnja 2021. za svaku kupnju posebno označene višekratne ekološke torbe „Priroda me voli“ u odabranim prodavaonicama diljem Hrvatske te u online prodavaonici donirao po jednu kunu Građanskoj ekološkoj inicijativi „Čisteći medvjedići“.

Ukupno je prikupljen iznos od 62.298 kuna namijenjen za čišćenje šuma, plaža i obala rijeka u četiri hrvatske županije.

Kampanja „Jedna manje“ nastavlja se i u 2022. godini pa tako kupci koji koriste višekratnu ekološku torbu ponovno dobivaju jednu kunu popusta na ukupan iznos računa prilikom svake kupnje u Konzumu do kraja godine.

Osim toga, kupcima se prilikom svake kupnje u kojoj su koristili višekratnu ekološku torbu račun na blagajni umanjivao za 1 kunu te je tako Konzum dodatno nagrađivao njihovo odgovorno ponašanje prilikom kupnje.

IMPLEMENTIRANE POLITIKE I STANDARDI

U svim našim maloprodajnim i logističkim objektima, transportu i svim poslovnim procesima želimo upravljati svojim odgovornostima prema okolišu i potrošnji energije na sustavan način koji doprinosi održivom razvoju.

Sustave upravljanja okolišem i energijom uspostavili smo, implementirali i održavamo prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 14001 i ISO 50001 te smo se opredijelili provoditi trajna poboljšanja sustava kako bismo poboljšali okolišne i energetske performanse.

U svibnju 2021. godine vanjska tvrtka provela je nadzorni audit kojim je potvrđeno da je tvrtka u potpunosti usklađena sa zakonskim i drugim obavezama te prilikom nadzora nije utvrđena nijedna nesukladnost. Napravljeni su energetske pregledi objekata, locirana su područja značajne potrošnje energije te postavljeni ciljevi za praćenje i smanjenje potrošnje energije.

Za postavljene ciljeve zaštite okoliša i upravljanjem energijom osiguravamo resurse i informacije te podupiremo nabavu energetski učinkovitih proizvoda i usluga te projektiranje koje unapređuje energetske performanse. Na taj način pokazujemo opredijeljenost za zaštitu okoliša uključujući sprječavanje zagađenja, smanjenje onečišćenja u okruženju te održivo korištenje resursa.

Ispunjavanjem svojih obaveza usklađenosti uz poštivanje svih zakonskih i drugih zahtjeva koji se odnose na korištenje i potrošnju energije i energetske učinkovitost te na svoje okolišne performanse postavili smo temelje sustava.

U Konzumu svi snosimo odgovornost provođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša i sustava upravljanja energijom. Uspostavljanjem sustava vrijednosti, podizanjem svijesti i prenošenjem znanja doprinosimo ostvarenju naših ciljeva.

A close-up photograph of a person in a dark suit jacket and light-colored shirt sitting at a desk. The person's hands are visible; one hand is holding a silver calculator, and the other is holding a pen over a document. The desk is cluttered with various items: a smartphone, a laptop, several sheets of paper with colorful sticky notes, and a pen. The lighting is warm and focused on the person's hands and the desk. The text "Financijski izvještaji" is overlaid in the center of the image in a large, white, sans-serif font.

Financijski izvještaji

Izvešće neovisnog revizora

Vlasniku društva Konzum plus d.o.o.:

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj društva Konzum plus d.o.o. („Društvo“) na dan 31. prosinca 2021. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Nadzornom odboru od 21. lipnja 2022. godine.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Društva obuhvaćaju:

- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2021.;
- izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.;
- izvještaj o promjenama kapitala za godinu završenu 31. prosinca 2021.;
- izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. prosinca 2021.; i
- bilješke uz financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje

Neovisnost

Neovisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Društvu u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pozornost na bilješku 2, Osnove sastavljanja uz financijske izvještaje u kojoj se u odlomku „Vremenska neograničenost poslovanja“ navodi da je Društvo jamac za obveznice koje je izdala Fortenova grupa d.d. („Matica“), što uključuje poštivanje određenih financijskih i nefinancijskih odrednica na kraju svakog tromjesečja i sljedećeg godišnjeg razdoblja. Matica je prekršila neke od ovih odrednica. Ovi događaji i okolnosti, uz ostala pitanja navedena u bilješci 2 uz financijske izvještaje, ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja stvara značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Naš pristup reviziji

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanog u odjeljku Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem, utvrdili smo pitanja opisana u nastavku kao ključna revizijska pitanja koja ćemo iznijeti u našem izvješću.

Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti goodwilla i nematerijalne imovine s neograničenim korisnim vijekom trajanja

Na dan 31. prosinca 2021. godine knjigovodstvena vrijednost goodwilla i nematerijalne imovine s neograničenim korisnim vijekom trajanja iznosi 558.286 tisuća kuna.

U skladu sa zahtjevima MSFI-jeva, jednom godišnje se provjerava je li došlo do umanjenja vrijednosti goodwilla i nematerijalne imovine s neograničenim korisnim vijekom trajanja.

Usmjerili smo pozornost se na ovo područje zbog značajnosti knjigovodstvene vrijednosti ove imovine i zbog toga što se u procjeni umanjenja vrijednosti koju provodi Uprava primjenjuju značajne prosudbe i procjene.

Procjena Uprave temelji se na nekoliko ključnih pretpostavki, uključujući prihode od prodaje, bruto maržu, dugoročnu stopu rasta i diskontnu stopu.

Vidjeti bilješku 5, *Ključne računovodstvene prosudbe i procjene*.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Uprava je procijenila umanjenje vrijednosti goodwilla na razini Društva, odnosno na najnižoj razini na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja, a koja ne obuhvaća cjelinu veću od poslovnog segmenta (skupine jedinica koje stvaraju novac), te nam je dostavila rezultate ove procjene. Zajedno s našim internim stručnjacima za procjene vrijednosti testirali smo model koji Uprava koristi za ispitivanje umanjenja vrijednosti, a koji se temelji na projekcijama budućih novčanih tokova povezanih sa skupinom jedinica koje stvaraju novac. Tijekom naše revizije proveli smo sljedeće postupke:

- Procijenili smo je li definicija skupine jedinica koje stvaraju novac koju je usvojila Uprava Društva u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*.
- Provjerili smo matematičku točnost modela umanjenja vrijednosti.
- Proveli smo sljedeće postupke uzimajući u obzir pretpostavke koje je Uprava primijenila u svojoj procjeni:
 - Korištenu diskontnu stopu procijenili smo na temelju neovisne referentne analize.
 - Usporedili smo ključne pretpostavke korištene u modelu umanjenja vrijednosti s povijesnim rezultatima skupine jedinica koje stvaraju novac.
 - Kroz razgovor s Upravom Društva analizirali smo jesu li financijski budžeti skupine jedinica koje stvaraju novac primjereni za projicirana razdoblja na način da smo potvrdili obrazloženja Uprave i napravili usporedbu s odobrenim budžetima.
 - Analizirali smo osjetljivost testova umanjenja vrijednosti i jesu ili objave vezane uz osjetljivost primjerene u odnosu na pretpostavke koje imaju najveći potencijalni učinak na rezultate ispitivanja.
 - Analizirali smo je li metodologija na kojoj se temelje projekcije budućih novčanih tokova u skladu s MRS-om 36, *Umanjenje vrijednosti imovine*.

Procijenili smo jesu li prezentacija i objave vezane uz ispitivanje umanjenja vrijednosti primjerene.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства uključeno u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru uključuje li Izvešće posloводства objave zahtijevane člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства te ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izveštavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Društva 25. rujna 2019. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 15. rujna 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 3 godine.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Ana Marija Cvilinder Škegro.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
21. lipnja 2022.

John Mathias Gasparac
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Ana Marija Cvilinder Škegro
Ovlašteni revizor

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koji pružaju istinit i fer prikaz stanja društva Konzum plus d.o.o., Zagreb („Društvo“), kao i njegovih rezultata poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Stoga, Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

1. odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
2. davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
3. postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i
4. sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, a time i za poduzimanje razumnih mjera za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

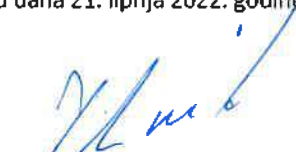
Također, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uprava Društva je obvezna pripremiti Godišnje izvješće koje se sastoji od financijskih izvještaja i Izvješća poslovanja. Izvješće poslovanja sastavljeno je u skladu s člankom 21 Zakona o računovodstvu.

Uprava je odobrila izdavanje financijskih izvještaja priloženih u nastavku dana 21. lipnja 2022. godine.

Potpisano u ime Uprave:

Zoran Mitreski
Predsjednik Uprave

Uroš Kalinić
Član Uprave

Tomislav Kramarić
Član Uprave

Konzum plus d.o.o.

Marijana Čavića 1a

10000 Zagreb

Hrvatska

KONZUM
KONZUM plus d.o.o. | Zagreb
- 27 -

KONZUM PLUS d.o.o.

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2021.GODINU

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

na dan 31. prosinca 2021.

Konzum plus d.o.o.

	<i>Bilješke</i>	2021.	2020.
		'000 kn	reklasificirano '000 kn
Prihodi od prodaje	6	10.423.281	9.778.001
Ostali prihodi	7	270.292	257.036
Ukupni poslovni prihodi		10.693.573	10.035.037
Trošak prodane trgovačke robe		(7.665.230)	(7.278.774)
Troškovi sirovina, materijala i energije	8	(295.079)	(297.784)
Troškovi usluga	9	(679.482)	(625.329)
Trošak osoblja	10	(1.052.191)	(1.023.267)
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	11	(5.036)	(6.653)
Ostala vrijednosna usklađenja	11	1.739	3.240
Ostali troškovi	12	(126.028)	(123.590)
Dobit/ (gubitak) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(1.718)	3.944
Amortizacija		(585.747)	(620.632)
Ukupni poslovni rashodi		(10.408.772)	(9.968.845)
Dobit iz nepreka		284.801	66.192
Financijski prihodi	13	15.429	2.709
Financijski rashodi	14	(273.056)	(347.486)
Neto financijski rashodi		(257.627)	(344.777)
Dobit/(gubitak) prije poreza		27.174	(278.585)
Porez na dobit	15	13.168	25.111
Dobit/(gubitak) tekuće godine		40.342	(253.474)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)			
<i>Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak u idućim razdobljima:</i>			
Aktuarski dobici/(gubici), umanjeni za porez		(6.784)	447
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) za razdoblje, umanjena za porez		(6.784)	447
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) za razdoblje		33.558	(253.027)

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2021.

Konzum plus d.o.o.

	<i>Bilješke</i>	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2020.
		'000 kn	'000 kn
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	16	674.914	692.467
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	1.252.282	1.317.394
Imovina s pravom korištenja	18	2.000.443	2.121.887
Ulaganja u nekretnine	19	475.445	513.861
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	20	128.098	140.462
Odgođena porezna imovina	15	71.157	57.988
Ostala dugotrajna imovina	21	478	2.599
		<hr/>	<hr/>
Ukupno dugotrajna imovina		4.602.817	4.846.658
		<hr/>	<hr/>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	707.718	660.480
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	20	8.058	6.445
Potraživanja od kupaca	24	328.429	393.486
Ostala kratkotrajna imovina	25	51.166	63.033
Novac i novčani ekvivalenti	26	159.534	361.560
		<hr/>	<hr/>
		1.254.905	1.485.004
		<hr/>	<hr/>
Imovina namijenjena prodaji	23	-	10.896
		<hr/>	<hr/>
Ukupno kratkotrajna imovina		1.254.905	1.495.899
		<hr/>	<hr/>
UKUPNO AKTIVA			
		5.857.722	6.342.558
		<hr/>	<hr/>
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital	27	20	20
Kapitalne rezerve		118.046	118.046
Konsolidirane rezerve	2	(193.479)	(193.479)
Preneseni gubitak		(340.033)	(373.591)
		<hr/>	<hr/>
Ukupno kapital i rezerve		(415.446)	(449.004)
		<hr/>	<hr/>
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	28	126.918	115.227
Kredit i zajmovi	29	466.254	582.139
Obveze po najmu	30	2.213.890	2.329.528
Ostale dugoročne obveze		206	220
		<hr/>	<hr/>
Ukupno dugoročne obveze		2.807.268	3.027.114
		<hr/>	<hr/>
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	31	1.657.570	1.755.436
Kredit i zajmovi	29	1.183.745	1.408.288
Obveze po najmu	30	330.894	306.294
Obveze za porez na dobit	15	-	1.443
Ostale kratkoročne obveze	32	293.691	292.988
		<hr/>	<hr/>
Ukupno kratkoročne obveze		3.465.900	3.764.448
		<hr/>	<hr/>
UKUPNO PASIVA			
		5.857.722	6.342.558
		<hr/>	<hr/>

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka					Ukupno '000 kn
		Temeljni kapital '000 kn	Kapitalne rezerve '000 kn	Konsolidirane rezerve '000 kn	Zadržana dobit/ (Preneseni gubitak) '000 kn	
Stanje na dan 1. siječnja 2020.		20	118.046		(120.564)	(2.498)
Gubitak godine		-	-	-	(253.474)	(253.474)
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-	-	447	447
Ukupni sveobuhvatni gubitak za godinu		-	-	-	(253.027)	(253.027)
<i>Transakcije s vlasnicima:</i>						
Poslovna spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom	2	-	-	(193.479)	-	(193.479)
Stanje na dan 31. prosinca 2020.		20	118.046	(193.479)	(373.591)	(449.004)
Stanje na dan 1. siječnja 2021.		20	118.046	(193.479)	(373.591)	(449.004)
Dobit godine		-	-	-	40.342	40.342
Ostali sveobuhvatni gubitak		-	-	-	(6.784)	(6.784)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		-	-	-	33.558	33.558
Stanje na dan 31. prosinca 2021.		20	118.046	(193.479)	(340.033)	(415.446)

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.

Konzum plus d.o.o.

	<i>Bilješke</i>	2021. '000 kn	2020. '000 kn
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit/(gubitak) prije poreza		27.174	(278.584)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine te imovine s pravom korištenja	16, 17, 18, 19	585.747	620.632
Financijski prihodi	13	(15.429)	(2.709)
Financijski rashodi	14	269.611	347.486
Gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine, neto (Dobit)/ gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		5.036	6.653
Gubitak od prodaje financijske imovine	14	3.445	-
Promjena rezerviranja za obveze i troškove		6.320	6.097
Neto manjkovi/ (viškovi) dugotrajne imovine	12	1.077	(4.792)
Otpis robe, rasip, kvar, lom i inventurni manjkovi		151.912	132.373
Prihod od otpisa obveza	7	-	(37)
Ostale nenovčane transakcije		18.892	37.967
<i>Novčani tok prije usklada za promjene radnog kapitala</i>		1.055.503	861.142
Promjena zaliha		(189.409)	(93.355)
Promjena potraživanja i ostale kratkotrajne imovine		84.512	(9.840)
Promjena obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza		(111.846)	285.242
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		838.760	1.043.189
Plaćeni porez na dobit	15	(1.476)	(25.914)
Plaćene kamate	34	(277.097)	(292.591)
NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		560.187	724.684
NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Primitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		26.572	26.476
Primici s osnove povrata danih depozita		5.658	4.131
Primici od prodaje financijske imovine		12.572	-
Izdaci za dane depozite		(14.714)	(12.800)
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(131.603)	(107.815)
Stjecanje ovisnih društva		(17.761)	-
Novac stečen u poslovnoj kombinaciji	2	13	20.849
NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		(119.263)	(69.159)
NOVČANI TOK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
Primici od kredita i zajmova	34	170.000	65.000
Izdaci za otplatu kredita i zajmova	34	(493.814)	(363.847)
Izdaci za povrat glavnice po najmovima	34	(319.136)	(303.140)
NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		(642.950)	(601.987)
UKUPNI NETO NOVČANI TOKOVI			
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		361.560	308.022
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	34	159.534	361.560

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

1. OPĆE INFORMACIJE

Društvo Konzum plus d.o.o. (Društvo), Zagreb upisano je 14. lipnja 2018. godine u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu Rješenjem posl. broj Tt-18/23666-2 kao društvo s ograničenom odgovornošću na temelju Izjave o osnivanju od 12. lipnja 2018. godine. Društvo je registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu pod matičnim brojem 081180016.

Vlasnik društva je Fortenova grupa d.d. (Grupa), Zagreb, Marijana Čavića 1, sa 100% udjela. Matično društvo Fortenova grupe d.d. je Fortenova Group HoldCo B.V., Nizozemska s udjelom od 100%. Krajnji vlasnik Društva na dan 31. prosinca 2021. godine je Fortenova Group TopCo B.V., Nizozemska, dok je društvo s krajnjom upravljачkom kontrolom na dan 31. prosinca 2021. godine Fortenova Group Stak Stichting, Nizozemska.

Sjedište Društva je u Zagrebu, Marijana Čavića 1/a.

Osnovna djelatnost Društva je djelatnost trgovine na veliko i malo prehrambenim i neprehrambenim proizvodima, pružanje ugostiteljskih usluga pripremanja i usluživanja pića i napitaka te proizvodnja i prerada mesa i mesnih proizvoda.

U 2021. godini Društvo je imalo prosječno 10.900 zaposlenika, a u 2020. 10.863 zaposlenika.

2. OSNOVE SASTAVLJANJA

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji Društva su sastavljeni sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI).

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se obveze i imovina priznaju kada ispunjavaju uvjete propisane u okvirima temeljenim na MSFI. Kod sastavljanja financijskih izvještaja primijenjena je temeljna računovodstvena pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja.

Osnove sastavljanja

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog troška, osim gdje je drugačije navedeno. Računovodstvene politike primijenjene su dosljedno i u skladu s prošlom godinom.

Izveštajna valuta

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Na dan 31. prosinca 2021. godine tečaj za 1 USD i 1 EUR iznosio je 6,644 HRK odnosno 7,517 HRK (31. prosinca 2020. godine: 6,139 HRK odnosno 7,537 HRK). Iznosi objavljeni u financijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna osim ako nije drugačije navedeno.

Ključne procjene i pretpostavke te neizvjesnosti u sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima zahtijeva od Uprave primjenu prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazanih iznosa imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i raznim ostalim čimbenicima, za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, čiji rezultat čini polazište za stvaranje prosudbi o vrijednosti imovine i obveza, koje se ne mogu dobiti iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke redovito se pregledavaju. Izmjene procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ako ona utječe samo na razdoblje u kojem je procjena izmijenjena ili u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na: obračun i razdoblje amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, procjene umanjenja vrijednosti, ispravke vrijednosti zaliha i sumnjivih i spornih potraživanja i očekivane kreditne gubitake, najmove, rezerviranja za primanja zaposlenih i sudske sporove te na procjenu potencijalnih obveza po jamstvima i najmovima. Više detalja o računovodstvenim politikama za ove procjene navedeno je u ostalim dijelovima ove bilješke, bilješki 5, kao i ostalim bilješkama uz financijske izvještaje.

Vremenska neograničenost poslovanja

U pripremi ovih financijskih izvještaja Uprava je primijenila pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja. Pri donošenju ove prosudbe Uprava je uzela u obzir financijski položaj Društva, trenutne namjere, profitabilnost poslovanja i pristup financijskim resursima, te je analizirala utjecaj makroekonomskih kretanja na poslovanje Društva. Na dan 31. prosinca 2021. godine kratkoročne obveze Društva premašuju imovinu za iznos od 2.210.994 tisuće kuna. Kratkoročni krediti dobiveni su od matičnog društva Fortenova grupa d.d. i uspješno su refinancirani 9. veljače 2022. godine novim revolving kreditom. Prema novim uvjetima kredita, kredit više nije kratkoročan i dospijeva 28. veljače 2023. godine. Nakon refinanciranja, kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 1.061.736 tisuća kuna.

Za dodatne pojedinosti pogledajte bilješku 37.

Društvo se oslanja na kontinuiranu potporu matičnog društva koje je izrazilo namjeru pružiti financijsku potporu Društvu tijekom sljedećih dvanaest mjeseci.

Nakon negativnog utjecaja pandemije bolesti COVID-19 u 2020. godini, opći oporavak gospodarstva pozitivno je utjecao na sve aspekte poslovanja Društva u 2021. godini. Taj se pozitivni utjecaj odražava i na izgleda za 2022. godinu, što je obuhvaćeno planovima za 2022. i naredno razdoblje. Ostvareni rezultati Društva u prvom tromjesečju 2022. iznad su očekivanja, a izgledi ukazuju na to da će se taj trend nastaviti tijekom cijele godine. Društvo ima dobre poslovne rezultate i operativne novčane tokove koji su dostatni za podmirivanje svih financijskih obveza koje dospijevaju u doglednoj budućnosti.

Međutim, kako je objavljeno u bilješci 35, Društvo je preuzelo jamstvo i zaloge za obveznicu koju je izdala Fortenova grupa d.d. Dokumentom o financiranju izdavanjem obveznica propisuju se određene financijske i nefinancijske odrednice za koje Grupa imateljima obveznica tromjesečno i godišnje dostavlja potvrde o usklađenosti. Neusklađenost s odrednicama predstavlja slučaj neispunjenja obveza prema Ugovoru o upisu obveznica.

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja postoje slučajevi neispunjenja obveza prema Ugovoru o upisu obveznica koji se odnose na nefinancijske odrednice. Također, zbog sankcija Grupa nije bila u mogućnosti otplatiti dospjele kamate po ugovoru o zaduživanju, što predstavlja slučaj neispunjenja obveza. Osim toga, nametnute sankcije dovele su do promjene kontrole kako je definirana u ugovoru o zaduživanju Grupe, prema kojoj zajmoprimac može zatražiti prijevremenu otplatu. Ako bi manjinski imatelj obveznica pod sankcijama zatražio otplatu neiskupljenih obveznica, imatelj obveznica pod sankcijama ne bi mogao zakonski izvršiti imovinu Grupe. Također, zbog sankcija i povezanih restrikcija u pogledu manjinskog imatelja obveznica pod sankcijama, postoji neizvjesnost vezana uz mogućnost povjerenika da u potpunosti obavlja svoje uloge prema ugovoru o zaduživanju Grupe. Navedeno dovodi u neizvjesnost sposobnost Fortenova Grupe da privede kraju transakcije koje zahtijevaju aktivno sudjelovanje povjerenika, što bi moglo dovesti do neispunjavanja obveza prema odrednicama koje se odnose na daljnja smanjenja razine zaduženosti Fortenova Grupe u doglednoj budućnosti. Grupa s većinskim imateljima obveznica i povjerenikom vodi razgovore o tome kako u potpunosti ponovno uspostaviti aktivnu ulogu povjerenika kako bi Grupa i dalje u potpunosti udovoljavala svim odrednicama. Do ponovne uspostave uloge povjerenika, Grupa aktivno vodi razgovore s većinskim imateljima obveznica o novom određivanju odrednica vezanih uz razinu zaduženosti kako bi Grupa bila u mogućnosti ispuniti ovaj zahtjev.

Do datuma izdavanja financijskih izvještaja nije došlo do neispunjenja obveza prema financijskim odrednicama. Sve neizvjesnosti odnose se na pojedinačni ugovor o zaduživanju. Grupa trenutno razgovara s imateljima obveznica o tome da se odreknu prava na postupanje po slučaju neispunjenja obveze.

Fortenova nema saznanja o tome je li pokrenut ili traje ikakav ovršni postupak koji bi proizlazio iz bilo kojeg slučaja neispunjenja obveza koji su u tijeku. Osim toga, Grupa s većinskim imateljima obveznica razgovara o prijedlogu pisma odricanja od prava na postupanje po neispunjenju obveza. Većinski su imatelji obveznica potvrdili svoju sadašnju namjeru i cilj da s Grupom iznađu zadovoljavajuće rješenje u pogledu slučajeva neispunjenja obveza. Razgovori s većinskim imateljima obveznica započeli su u prosincu 2021. godine, a uprava Grupe očekuje da će sporazum o navedenom odricanju i njegova izmjena odnosno dopuna biti potpisani do 1. srpnja 2022. godine.

Uprava je stoga utvrdila da je primjena pretpostavke poslovanja po načelu vremenske neograničenosti primjerena i opravdana kod sastavljanja financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. Međutim, s obzirom na to da odricanje od prava na postupanje po slučajevima neispunjenja obveza koji su u tijeku nije pribavljeno do datuma odobrenja ovih financijskih izvještaja, Uprava smatra da postoji značajna neizvjesnost koja može stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti i, prema tome, da Društvo možda neće biti u mogućnosti realizirati svoju imovinu i ispuniti svoje obveze u normalnom tijeku poslovanja.

Stjecanje ovisnog društva i poslovno spajanje tijekom izvještajnog razdoblja*Stjecanje ovisnog društva i poslovno spajanje tijekom 2021. godine*

Dana 1. rujna 2021. godine Društvo je kupilo 100% udjela u maloprodajnom lancu trgovina u okviru društva Miracolo trgovina d.o.o. te je time povećalo svoju maloprodajnu mrežu za 13 poslovnica u Istri. Društvo Miracolo je bilo u vlasništvu nepovezanog društva prije stjecanja, odnosno nije bilo dio Fortenova Grupe. Kupoprodajna naknada plaćena transakcijskim putem prilikom kupnje poslovnog subjekta iznosi 17.761 tisuća kuna. Naknada je inicijalno priznata kao ulaganje u ovisna društva. Dana 1. listopada 2021. godine Društvo je pripojilo Miracolo trgovinu d.o.o. te je tada od iznos ulaganja u ovisno društvo oduzet od neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tog društva i razlika je priznata kao goodwill.

Efeki poslovnog spajanja subjekta pod zajedničkom kontrolom su prikazani u tablici ispod:

	2021
	'000 kn
Nematerijalna imovina	2
Nekretnine, postrojenja i oprema	20
Zalihe	2.115
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.234
Ostala kratkotrajna imovina	1
Novac i novčani ekvivalenti	13
	<hr/>
Neto imovina	3.385
	<hr/>
Kupoprodajna naknada	(17.761)
	<hr/>
Goodwill	(14.376)
	<hr/> <hr/>

Novčani tokovi od stjecanja ovisnog društva su kako slijedi:

	2021
	'000 kn
Kupoprodajna naknada	(17.761)
Novac stečen stjecanjem ovisnog društva	13
	<hr/>
Novčani tok od stjecanja ovisnog društva	(17.748)
	<hr/> <hr/>

Poslovna spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom u 2020. godini

Tijekom 2020. godine Društvo je pripojilo 8 društava. Nije plaćena kupoprodajna naknada zbog činjenice da se radilo o spajanju društava pod zajedničkom kontrolom. Poslovna spajanja su provedena kako slijedi:

Pripojena društva	Datum pripajanja
VELPRO – CENTAR plus d.o.o.	2. siječnja 2020.
Bio-zone plus d.o.o.	15. listopada 2020.
Terra Argenta plus d.o.o.	15. listopada 2020.
SK-735 plus d.o.o.	16. listopada 2020.
Aureum Stella d.o.o.	20. listopada 2020.
Hotel Forum plus d.o.o.	20. listopada 2020.
Krka plus d.o.o.	12. studenog 2020.
Jolly projekti jedan d.o.o.	12. studenog 2020.

Efekti poslovnih spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom su prikazani u tablici ispod:

	VELPRO – CENTAR plus d.o.o.	Ostala društva	Ukupno
	2021. ‘000 kn	2021. ‘000 kn	2021. ‘000 kn
Nematerijalna imovina	2.584	2	2.586
Nekretnine, postrojenja i oprema	53.683	92.160	145.843
Imovina s pravom korištenja	31.378	-	31.378
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	11.058	16.059	27.117
Zalihe	69.016	-	69.016
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	84.269	8.541	92.810
Novac i novčani ekvivalenti	13.260	7.589	20.849
Imovina	265.248	124.351	389.599
Rezerviranja	(6.722)	(2)	(6.724)
Obveze po najmu	(32.535)	-	(32.535)
Kredit i zajmovi	(250.707)	(101.743)	(352.450)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(178.078)	(13.291)	(191.369)
Obveze	(468.042)	(115.036)	(583.078)
Konsolidirane rezerve	202.794	(9.315)	193.479

Reklasifikacija u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za usporedni period

Tijekom 2021. godine Društvo je promijenilo klasifikaciju određenih kategorija u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako bi osiguralo jednostavniju i transparentniju prezentaciju aktivnosti Društva. Ove reklasifikacije nemaju utjecaja na rezultat usporednog razdoblja.

Pregled nastalih razlika dan je u tablici u nastavku:

	Bilješke	2020.		Reklasifikacije			2020.
		'000 kn	Marketing	Neto efekt prihoda i rashoda	Odvojeno prikazivanje vrijednosnih usklađenja	Troškovi povezani sa zalihama na troškove prodane robe	reklasificirano '000 kn
Prihodi od prodaje		9.778.001	-	-	-	-	9.778.001
Ostali prihodi	a), b)	250.183	31.981	(25.128)	-	-	257.036
Ukupni poslovni prihodi		10.028.184	31.981	(25.128)	-	-	10.035.037
Trošak prodane trgovačke robe	a), d)	(7.095.386)	(31.981)	-	-	(151.407)	(7.278.774)
Troškovi sirovina, materijala i energije	d)	(435.396)	-	-	-	137.612	(297.781)
Troškovi usluga		(625.329)	-	-	-	-	(625.329)
Trošak osoblja		(1.023.267)	-	-	-	-	(1.023.267)
Vrijednosno usklađenje imovine	c)	(19.656)	-	16.243	3.413	-	-
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	b), c)	-	-	-	(6.653)	-	(6.653)
Ostala vrijednosna usklađenja	b), c)	-	-	-	3.240	-	3.240
Ostali troškovi	b), d)	(146.269)	-	8.885	-	13.795	(123.590)
Dobit/ (gubitak) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, neto		3.944	-	-	-	-	3.944
Amortizacija		(620.632)	-	-	-	-	(620.632)
Ukupni poslovni rashodi		(9.961.991)	(31.981)	25.128	-	-	(9.968.845)

Detaljniji pregled reklasifikacija prikazan je u nastavku:

- a) Marketinške usluge - Nakon detaljnog pregleda marketinških usluga dobavljača zaključeno je da usluge koje se odnose na katalog, reklamne panoe i digitalni marketing te predstavljaju odvojenu uslugu koja se pruža kupcima trebaju biti iskazane kao prihod, a ne kao umanjenje Troškova prodane trgovačke robe kao što je to do sada bio slučaj. Postavljena su nova pravila evidentiranja spomenutih usluga za 2021. godinu. Ista analiza provedena je i za 2020. godinu te su u skladu s time ispravljani i prethodno objavljeni iznosi marketinških usluga unutar kategorije Ostalih prihoda te Troškova prodane trgovačke robe. Nakon nove kalkulacije iznos marketinških usluga koji je oduzet od Troškova prodane trgovačke robe iznosi 31.981 tisuću kuna. Za isti iznos uvećani su Ostali prihodi.
- b) Reklasifikacija neto efekta prihoda i rashoda - Društvo je odlučilo prikazati sve nastale prihode i rashode na neto osnovi te je stoga došlo do preraspodjele iznosa unutar različitih kategorija Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti. Naplaćena otpisana potraživanja, Ukidanje rezervacija i Viškovi dugotrajne materijalne imovine prebačeni su iz Ostalih prihoda na Vrijednosna usklađenja imovine i Ostale troškove kao što je prikazano u tablici u nastavku:

	Reklasifikacije
	'000 kn
<i>Ostali prihodi</i>	
Neto naplaćena otpisana potraživanja	(13.003)
Neto prihod od ukidanja rezerviranja	(7.333)
Neto viškovi dugotrajne materijalne imovine	(4.792)
<i>Vrijednosno usklađenje imovine</i>	
Potraživanja od kupaca - nepovezana društva	13.003
Zalihe	3.240
<i>Ostali troškovi</i>	
Troškovi rezerviranja za garancije	540
Manjkovi/ (viškovi) dugotrajne imovine	4.792
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	3.553

	-
	=====

- c) Odvojeno prikazivanje vrijednosnih usklađenja – stavka Vrijednosno usklađenje imovine koja je prethodno sadržavala trošak u iznosu od 19.656 tisuća kuna podijeljena je na prihod od vrijednosnog usklađenja financijske imovine u iznosu od 6.652 tisuće kuna (nakon 13.003 tisuće kuna prenesenih u ovu stavku kao što je prikazano u dijelu b) ove bilješke) i Ostala vrijednosna usklađenja od 3.240 tisuća kuna.

- d) Reklasifikacija troškova koji se odnose na zalihe u Troškove prodane trgovačke robe – U 2021. godini Društvo je reklasificiralo Neto manjkove robe i ambalaže te Otpis robe, rasip, kvar, lom na Troškove prodane trgovačke robe u iznosu od 151.406 tisuća kuna. Reklasifikacijom je postignuto prikazivanje troškova iste prirode (ali ne nužno i iste funkcije) u istoj liniji Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti. Također, otpisi u iznosu od 13.525 tisuća kuna su bili u kategoriji „Ostalo“ Troškova sirovina i materijala te su i oni reklasificirani iz istog razloga.

	Reklasifikacije
	‘000 kn
<i>Trošak prodane trgovačke robe</i>	151.407
<i>Troškovi sirovina, materijala i energije</i>	
Otpis robe, rasip, kvar, lom	(118.579)
Ostalo	(19.033)
<i>Ostali troškovi</i>	
Neto manjkovi robe i ambalaže	(13.795)
	<u> </u>
	-
	<u> </u>

3. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

a) Usvajanje novih i izmijenjenih standarda:

Društvo je primijenilo sljedeće standarde i izmjene standarda po prvi put za godišnje izvještavanje započeto 1. siječnja 2021. godine:

- Reforma referentnih kamatnih stopa (IBOR-a) - 2. faza, Dodaci MSFI-ju 9, MRS-u 39, MSFI-ju 7, MSFI-ju 4 i MSFI-ju 16 - na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine;
- Dodaci MSFI-ju 16 - Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID- na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine;
- Dodaci MSFI-ju 4- odgoda MSFI-ja 9- na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine.

Promjena standarda navedenih iznad nije utjecala na iznose priznate u prethodnim periodima te se ne očekuje da će značajno utjecati na tekuće ili buduća izvještajna razdoblja.

b) Novi standardi i tumačenja koji još nisu na snazi:

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine ili kasnije, a koje Društvo nije ranije usvojilo.

- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne, odgoda datuma stupanja na snagu
- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12
- Opcija prijelaza za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – Dodaci MSFI-u 17
- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena

Društvo još uvijek procjenjuje utjecaje novih standarda i tumačenja na trenutno i buduća izvještajna razdoblja i buduće transakcije.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje su prihodi koji proizlaze iz redovnog poslovanja Društva. Prihodi od prodaje priznaju se u iznosu cijene transakcije. Transakcijska cijena je iznos naknade za koju Društvo očekuje da će na nju imati pravo u zamjenu za prijenos kontrole nad obećanim proizvodima ili uslugama kupcu, isključujući iznose naplaćene u ime trećih osoba.

Prihodi od prodaje priznaju se u iznosu umanjenom za PDV, povrate, rabate i popuste.

Prihodi od prodaje robe

Društvo ostvaruje prihod od maloprodaje i veleprodaje.

Maloprodaja

Roba se prodaje putem trgovina kojima upravlja Društvo. Prihod koji Društvo priznaje ispunjava uvjete prihoda od ugovorima s kupcima prema definiciji MSFI-ja 15. Prihodi od prodaje priznaju se u trenutku kada se kontrola nad robom prenese na kupca, općenito se za maloprodajne kupce prihodi priznaju u trenutku prodaje u trgovini, dok se za internetske kupce priznaju u trenutku isporuke robe. Plaćanje se odvija odmah po primitku robe od strane kupca.

Društvo ima bodovni program vjernosti, koji omogućava kupcima prikupljanje bodova koji se mogu iskoristiti kao popust na proizvode. Bodovi iz programa vjernosti predstavljaju zasebnu obvezu s obzirom da predstavljaju materijalna prava kupaca. Prikupljeni bodovi su priznati kao ugovorena obveza do trenutka iskorištenja. Prihod se priznaje kada kupac iskoristi bodove.

Veleprodaja

Prihod koji Društvo priznaje ispunjava uvjete prihoda od ugovorima s kupcima prema definiciji MSFI-ja 15. Prihodi od prodaje priznaju se u trenutku kada se kontrola nad robom prenese na kupca, odnosno u trenutku prodaje robe u trgovini ili po dostavi robe kupcu. Plaćanje se odvija prema uvjetima definiranim u ugovoru s kupcima.

Društvo ne očekuje da će imati bilo kakve ugovore u kojima bi razdoblje između prijenosa obećane robe na kupca i plaćanja od strane kupca premašilo godinu dana. Stoga Društvo ne usklađuje cijene transakcije za vremensku vrijednost novca.

Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi uključuju prihode od kamata.

Prihodi od kamata od financijske imovine vrednovane po fer vrijednosti kroz Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti uključeni su u neto dobitak / (gubitak) od fer vrijednosti ove imovine. Prihodi od kamata na financijsku imovinu po amortiziranom trošku i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, izračunati metodom efektivne kamatne stope, priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu ostalih prihoda. Prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, osim za financijsku imovinu koja je naknadno umanjena za kreditne gubitke. Za financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke efektivna kamatna stopa primjenjuje se na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine (nakon odbitka rezerviranja za kreditni gubitak). Prihodi od kamata iskazuju se kao financijski prihodi ako se ostvaruju od financijske imovine koja se drži u svrhu upravljanja gotovinom. Svi ostali prihodi od kamata uključuju se u ostale prihode.

Financijski rashodi obuhvaćaju troškove posudbe, obračunate kamate na rezerviranja i kamate na najam.

Dobici i gubici od tečajnih razlika koje se odnose na financijske aktivnosti priznaju se po bruto vrijednosti kao financijski prihodi ili rashodi. Ostale tečajne razlike priznaju se u neto iznosu.

Klasifikacija kratkoročnog nasuprot dugoročnom

Društvo prezentira imovinu i obveze u izvještaju o financijskom položaju na temelju razrade na dugotrajne/dugoročne i kratkotrajne/kratkoročne.

Imovina se smatra kratkotrajnom kada se:

- očekuje da će se realizirati ili je namjera da se ista proda ili utroši u normalnom operativnom ciklusu;
- drži primarno u svrhu trgovanja;
- očekuje da će se realizirati u periodu od 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja; ili
- novac ili novčani ekvivalent, osim u slučaju ako postoji ograničenje raspolaganja istim, ili će se isti koristiti radi namirenja obveza u periodu od najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja.

Sva ostala imovina smatra se dugotrajnom.

Obveza se smatra kratkoročnom kada se:

- očekuje da će se namiriti u okviru normalnog operativnog ciklusa;
- drži primarno u svrhu trgovanja;
- dospijeva u okviru 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja; ili
- nema bezuvjetnog prava odgode ili plaćanja obveze za najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja.

Sve ostale obveze smatraju se dugoročnima.

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze klasificirane su kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze.

Financijski instrumenti

Financijski instrument je bilo koji ugovor kojim dolazi do nastanka financijske imovine jednog subjekta i financijske obveze ili kapitala drugog subjekta.

Financijska imovina

Početno priznavanje i mjerenje

Financijska imovina se početno priznaje kao naknadno mjerena po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOSD) i po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku (FVRDG).

Klasifikacija financijske imovine pri početnom priznavanju ovisi o karakteristikama ugovornog novčanog toka financijske imovine i poslovnom modelu Društva za njihovo upravljanje. Uz iznimku potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu komponentu financiranja ili za koja je Društvo primijenilo praktičnu mogućnost, Društvo početno iskazuje financijsku imovinu po fer vrijednosti, a u slučaju financijske imovine koja nije iskazana po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka, po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu komponentu financiranja ili za koja je Društvo primijenilo praktičnu mogućnost, iskazuju se po cijeni transakcije utvrđenoj prema MSFI-ju 15.

Kako bi se financijska imovina mogla klasificirati i iskazati po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, ona mora dovesti do novčanih tokova koji „isključivo predstavljaju isplate glavnice i kamata (SPPI)“ na preostali iznos glavnice. Ova se procjena naziva SPPI test i provodi se na razini instrumenta.

Poslovni model Društva za upravljanje financijskom imovinom odnosi se na način upravljanja financijskom imovinom u svrhu generiranja novčanih tokova. Poslovni model utvrđuje hoće li novčani tokovi nastati na temelju naplate ugovornih novčanih tokova, prodaje financijske imovine ili u oba slučaja.

Nabava ili prodaja financijske imovine koja zahtijeva isporuku imovine unutar vremenskog okvira utvrđenog propisom ili uobičajenim ponašanjem na tržištu (redovna prodaja) priznaje se na datum trgovanja, odnosno, na dan kada se Društvo obvezalo na nabavu ili prodaju imovine.

Naknadno mjerenje financijske imovine

Za potrebe naknadnog mjerenja, financijska imovina se klasificira u četiri kategorije:

1. Financijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti)

Dužnički instrument koji ispunjava sljedeća dva uvjeta mjeri se po amortiziranom trošku:

- Testiranje poslovnog modela: Financijska imovina se drži radi naplate ugovornih novčanih tokova (a ne radi prodaje instrumenta prije njegovog ugovornog dospijeca kako bi se ostvarile njegove promjene fer vrijednosti), te
- Testiranje karakteristika novčanog toka: Ugovorni uvjeti financijske imovine dovode na određene datume do novčanih tokova koji isključivo predstavljaju isplate glavnice i kamata na preostali iznos glavnice.

Financijska imovina po amortiziranom trošku naknadno se mjeri metodom efektivne kamatne stope i podliježe umanjenju vrijednosti. Dobici i gubici priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku kada se imovina prestane priznavati, kada se promijeni ili joj se vrijednost umanja.

Financijska imovina Društva iskazana po amortiziranom trošku uključuje potraživanja od kupaca te dane zajmove i depozite.

2. Financijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (dužnički instrumenti)

Dužnički instrument koji ispunjava sljedeća dva uvjeta mjeri se po FVOSD osim ako je imovina raspoređena u kategoriju FVRDG prema opciji fer vrijednosti:

- Testiranje poslovnog modela: Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela s ciljem držanja ugovornih novčanih tokova radi naplate i prodaje, te
- Testiranje karakteristika novčanog toka: Ugovorni uvjeti financijske imovine dovode na određene datume do novčanih tokova koji isključivo predstavljaju isplate glavnice i kamata na preostali iznos glavnice.

Za dužničke instrumente po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznaju se prihodi od kamata, revalorizacija tečajnih razlika i gubici od umanjenja vrijednosti ili njihova ukidanja i izračunavaju se na isti način kao i za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku. Preostale promjene fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nakon prestanka priznavanja, kumulativna promjena fer vrijednosti priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reciklira se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti .

3. Financijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku (vlasnički instrumenti)

Nakon početnog priznavanja, Društvo može odabrati da svoja vlasnička ulaganja neopozivo klasificira kao vlasničke instrumente po FVOSD kada zadovoljavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavatelja u skladu s MRS-om 32 Financijski instrumenti: Prezentiranje i ne drže se radi trgovanja. Klasifikacija se određuje prema pojedinom instrumentu.

Dobici i gubici od ove financijske imovine nikada se ne recikliraju u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznaju kao ostali prihodi kada je utvrđeno pravo na isplatu, osim kada Društvo ima

koristi od takvih primitaka u vidu povrata dijela troška financijske imovine, te se tada dobiti iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Vlasnički instrumenti po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne podliježu procjeni umanjenja vrijednosti.

4. Financijska imovina po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku (dužnički instrumenti)

Financijska imovina po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku uključuje financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja, financijsku imovinu koja je prilikom početnog priznavanja klasificirana po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku ili financijsku imovinu koju obavezno treba mjeriti po fer vrijednosti. Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se drži radi trgovanja ako je stečena za svrhu prodaje ili ponovne kupnje u kratkom roku. Derivati, uključujući izdvojene ugrađene derivate, također se klasificiraju kao instrumenti koji se drže radi trgovanja, osim ako nisu namijenjeni za učinkovite instrumente zaštite. Financijska imovina s novčanim tokovima koji ne predstavljaju isključivo isplate glavnice i kamata klasificira se i mjeri po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku, neovisno o poslovnom modelu.

Financijska imovina po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju po fer vrijednosti s neto promjenama fer vrijednosti iskazanima u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Financijska imovina Društva mjerena po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku odnosi se na ulaganja u fondove (vlasnički instrumenti).

Prestanak priznavanja financijske imovine

Financijska imovina (ili, gdje je primjenjivo, dio financijske imovine ili dio skupine slične financijske imovine) prvenstveno se prestaje priznavati (tj. uklanja se iz izvještaja o financijskom položaju Društva) kada:

- istekne pravo na primitak novčanih tokova od imovine ili
- Društvo prenese svoja prava na primitak novčanih tokova od imovine ili preuzme obvezu isplate primljenih novčanih tokova u cijelosti bez značajnog kašnjenja trećoj strani u okviru ugovora o prijenosu, te (a) ako je Društvo prenijelo gotovo sve rizike i koristi od imovine ili (b) ako Društvo nije prenijelo niti zadržalo gotovo sve rizike i koristi od imovine, ali je prenijelo kontrolu nad imovinom.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo priznaje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (ECL) za sve dužničke instrumente koji se ne iskazuju po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku. Očekivani kreditni gubici temelje se na razlici između ugovornih novčanih tokova koji su dospjeli u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo očekuje da će primiti, diskontiranih na temelju procjene izvorne efektivne kamatne stope. Očekivani novčani tokovi uključuju novčane tokove od prodaje kolaterala ili drugih kreditnih poboljšanja koja su sastavni dio ugovornih uvjeta.

Očekivani kreditni gubitak je procjena sadašnje vrijednosti budućih premalih uplata mjerena vjerojatnošću (npr. ponderirani prosjek kreditnih gubitaka, gdje se rizik neispunjenja u određenom periodu koristi kao ponder). Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka je nepristrano i određeno je na procjeni raspona mogućih ishoda. Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka temeljeno je na četiri komponente koje Društvo koristi: vjerojatnost neispunjenja („PD“), izloženost neispunjenju („EAD“), gubitak u slučaju neispunjenja („LGD“) i diskontnoj stopi.

EAD je procjena izloženosti na datum neispunjenja u budućnosti, uzimajući u obzir očekivane promjene u izloženosti nakon izvještajnog razdoblja, uključujući otplate glavnice i kamate, i očekivanim povlačenjima kreditnih linija. PD je procjena vjerojatnosti neispunjenja u određenom vremenskom periodu. LGD je procjena gubitka do kojeg dolazi zbog neispunjenja. Temelji se na razlici između dospjelih ugovorenih novčanih tokova i onih koje vjerovnik očekuje primiti,

uključujući one od instrumenata osiguranja. Obično se iskazuje kao postotak EAD-a. Očekivani gubitci su diskontirani na sadašnju vrijednost na kraju izvještajnog razdoblja.

Očekivani kreditni gubici priznaju se u dvije faze. Za kreditne izloženosti čiji kreditni rizik se nije značajno povećao od početnog priznavanja, priznaju se rezerviranja za očekivane kreditne gubitke koji proizlaze iz neispunjenja obveze koji su mogući u sljedećih 12 mjeseci (12-mjesečni ECL). Za one kreditne izloženosti čiji se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja, potrebno je priznati rezerviranja za očekivane kreditne gubitke tijekom preostalog životnog vijeka izloženosti, bez obzira na trenutak neispunjenja obveze (ECL tijekom cijelog životnog vijeka).

Kako bi utvrdilo je li došlo do značajnog porasta kreditnog rizika Društvo uspoređuje rizik neispunjenja tijekom životnog vijeka financijskog instrumenta na kraju izvještajnog razdoblja s rizikom neispunjenja na dan početnog priznavanja. Pri procjeni se u obzir uzima relativni porast kreditnog rizika, a ne postignutu razinu kreditnog rizika na kraju izvještajnog razdoblja. Društvo razmatra sve razumne i popratne informacije o budućim događajima dostupne bez dodatnih troškova i truda, što uključuje razne faktore, uključujući obrasce ponašanja određenog portfelja kupaca. Društvo utvrđuje indikatore ponašanja za porast kreditnog rizika prije neredovitog ispunjavanja obveza i uključuje odgovarajuće informacije o budućim događajima u procjenu kreditnog rizika na pojedinačnim financijskim instrumentima ili na razini portfelja instrumenata. Primarni indikator značajnog porasta kreditnog rizika je kad dužnik ima dospjela potraživanja više od 30 dana. Dodatno se uzimaju u obzir prošli obrasci plaćanja, sezonalnost i odnos kupca i prodavatelja.

Za potrebe mjerenja PD-a, Društvo definira neispunjenje kao situaciju u kojoj izloženost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

- dužnik ne plaća svoje ugovorne obveze više od 90 dana od dospijeca;
- dužnik ispunjava kriterije prema kojima nije vjerojatno da će platiti:
 - dužnik je preminuo;
 - dužnik je insolventan;
 - dužnik je blokiran za plaćanje;
 - postaje vjerojatno da će nastupiti stečaj dužnika;
 - otvoren je predstečaj dužnika;
 - dužnik je brisan iz sudskog registra.

Neispunjenje nastupa po nastanku bilo kojeg od događaja navedenih iznad te se u tom slučaju potraživanje ispravljiva u 100%-tnom iznosu.

Za potraživanja od kupaca Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Stoga Društvo ne prati promjene kreditnog rizika, već priznaje rezerviranja za gubitke na temelju cijelog životnog vijeka očekivanih kreditnih gubitaka na svaki datum izvještavanja.

Društvo je uspostavilo matricu za određivanje rezerviranja koja se temelji na povijesnim podacima o kreditnim gubicima, usklađenom za čimbenike koji se odnose na budućnost i koji su specifični za dužnike i gospodarsko okruženje (ako su dostupni bez nepotrebnih troškova ili napora).

Društvo također može smatrati da je financijska imovina u statusu neispunjenja obveze kada interne ili vanjske informacije ukazuju na to da je malo vjerojatno da će Društvo u cijelosti primiti nepodmirene ugovorne iznose prije nego što uzme u obzir bilo kakva kreditna poboljšanja Društva. Financijska imovina se otpisuje kada nema razumnog očekivanja povrata ugovorenih novčanih tokova.

Nematerijalna imovina

Pojedinačno nabavljena nematerijalna imovina inicijalno se vrednuje po trošku nabave. Trošak nabave nematerijalne imovine koja je stečena u sklopu poslovnog spajanja je njena fer vrijednost na dan stjecanja. Nakon inicijalnog priznavanja, nematerijalna imovina vrednuje se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju te eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Interno razvijena nematerijalna imovina, isključujući troškove razvoja, ne kapitalizira se, te se iznos utroška evidentira u Izvještaji o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku njihova nastanka.

Korisni vijek upotrebe nematerijalne imovine može biti ograničen ili neograničen.

Nematerijalna imovina koja ima ograničeni korisni vijek trajanja amortizira se tijekom svog korisnog vijeka upotrebe te se procjenjuje eventualno umanjenje vrijednosti te imovine kada god se pojavi indikacija da vrijednost te imovine može biti umanjena. Nematerijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom trajanja amortizira se korištenjem linearne metode amortizacije.

Procijenjeni korisni vjekovi trajanja su sljedeći:

Računalni softver	1-5 godina
Vjernost kupaca (Loyalty)	6 godina
Ostala prava	10 godina

Korisni vijek trajanja kao i metoda amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim korisnim vijekom trajanja pregledava se krajem svakog izvještajnog razdoblja.

Goodwill i robne marke imaju neograničeni korisni vijek trajanja i ne amortiziraju se. Robne marke s neograničenim vijekom trajanja ne amortiziraju se nego se testiraju godišnje na umanjenje vrijednosti na razini jedinice koja stvara novac. Procjena neograničenog vijeka trajanja se preispituje godišnje kako bi se utvrdilo je li neograničeni vijek trajanja i dalje primjeren. Ako nije, izmjena korisnog vijeka trajanja s neograničenog na ograničeni provodi se prospektivno. Prema analizi svih relevantnih faktora na datum izvještavanja ne postoji predvidivo ograničenje razdoblja u kojem će utvrđena prava generirati neto novčani priljev, stoga se smatra da ona imaju neograničeni vijek trajanja.

Kako bi utvrdilo korisni vijek trajanja robnih marki Društvo je koristilo sljedeće faktore koji bi mogli utjecati na korisni vijek trajanja robne marke:

- povijesnu stabilnost robne marke;
- pravne, regulatorne i ugovorne čimbenike kao što su prava na koncesiju i njihova ograničenja, registracija žiga i slično;
- ekonomske čimbenike poput potražnje, zastarjelosti proizvoda i konkurencije; i
- bilo koja druga ograničenja specifična za skupinu imovine Društva na koju se odnosi vijek upotrebe odgovarajuće robne marke (npr. ograničenja proizvodnog pogona ili opreme).

Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje u iznosu za koji knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje nadoknadivi iznos. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjene za troškove otuđenja ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome koji je iznos veći. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najmanju skupinu jedinica za koje postoje zasebni novčani priljevi koji su uglavnom neovisni o novčanim priljevima od druge imovine ili skupina imovine (jedinica koje stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, preispituje se radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Zemljišta

Zemljište se mjeri po povijesnom trošku.

Građevinski objekti, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, izuzev zemljišta, mjere se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nabavna vrijednost ove imovine uključuje izdatke koji su izravno povezani s njezinim dovođenjem na lokaciju i stanje namjeravane upotrebe, te troškove demontiranja i uklanjanja te obnove lokacije na kojoj se nalazi.

U slučaju kad je dio imovine značajan u usporedbi s cijelom imovinom i ako ima drugačiji vijek trajanja knjiži se kao zasebna stavka.

Kada periodički nastupe uvjeti u kojima značajni elementi zgrada, postrojenja i opreme trebaju biti zamijenjeni, Društvo ih zasebno amortizira na temelju njihovih specifičnih korisnih vijekova. Isto tako, kada se provode značajni remont i njihovi troškovi priznaju se kao neto računovodstvena vrijednost zgrada, postrojenja i opreme kao zamjena u slučaju kada su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao rashod u trenutku nastanka.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom pojedinačno za svako osnovno sredstvo i priznaje kao rashod razdoblja.

Korisni vijek upotrebe, metoda amortizacije i procijenjeni ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i po potrebi usklađuju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Procijenjeni korisni vjekovi trajanja su sljedeći:

Građevinski objekti	20 godina
Postrojenja i oprema	2-15 godina
Ulaganje u tuđu imovinu	2-9 godina

U slučaju ulaganja u tuđu imovinu, procijenjeni korisni vijek trajanja je razdoblje najma ili originalni korisni vijek pripadajuće kategorije imovine, ovisno o tome koji je vijek kraći.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme koje su rashodovane ili prodane prestaju se priznavati. Bilo koji dobitak ili gubitak nastao pri prestanku priznavanja imovine (izračunat kao razlika između neto iznosa primitaka i knjigovodstvene vrijednosti imovine u trenutku prodaje) priznaje se u dobit i gubitak razdoblja.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su nekretnine koji se drže radi ostvarivanja prihoda od najma i/ili zarade od povećanja tržišne vrijednosti, ali ne zbog prodaje u okviru redovnog poslovanja Društva ili korištenja za administrativne svrhe.

U slučaju kada se nekretnina drži djelomično radi najma i/ili zarade od povećanja tržišne vrijednosti i djelomično radi obavljanja redovnih djelatnosti Društva ili administrativnih djelatnosti, tretira se kao ulaganje u nekretnine samo u slučaju da se manji, neznačajni dio objekta koristi u svrhu obavljanja djelatnosti ili administrativne svrhe. Navedena dva dijela se evidentiraju odvojeno ako ih je moguće zasebno prodati ili iznajmiti u okviru financijskog najma.

Kada se nekretnine drže za više od jedne svrhe, npr. za najam i obavljanje redovne djelatnosti, nekretnine se ne mogu prodati ili dati u najam u dijelovima u skladu s lokalnim propisima te vrstom djelatnosti i nekretnine (nekretnine za komercijalnu uporabu, trgovački centri). Ukoliko, s obzirom na prirodu posla, doprinos vlastitog poslovanja u ukupnim rezultatima poslovanja koji generira nekretnina nije beznačajan, cijela stavka nekretnine koja se koristi ujedno za vlastito poslovanje i iznajmljivanje klasificirana je kao nekretnina, postrojenje i oprema.

Kako je gore navedeno, nekretnine nisu razdvojive zbog lokalnih propisa i vrste djelatnosti, stoga su klasificirane kao nekretnine, postrojenja i oprema.

Ova imovina mjeri se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti. Procijenjeni korisni vijek trajanja je 20 godina u 2021. godini (2020: 20 godina), osim za imovinu s pravom korištenja koja je klasificirana unutar ulaganja u nekretnine čiji je očekivani korisni vijek trajanja u skladu s trajanjem ugovora o najmu.

U slučaju kada se nekretnini promijeni svrha tako da se mora iskazati u okviru nekretnina, postrojenja i opreme, reklasifikacija se vrši po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Društvo provjerava na svaki dan bilance postoje li indikatori umanjenja vrijednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, ili kada se zahtijeva provođenje godišnjeg testa umanjenja vrijednosti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos imovine.

Nadoknadivi iznos procijenjen je kao fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji iznos je viši. Nadoknadivi iznos se procjenjuje za svaku zasebnu stavku imovine ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj ta imovina pripada. Gdje knjigovodstveni iznos prelazi nadoknadivi iznos, imovini se umanjuje vrijednost do njenog nadoknadivog iznosa.

Goodwill i nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja se testiraju na razini jedinica koje generiraju novac. Svaka trgovina je jedna jedinica koja generira novac, ali s obzirom da goodwill i nematerijalna imovina nisu kontrolirani od strane Uprave na razini trgovine već na razini skupine jedinica koje generiraju novac, a koje nisu veće od operativnog segmenta koji je definiran na razini Društva.

Sljedeći kriteriji primjenjuju se prilikom procjene umanjenja vrijednosti specifične imovine:

Goodwill

Goodwill koji nastaje prilikom stjecanja poslovanja iskazuje se po trošku utvrđenom na dan stjecanja poslovanja, umanjenom za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti, ako postoji.

Za potrebe ispitivanja umanjenja vrijednosti, goodwill se raspodjeljuje na skupine jedinica koje stvaraju novac za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija koju takvo spajanje donosi.

Skupina jedinica kojoj je dodijeljen goodwill predstavlja najnižu razinu unutar Društva gdje se goodwill nadgleda za potrebe internog upravljanja. Goodwill se testira na umanjenje vrijednosti godišnje ili češće ako događaji ili promjene okolnosti pokazuju da neto knjigovodstvena vrijednost može biti umanjena.

Umanjenje vrijednosti za goodwill određuje se ocjenom nadoknadivog iznosa za skupinu jedinica koja stvara novac na koje se goodwill odnosi. U slučaju kada je nadoknadivi iznos skupine jedinica koje stvaraju novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti priznaje se gubitak od umanjenja koji se alocira na goodwill. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla u budućim se razdobljima ne ukidaju.

Nadoknadivi iznos skupine jedinica koje stvaraju novac utvrđuje se kao njezina vrijednost u uporabi, korištenjem projiciranih novčanih tokova na temelju financijskih planova za petogodišnje razdoblje i terminalne stope rasta novčanih tokova nakon projiciranog petogodišnjeg razdoblja. Osnova za utvrđivanje vrijednosti bruto marže je prosječna bruto marža ostvarena u godini koja prethodi godini za koju se izrađuje poslovni plan.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom trajanja testira se na umanjenje jednom godišnje, na razini jedinice koja stvara novac, te onda kada okolnosti ukazuju na činjenicu da sadašnja vrijednost može biti umanjena.

Najam

Pri sklapanju ugovora Društvo procjenjuje je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadrži li ugovor najam. Riječ je o ugovoru o najmu ili ugovoru koji sadrži najam ako se njime prenosi li se pravo kontrole nad uporabom utvrđene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu.

Društvo kao najmoprimac

Društvo primjenjuje jedinstveni pristup priznavanja i mjerenja na sve najmove, osim za kratkoročne najmove i najmove niske vrijednosti. Društvo priznaje obveze po najmu za plaćanje najma i imovinu s pravom korištenja koja predstavlja pravo korištenja odnosno imovine. Postoje dva ključna aspekta:

1. Imovina s pravom korištenja

Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja na datum početka najma (tj., datum kada je odnosna imovina dostupna za uporabu). Imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti i usklađenom za ponovno mjerenje obveza po najmu. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos priznatih obveza po najmu, početne izravne troškove i plaćanja najma izvršena na dan ili prije početka najma, umanjene za primljene poticaje za najam.

Imovina s pravom korištenja amortizira se na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma ili procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, ovisno što je ranije kao što je prikazano:

- pravo korištenja zgrada 1-18 godina
- pravo korištenja vozila i opreme 1-8 godina

Ako je izvjesno da će Društvo iskoristiti mogućnost kupnje, imovina s pravom korištenja se amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja odnosno imovine. Imovina s pravom korištenja je prikazana kao zasebna stavka u Izvještaju o financijskom položaju.

Imovina s pravom korištenja također je podložna umanjenju vrijednosti. Umanjenje vrijednosti izračunava se kako je navedeno iznad.

2. Obveze po najmu

Na datum početka najma, Društvo priznaje obveze za najam mjerene po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja se moraju izvršiti tijekom razdoblja najma. Plaćanja najma uključuju fiksna plaćanja (uključujući plaćanja koja su u biti fiksna) umanjena za potraživanja za poticaje za najam, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, te iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni na temelju jamstva za ostatak vrijednost, cijena izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će Društvo iskoristiti tu mogućnost i plaćanja kazni za raskid najma, ako razdoblje najma odražava da će

Društvo iskoristiti tu mogućnost. Varijabilna plaćanja najma koja ne ovise o indeksu ili stopi priznaju se kao trošak u razdoblju nastanka događaja ili okolnosti koji uzrokuju ta plaćanja.

Pri izračunavanju sadašnje vrijednosti najma, Društvo koristi vlastitu graničnu kamatnu stopu zaduživanja na datum početka najma jer se kamatna stopa koja proizlazi iz najma ne može lako odrediti. Kako bi odredila graničnu kamatnu stopu zaduživanja, Društvo:

- tamo gdje je to moguće, koristi nedavno financiranje od treće strane koje je primilo Društvo kao polaznu točku, usklađenu kako bi odražavala promjene u uvjetima financiranja od trenutka kada je primljeno financiranje od treće strane
- provodi usklađivanja specifična za najam, npr. u odnosu na razdoblje, državu, valutu i sigurnost.

Vidjeti računovodstvenu politiku Ključne računovodstvene procjene, bilješka 5.

Nakon datuma početka najma, iznos obveza po najmu se povećava kako bi uključivao uvećanje za kamate te se umanjuje za izvršena plaćanja najma. Osim toga, knjigovodstveni iznos obveza po najmu ponovno se mjeri ako je najam izmijenjen, ako je došlo do promjene u razdoblju najma, promjene u plaćanjima najma (npr. promjene budućih plaćanja koja proizlaze iz promjene indeksa ili stope primijenjene za utvrđivanje takvih plaćanja najma) ili promjena u procjeni mogućnosti kupnje odnosno imovine. Obveze po najmu su prikazane kao zasebne stavke u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Društvo primjenjuje izuzeće koje se odnosi na priznavanje kratkoročnog najma na svoje kratkoročne najmove (tj. one najmove koji traju 12 mjeseci ili kraće) te na one koji se smatraju najmovima imovine niske vrijednosti. Najmovi koji sadrže opciju kupnje ne mogu se klasificirati kao kratkoročni najmovi. Društvo nema najmove imovine koja se smatra imovinom niske vrijednosti.

Najamnine za kratkoročne najmove i najmove imovine male vrijednosti priznaju se kao trošak na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

U nastavku su navedeni primjeri najmova koji na temelju procjene Društva ne ispunjavaju uvjete za primjenu izuzeća koja se odnose na najam imovine niske vrijednosti:

- najmovi nekretnina, bez obzira na iznos;
- najmovi vozila.

Neki najmovi imovine sadrže varijabilne uvjete plaćanja koji su povezani s prodajom koju ostvaruje određena trgovina. Varijabilna plaćanja najma koja ovise o prodaji priznaju se u računu dobiti ili gubitka u razdoblju u kojem nastupi uvjet koji uzrokuje ta plaćanja.

Društvo kao najmodavac

Najmovi u kojima Društvo ne prenosi gotovo sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao poslovni najmovi. Prihodi od najma obračunavaju se na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma i uključeni su u prihode u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti zbog svoje operativne prirode. Početni izravni troškovi nastali tijekom ugovaranja poslovnog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se tijekom trajanja najma po istoj osnovi kao i prihodi od najma. Potencijalne najamnine priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su ostvarene.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju mjere se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je niža. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane su kao namijenjene za prodaju ili ako će se njihove knjigovodstvene vrijednosti uglavnom nadoknaditi prodajom, a ne uporabom. Ovaj uvjet se smatra zadovoljenim samo kada je prodaja vrlo vjerojatna i imovina ili grupa za otuđenje je odmah raspoloživa za prodaju u svojem trenutnom stanju. Uprava se mora obvezati na prodaju, za koju se očekuje da će se priznati kao provedena prodaja u roku jedne godine od datuma klasifikacije.

U Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u izvještajnom i usporednom razdoblju, prihodi i rashodi od prekinutog poslovanja su prikazani zasebno od prihoda i rashoda od neprekinutog poslovanja, sve do razine dobiti nakon oporezivanja, čak i kada Društvo zadrži manjinski udio u ovisnom društvu nakon prodaje. Dobit ili gubitak (nakon poreza) iskazuje se zasebno u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Zemljišta, postrojenja i oprema te nematerijalna imovina koji su jednom klasificirani kao raspoloživi za prodaju, više se ne amortiziraju.

Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža.

Troškovi nastali u svezi s dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i stanje uključuju se u trošak zaliha. Za mjerenje rashoda prodanih zaliha Društvo koristi metodu prosječne ponderirane cijene.

Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove nužne za izvršenje prodaje.

Zastarjele zalihe, kao i one sa smanjenim obrtajem vrijednosno se usklađuju putem umanjenja vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostala kratkotrajna visoko likvidna ulaganja s izvornim rokovima dospijeca do tri mjeseca ili kraće koji podliježu neznačajnom riziku promjene vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti mjere se po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi naplate ugovornih novčanih tokova, a ti novčani tokovi isključivo predstavljaju isplate glavnice i kamata, i (ii) nisu klasificirani po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Porezi

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, u kojem slučaju se trošak poreza na dobit priznaje unutar kapitala ili ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Obračun poreza zasniva se na računovodstvenoj dobiti za tu godinu i usklađuje se za stalne i privremene razlike između porezne osnovice i računovodstvene dobiti. Obračun poreza na dobit vrši se u skladu s hrvatskim poreznim propisima. Porezne prijave podliježu kontroli porezne uprave. Budući da su moguća različita tumačenja primjene poreznih zakona i propisa na mnoge vrste transakcija, iznosi u financijskim izvještajima mogu biti naknadno promijenjeni ovisno o konačnoj odluci nadležne porezne uprave.

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje goodwilla, početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovno spajanje i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit za koju se privremena razlika može iskoristiti. Odgođena porezna imovina se pregledava na svaki datum izvještavanja i umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Strane valute

Monetarna imovina i obveze iskazane u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu sa primjenom tečaja na zadnji dan razdoblja izvještavanja. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se preračunavaju korištenjem tečaja na dan inicijalne transakcije. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Tečajne razlike nastale iz deviznih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza iskazuju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja.

Financijske obveze

Financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku, osim financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Financijske obveze po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku

Financijske obveze po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja i financijske obveze koje su prilikom početnog priznavanja klasificirane po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Financijske obveze klasificirane su kao obveze koje se drže radi trgovanja ako su nastale u svrhu otkupa u kratkom roku. Ova kategorija uključuje i derivativne financijske instrumente koji se ne klasificiraju kao instrumenti zaštite u odnosima zaštite. Izdvojeni ugrađeni derivati također se klasificiraju kao instrumenti koji se drže radi trgovanja, osim ako nisu namijenjeni za učinkovite instrumente zaštite.

Dobici i gubici po obvezama koje se drže radi trgovanja priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Financijske obveze raspoređene prilikom početnog priznavanja u kategoriju po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku, raspoređene su na dan početnog priznavanja i to samo ako su zadovoljeni odgovarajući kriteriji. Društvo nema financijskih obveza raspoređenih u kategoriju po fer vrijednosti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Trenutno ne postoje takve obveze.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze (uključujući zajmove, obveze prema dobavljačima i ostale obveze) se početno mjere po fer vrijednosti, a naknadno se iskazuju po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade na plaćanja ili priljeve koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije ili popuste) kroz očekivani vijek trajanja financijskih obveza ili kroz kraće razdoblje ukoliko je to prikladno.

Financijske obveze društva uključuju obveze prema dobavljačima, kredite i zajmove, obveze po najmovima, rezerviranja za financijsko jamstvo.

Prestanak priznavanja

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je činidba povezana s obvezom ispunjena, poništena ili je istekla. Kada se postojeća financijska obveza zamjenjuje novim oblikom od istog vjerovnika sa značajno drugačijim uvjetima ili su uvjeti postojeće obveze značajno izmijenjeni, takva se zamjena ili modifikacija smatra prestankom priznavanja originalne obveze i trenutkom priznavanja nove obveze na temelju novih uvjeta. Razlika u pripadajućim sadašnjim vrijednostima priznaje se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Primanja zaposlenih*Kratkoročna primanja zaposlenih*

Društvo u normalnom tijeku poslovanja daje fiksne doprinose u državne obvezne mirovinske fondove u ime svojih djelatnika. Društvo ne participira u bilo kojim drugim mirovinskim planovima, te posljedično, nema nikakvih pravnih ili drugih obveza za buduće doprinose ako fondovi ne sadržavaju dovoljno imovine za isplatu svih koristi djelatnicima povezanih s radom djelatnika u tekućem i prethodnim razdobljima.

Otpremnine, primanja zaposlenih nakon umirovljenja i ostala dugoročna primanja zaposlenih

Društvo plaća zaposlenicima naknade koje uključuju jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade. Obveze i troškovi ovih davanja utvrđeni su koristeći metodu predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada odmah se priznaju u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku. Prihodi ili rashodi nastali smanjenjem primanja ili podmirivanjem dugoročnih obveza prema zaposlenicima priznaju se kad smanjenje ili podmirivanje nastane. Obveza za otpremnine mjeri se po sadašnjoj vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka koristeći diskontnu stopu koja se temelji na kamatnoj stopi na državne obveznice, a uvjeti državnih obveznica su usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima utvrđenih obveza za naknade. Aktuarski dobiti i gubici koji se odnose na obveze za mirovinske planove definiranih doprinosa iskazuju se u okviru ostale sveobuhvatne dobiti, a ostali aktuarski dobiti i gubici iskazuju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Rezerviranja

Rezerviranja su priznata kada postoji sadašnja zakonska ili izvedena obveza koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerojatno da će odljev resursa koji utemeljuju ekonomske koristi biti potreban da se ta obveza podmiri, te kada se može napraviti pouzdana procjena iznosa obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirivanja obveze, utvrđena korištenjem procijenjene bezrizične kamatne stope kao diskontne stope. Kada se koristi diskontiranje, ukidanje takvog diskontiranja svake godine priznaje se kao financijski trošak, a knjigovodstveni iznos rezerviranja povećava se svake godine kako bi odražavao protok vremena.

Potencijalne obveze

Potencijalna obveza jest:

- a) moguća obveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi određenim događajem u budućnosti ili nedostatkom istog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod nadzorom subjekta; ili
- b) moguća obveza koja proizlazi iz prošlih događaja, ali nije priznata jer:
 - i. nije vjerojatno da će za podmirivanje obveze biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi; ili
 - ii. iznos obveze nije moguće pouzdano izmjeriti.

Financijska obaveza je svaka obaveza koja je:

(a) ugovorna obaveza da se:

(i) drugom subjektu isporuči novac ili druga financijska imovina, ili

(ii) s drugim subjektom razmijeni financijska imovina ili financijske obaveze pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni po subjekt, ili

(b) ugovor koji će biti ili može biti podmiren vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta, i koji je:

(i) nederivatni instrument, za koji je subjekt obavezan, ili može biti obavezan, isporučiti promjenjivi broj vlastitih vlasničkih instrumenata subjekta, ili

(ii) derivatni instrument, koji se podmiruje, ili se može podmiriti, na način koji nije razmjena fiksnog iznosa novca ili druge financijske imovine za fiksni broj vlastitih vlasničkih instrumenata subjekta. Za tu svrhu, prava, opcije ili garancije, kojim se stječe fiksni broj vlastitih vlasničkih instrumenata subjekta za fiksni iznos bilo koje valute, su vlasnički instrumenti ako subjekt ponudi prava, opcije ili garancije proporcionalno svim postojećim vlasnicima iste klase svojih vlastitih nederivatnih vlasničkih instrumenata. Također, za tu svrhu, vlastiti vlasnički instrumenti subjekta ne uključuju financijske instrumente s opcijom prodaje klasificirane kao vlasničke instrumente, instrumente koji subjektu nameću obavezu da drugoj strani isporuči proporcionalni udio neto imovine subjekta samo pri likvidaciji i koji su klasificirani kao vlasnički instrumenti, ili instrumente koji su ugovori o budućem primanju ili davanju vlastitih vlasničkih instrumenata subjekta.

Ukoliko nisu zadovoljeni svi gore navedeni uvjeti, Društvo objavljuje potencijalne iznose nepredvidivih obveza.

Ugovori o financijskom jamstvu

Ugovor o financijskom jamstvu je ugovor koji od izdavatelja zahtijeva obavljanje određenih isplata kako bi imatelj nadoknadio nastali gubitak, jer navedeni dužnik ne izvršava uplatu kada dospijeva u skladu s uvjetima dužničkog instrumenta.

Društvo ugovore o financijskom jamstvu početno mjeri po njihovoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, Društvo ih mjeri po:

- iznosu očekivanih rezerviranja za gubitke od umanjenja vrijednosti ili
- početno priznatom iznosu umanjenom za, ako je prikladno, kumulativni iznos prihoda priznat u skladu s načelima MSFI-ja 15, ovisno o tome koji je iznos viši.

Poslovna spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom su izvan opsega MSFI-ja 3. Društvo je stoga moralo primijeniti računovodstvenu politiku koja vjerodostojno odražava ekonomsku suštinu transakcije koja je oslobođena od pristranosti. Stoga je Društvo odlučilo koristiti računovodstvenu metodu prednika koja je uobičajena metoda računovodstvenog iskazivanja poslovnih spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Primjena računovodstvene metode prednika znači da se imovina i obveze pripojenog društva stječu po neto knjigovodstvenom stanju na dan pripajanja (to jest imovina i obveze pripojenog društva se ne mjere po fer vrijednosti). Korišten je iznos imovine i obveza sa konsolidiranog subjekta najviše razine.

Korištenje računovodstvene metode prednika znači da se ne priznaje goodwill koji nastaje kod pripajanja. Umjesto goodwilla, razlika između naknade plaćene za stjecanje i stečene neto imovine je priznata u izvještaju o promjenama kapitala u zasebnom stupcu „konsolidirane rezerve“ prikazana u stavci Stjecanje poslovnim spajanjem subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Poslovna spajanja

Goodwill se početno mjeri po trošku, koji predstavlja višak ukupnog iznosa naknade prenesene za stjecanje za bilo koji nekontrolirajući udjel u stečenom subjektu, i fer vrijednosti na datum stjecanja bilo kojeg prethodnog udjela u kapitalu stečenog subjekta, iznad fer vrijednosti neto stečene prepoznatljive imovine. Ako fer vrijednost neto stečene prepoznatljive imovine premašuje ukupni preneseni iznos, Društvo ponovno procjenjuje je li ispravno utvrdilo svu stečenu imovinu i sve preuzete obveze te pregledava postupke korištene za mjerenje iznosa koji se priznaju na datum stjecanja. Ako ponovna procjena i dalje rezultira iznosom fer vrijednosti neto stečene imovine koji premašuje ukupnu naknadu prenesenu za stjecanje, tada se dobitak priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku.

Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. U svrhu testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem se od datuma stjecanja dodjeljuje svakoj od jedinica Društva koje stvaraju novac za koje se očekuje da će imati koristi od spajanja, bez obzira na to jesu li ostala imovina ili obveze stečenog subjekta raspoređene na te jedinice.

Jedinica koja stvara novac kojoj je dodijeljen goodwill testira se na umanjenje godišnje ili češće ako postoje indikacije da jedinica može biti umanjena. Ako je nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac manji od njegove knjigovodstvene vrijednosti, gubitak od umanjenja vrijednosti raspodjeljuje se najprije za smanjenje knjigovodstvene vrijednosti bilo kojeg goodwilla dodijeljenog jedinici, a potom i ostale imovine jedinice proporcionalno na temelju knjigovodstvene vrijednosti svake stavke imovine u jedinici. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se priznaje u dobiti ili gubitku u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Gubitak od umanjenja vrijednosti koji se priznaje za goodwill ne ukida se u sljedećim razdobljima.

Ako je goodwill dodijeljen jedinici koja stvara novac, a dio poslovanja unutar te jedinice se proda, goodwill povezan s prodanim dijelom poslovanja uključuje se u knjigovodstvenu vrijednost poslovanja prilikom utvrđivanja dobiti ili gubitka od prodaje. Goodwill otuđen u tim okolnostima mjeri se na temelju relativnih vrijednosti otuđenog dijela poslovanja i zadržanog dijela jedinice koja stvara novac.

Događaji nakon datuma bilance (naknadni događaji)

Događaji nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o položaju Društva na dan bilance (događaji koji zahtijevaju usklađivanje), prikazani su u financijskim izvještajima. Događaji nakon datuma bilance koji ne zahtijevaju usklađivanje prikazani su u bilješkama kada su značajni.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Društvo donosi procjene i prosudbe koje utječu na iznose koji su priznati u financijskim izvještajima i knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza iduće financijske godine. Procjene i prosudbe stalno se preispituju i temeljene su na iskustvima Uprave i ostalim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da su razumna u trenutnim okolnostima.

Uprava također donosi prosudbe u primjeni računovodstvenih politika, osim onih koje uključuju procjene. Prosudbe koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose koji su priznati u financijskim izvještajima i procjene koje mogu uzrokovati promjene knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine su:

Najmovi

Procjena trajanja ugovora o najmu

Društvo koristi procjenu kako bi odredilo trajanje najma za sve ugovore o najmu koji uključuju mogućnosti produljenja ili opciju otkaza. Procjena je li Društvo sigurno da će koristiti takvu opciju utječe na trajanje najma, što značajno utječe na iznos obveze po najmu i priznate imovine u najmu. U slučaju da u ugovoru nije izričito definiran rok najma, na temelju dosadašnjeg iskustva i trenutne procjene Društva, Društvo smatra da je rok trajanja ugovora 5 godina. Ova procjena odabrana je jer se budući planovi Društva izražuju za razdoblje od 5 godina. Nisu provedene nove procjene, a provest će se godinu dana prije isteka trenutnog razdoblja od 5 godina. Na dan 31. prosinca 2021. za takve ugovore Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja u iznosu 39.464 tisuća kuna (2020.: 56.066 tisuća kuna). Za više detalja vidjeti bilješku 35.

Procjene granične kamatne stope zaduživanja za ugovore o najmu

Društvo ne može lako odrediti kamatnu stopu koja proizlazi iz najma, pa zato koristi vlastitu graničnu kamatnu stopu zaduživanja (IBR) za mjerenje obveza po najmu. Granična kamatna stopa zaduživanja je kamatna stopa koju bi Društvo moralo platiti ako bi se zadužilo po sličnim uvjetima, i sa sličnim instrumentom osiguranjem, kako bi osiguralo sredstva za financiranje imovine približne vrijednosti kao što je imovina s pravom korištenja, u sličnom ekonomskom okruženju. Stoga granična kamatna stopa zaduživanja odražava ono što bi društvo "trebalo platiti", što zahtijeva procjenu kada nisu dostupne usporedne stope (npr. kada društvo nema vanjske financijske transakcije) ili kad ih je potrebno prilagoditi kako bi odrazili uvjete najma.

Društvo je koristilo jednu diskontnu stopu za najam nekretnina (zgrade i zemljišta) i drugu za vozila i opremu. Posebna razmatranja i procjene Društva koja se odnose na diskontnu stopu su kako slijedi

- a) *Najmovi nekretnina (zgrade i zemljišta)* - diskontna stopa je granična kamatna stopa zaduživanja koja je, na temelju procjene Društva, jednaka kamatnoj stopi trenutno najrelevantnijeg zaduživanja. S obzirom na to da Društvo ne može dobiti kredit na redovnom tržištu korištene su stope zaduživanja Grupe
- b) *Najmovi vozila i opreme* – granična kamatna stopa zaduživanja određena je dobivanjem ponuda od trenutnih najmodavaca (tamo gdje je to bilo moguće) za stope financiranja po kojima bi se Društvo moglo zadužiti.

Korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo koristi procjenu korisnog vijeka trajanja nekretnine, postrojenja i opreme temeljenu na iskustvu sa sličnom imovinom. Buduće ekonomske koristi koje proizlaze iz imovine iskorištavaju se kroz njenu uporabu. Međutim, i ostali faktori, poput tehničkog ili komercijalnog zastarijevanja i trošenja, često rezultiraju smanjenjem ekonomske koristi imovine. Uprava procjenjuje kako je preostali korisni vijek imovine u skladu s trenutnim tehničkim uvjetima i procjenom vijeka u kojem će imovina donositi koristi Društvu. Sljedeći primarni faktori su uzeti u obzir: (a) očekivana

uporaba imovine; (b) očekivano fizičko trošenje, što ovisi o operativnim čimbenicima i programu održavanja; i (c) tehnička ili komercijalna zastarjelost koja proizlazi iz promjena tržišnih uvjeta.

U slučaju procjene korisnog vijeka koja je različita za 10% od trenutno procijenjenog vijeka od strane Uprave Društva, efekt na amortizaciju na kraju godine 31. prosinca 2021. godine bi bilo povećanje u iznosu od 15.141 tisuću kuna ili smanjenje u iznosu od 18.506 tisuća kuna (2020.: povećanje od 21.118 tisuća kuna ili smanjenje od 17.278 tisuća kuna).

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uglavnom se odnosi na zgrade u vlasništvu i podnajam nekretnina u kojima su prodavaonice. Društvo iznajmljuje svoje prostore za maloprodajne prodavaonice, kafiće, restorane i ostale pružatelje usluga. Te su zgrade djelomično u vlasništvu Društva, a djelomično zakupljena imovina koja se daje u podnajam i iskazuje prema MSFI-ju 16.

U slučaju kada se nekretnina drži djelomično radi najma i/ili zarade od povećanja tržišne vrijednosti i djelomično radi obavljanja redovnih djelatnosti Društva ili administrativnih djelatnosti, iskazuje se kao ulaganje u nekretnine samo u slučaju da se manji, neznačajni dio objekta koristi u svrhu obavljanja djelatnosti ili administrativne svrhe. Navedena dva dijela se evidentiraju odvojeno ako ih je moguće zasebno prodati ili iznajmiti u okviru financijskog najma.

Kada se nekretnine drže za više od jedne svrhe; npr. za najam i obavljanje redovne djelatnosti, nekretnine se ne mogu prodati ili dati u najam u dijelovima u skladu s lokalnim propisima te vrstom djelatnosti i nekretnine (nekretnine za komercijalnu uporabu, trgovački centri). Ako s obzirom na prirodu posla, doprinos vlastitog poslovanja u ukupnim rezultatima poslovanja koje generira nekretnina nije beznačajan, cijela stavka nekretnine koja se koristi i za vlastito poslovanje i za iznajmljivanje klasificirana je kao nekretnina, postrojenje i oprema.

U slučaju kada se nekretnini promijeni svrha tako da se mora iskazati u okviru nekretnina, postrojenja i opreme, reklasifikacija se provodi po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Osim nekretnina u svom vlasništvu, Društvo također dio imovine s pravom korištenja evidentira kao ulaganje u nekretnine. Razlog tome je činjenica da na velikom broju unajmljenih nekretnina cjelokupna površina iznajmljenog prostora nije iskorištena za obavljanje redovne djelatnosti te se višak daje u podnajam. Iznos imovine s pravom korištenja koja je reklasificirana na ulaganje u nekretnine izračunava se prema kvadraturi prostora u podnajmu, odnosno vrijednost imovine s pravom korištenja po kvadratu pomnoži se s brojem kvadrata u podnajmu. Iznos reklasifikacije koristeći postotni udio iznosi 319.321 tisuću kuna (2020: 333.937 tisuća kuna).

Procijenjena fer vrijednost ulaganja u nekretnine Društva na dan 31. prosinca 2021. godine približno je jednaka njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti s obzirom na to da su procjene fer vrijednosti napravljene na dan 1. travnja 2019. godine. Fer vrijednost ulaganja u nekretnine temeljena je na procijeni neovisnog procjenitelja koji ima potrebne kvalifikacije kao i iskustvo s lokacijama i kategorijama ulaganja u nekretnine koje se procjenjuju.

Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine s neograničenim vijekom trajanja

Goodwill i nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja testiraju se jednom godišnje na umanjenje vrijednosti.

a) Robne marke

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom trajanja testira se na umanjenje vrijednosti na temelju vrijednosti u uporabi te se alokira na skupinu jedinica koje stvaraju novac, kao što je navedeno i za testove goodwilla niže. Iste pretpostavke su korištene za testiranje umanjenja vrijednosti robne marke kao i za goodwill. Detaljne pretpostavke prikazane su u odlomku ispod. Na temelju provedenih testova Društvo je zaključilo da je na dan 31. prosinca 2021. godine ukupna knjigovodstvena vrijednost robnih marki s neograničenim vijekom trajanja nadoknadiva.

b) Umanjenje vrijednosti goodwilla

Goodwill se može pripisati sinergiji, radnoj snazi i mogućoj budućoj profitabilnosti stečene poslovne cjeline. Neće se moći koristiti kao odbitna stavka za porezne svrhe .

Na dan 1. travnja 2019. godine, datum poslovnog spajanja, Društvo je priznalo goodwill u iznosu od 124.488 tisuće kuna. Na temelju provedene analize Društvo je zaključilo kako je cijeli knjigovodstveni iznos goodwilla nadoknativ na dan 31. prosinca 2021. godine.

Jednom godišnje Društvo testira je li vrijednost goodwilla umanjena. Za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2021. nadoknativi iznos grupe jedinica koje generiraju novac utvrđen je na temelju izračuna vrijednosti u upotrebi koje zahtijevaju uporabu pretpostavki. Za procjene vrijednosti koristile su se projekcije novčanog toka koje se temelje na financijskim budžetima za razdoblje od 5 godina, a odobrila ih je Uprava Društva.

Društvo ima funkcionalnu organizacijsku strukturu s Upravom koja se sastoji od tri člana, koji nadgledaju i odgovorni su za sve odjele unutar Društva. Uprava je odgovorna za sve poslovne odluke prema Izjavi o osnivanju. Kao rezultat navedenog, poslovne odluke se donose na razini Društva kao cjeline. Također se iz perspektive vlasnika, kod ocjene uspješnosti poslovanja, razmatra samo planiranje/budžetiranje te postavljanje i praćenje ključnih operativnih pokazatelja na razini Društva. Iz svega navedenog, utvrđena je samo jedna razina skupine jedinica koje generiraju novac na razini Društva.

Sljedeća tablica sažeto prikazuje ključne pretpostavke:

	2021.	2020.
Neto prihod od prodaje (% godišnja stopa rasta)	2,1%	2,61%
Budžetirana bruto marža (%)	27,9%	27,6%
Poslovni rashodi (% od neto prihod od prodaje)	20,6%	20,14%
Prosječni godišnji kapitalni izdatci (HRK '000)	24.078	154.352
Dugoročna stopa rasta (%)	1,9%	1,3%
WACC diskontna stopa (%)	8,29%	9,31%

Uprava je utvrdila vrijednosti dodijeljene svakoj od gornjih ključnih pretpostavki kako slijedi:

Pretpostavka	Pristup koji se koristi za određivanje vrijednosti
Neto prihod od prodaje	Prosječna godišnja stopa rasta u planiranom razdoblju od 5 godina, na temelju ostvarenja prethodnih godina i očekivanjima Uprave o razvoju tržišta.
Budžetirana bruto marža	Na temelju ostvarenja u prethodnim godinama i budućim očekivanjima Uprave.
Poslovni rashodi	Na temelju ostvarenja u prethodnim godinama i budućim očekivanjima Uprave.
Godišnji kapitalni izdaci	Očekivani novčani izdaci u skupini jedinica koje generiraju novac. Navedeno se temelji na povijesnom iskustvu Uprave i planiranim izdacima za obnovu. U modelu nisu previđeni prihodi ili uštede troška koje su rezultat navedenih izdataka.
Dugoročna stopa rasta	To je ponderirana prosječna stopa rasta koja se koristi za ekstrapolaciju novčanih tokova izvan proračunskog razdoblja. Terminalne stope rasta korištene u procjeni predstavljaju predviđenu godišnju stopu rasta BDP-a do 2050. godine (Hrvatska: 1,30%), osim ako analiza prošlog rasta i tržišnih trendova ne ukaže na to da bi se trebale primjenjivati niže stope.
WACC diskontna stopa	Reflektira specifičan rizik vezan uz relevantan segment i zemlju u kojoj Društvo obavlja djelatnost.

Društvo je provelo analizu osjetljivosti umanjenja vrijednosti na promjene u ključnim pretpostavkama korištenim za određivanje nadoknadivog iznosa za jedinice koje generiraju novac na koji je dodijeljen goodwill. Uprava smatra kako svakom razumno mogućom promjenom u ključnim pretpostavkama, na kojima se temelji nadoknadivi iznos skupine jedinica koje generiraju novac, neće doći do toga da ukupna knjigovodstvena vrijednost premaši ukupnu nadoknadivu vrijednost za promatrane skupine jedinica koje generiraju novac.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je značajna procjena koja uključuje određivanje metodologije, modela i ulaznih podataka. Detalji o metodologiji izračuna očekivanih kreditnih gubitaka su prikazani u bilješci 36 Financijski instrumenti i upravljanje rizicima. Društvo redovito pregledava i procjenjuje modele i podatke za izračun kako bi se smanjile razlike između očekivanih i stvarno nastalih kreditnih gubitaka.

6. Prihodi od prodaje

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje robe - maloprodaja	9.408.712	8.907.261
Prihodi od prodaje robe - veleprodaja	1.014.569	870.740
	<u>10.423.281</u>	<u>9.778.001</u>

Struktura prihoda po zemljama je kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Hrvatska	10.405.163	9.748.230
Njemačka	10.097	6.314
Slovenija	3.397	3.022
Bosna i Hercegovina	1.715	2.809
Švedska	1.210	348
Češka	365	16.904
Ostale zemlje	1.334	374
	<u>10.423.281</u>	<u>9.778.001</u>

Svi prihodi od prodaje priznaju se u određenom trenutku, odnosno kada se roba proda i kada je pod kontrolom stjecatelja.

7. Ostali prihodi

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Marketinške usluge	142.423	116.927
Podnajam	58.804	52.251
Najam	21.696	26.144
Prefakturirani prihodi od komunalnih usluga	16.598	15.080
Usluga skladištenja	14.429	15.013
Prihod od naknade za ambalažni otpad	5.292	4.775
Prihod od otpisa obveza	-	37
Prihodi od potpora i subvencija	-	8.000
Ostali prihodi	11.050	18.809
	<u>270.292</u>	<u>257.036</u>

Prihodi od marketinških usluga odnose se u najvećoj mjeri na usluge digitalnog oglašavanja i oglašavanja u katalogu. Oni predstavljaju odvojenu uslugu pruženu kupcima te sadržavaju izravno prefakturirane troškove koji se odnose na navedenu uslugu.

Prihodi od najma odnose se na redovne poslovne najmove imovine u vlasništvu, a prihod od podnajma je prihod od iznajmljivanja imovine s pravom korištenja. Svi podnajmovi su klasificirani kao poslovni najmovi jer se ne prenose svi značajni rizici i prava od najma s podnajmodavca na podnajmoprimca.

Od ukupnog prihoda od najмова i podnajмова, 17.510 tisuća kuna odnosi se na najam i podnajam ovisnim društvima vlasnika (2020.: 21.301 tisuća kuna). Ukupni prihod od najma od ulaganja u nekretnine u vlasništvu Društva iznosi 4.947 tisuća kuna (2020.: 6.239 tisuća kuna).

8. Troškovi materijala i energije

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Potrošena energija	220.411	208.655
Utrošene sirovine i materijal	64.695	67.664
Utrošeni rezervni dijelovi, auto gume i sitni inventar	9.973	21.465
	<u>295.079</u>	<u>297.784</u>

9. Troškovi usluga

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Troškovi tekućeg i investicijskog održavanja	152.044	130.412
Marketing i promocije	110.538	95.184
Komunalne usluge i odvoz smeća	88.317	80.671
Kratkoročni najmovi i varijabilna plaćanja po najmovima	65.764	78.554
Usluge upravljanja (Grupa)	47.697	44.467
IT usluge	45.304	43.805
Usluge čuvanja imovine	37.575	40.278
Prijevozne usluge	41.506	39.651
Troškovi učeničkog i student servisa	34.363	24.348
Usluge čišćenja objekata	12.927	10.291
Poštarine i telefoni	6.205	6.881
Intelektualne usluge	4.599	2.555
Troškovi ugovora o djelu i autorski honorari	1.802	2.273
Istraživanje tržišta	1.117	1.172
Ostale usluge	29.724	24.787
	<u>679.482</u>	<u>625.329</u>

Troškovi najma odnose se na troškove kratkoročnih najмова i varijabilnih plaćanja po najmovima. Za detaljniji pregled molimo pogledajte bilješku 30. Ostale usluge sastoje se od usluga testiranja uzoraka, analize proizvoda, kontrole kvalitete, logističkih usluga, printanja i ostalih usluga. Od ukupnih troškova najma 845 tisuća kuna (2020.: 2.036 tisuće kuna) odnosi se na troškove najмова od ovisnih društava vlasnika.

10. Troškovi osoblja

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Nadnice i plaće	590.192	571.538
Naknade troškova zaposlenima, darovi i potpore	165.983	162.295
Porez na dohodak i prirezi	27.988	29.925
Doprinosi na plaće	118.001	112.662
Doprinos za mirovinsko osiguranje	148.599	145.380
Doprinosi iz plaće za beneficirani radni staž	1.428	1.467
	<u>1.052.191</u>	<u>1.023.267</u>
	<u><u>1.052.191</u></u>	<u><u>1.023.267</u></u>

Doprinosi na plaće, doprinosi za mirovinsko osiguranje i doprinosi za plaće za beneficirani radni staž su doprinosi definirani Zakonom i nisu određeni na dobrovoljnoj osnovi.

11. Vrijednosno usklađenje imovine

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina	(2.696)	15.459
Ostala potraživanja	19.214	4.197
Zalihe	(1.738)	(3.240)
Potraživanja od kupaca - nepovezana društva	(662)	(13.003)
Potraživanja od kupaca - povezana društva	(10.821)	-
	<u>3.297</u>	<u>3.413</u>
	<u><u>3.297</u></u>	<u><u>3.413</u></u>

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostale financijske imovine povezano je s očekivanim kreditnim gubicima izračunatima u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9. Detalji o umanjenju vrijednosti navedeni su u bilješci 36.

12. Ostali troškovi

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Bankovne usluge i naknade za platni promet	41.314	40.068
Troškovi osiguranja	21.654	24.050
Trošak rashodovane dugotrajne imovine	9.919	985
Doprinosi, naknade, članarine i porezi koji ne ovise o rezultatu	7.351	8.593
Rezerviranja za godišnje odmore	7.078	(3.553)
Donacije i sponzorstva	6.632	2.247
Naknade za ceste i tehničke preglede vozila	6.409	6.100
Troškovi rezerviranja za garancije	4.295	(540)
Rezerviranja za otpremnine	4.156	6.894
Troškovi zdravstvene zaštite	2.890	2.629
Dnevnice za službena putovanja	1.573	1.414
Troškovi reprezentacije	1.231	1.199
Ostali troškovi službenog puta	1.134	913
Neto manjkovi/ (viškovi) dugotrajne imovine	1.077	(4.792)
Neto rezerviranja za sudske sporove	(196)	6.536
Izvansudske nagodbe	-	19.483
Ostali troškovi	9.511	11.364
	<u>126.028</u>	<u>123.590</u>

Ostali troškovi uključuju troškove sanitarnih i veterinarskih usluga, zdravstvenu zaštitu, troškove seminara, savjetovanja i ostale troškove.

13. Financijski prihodi

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Kamate	1.759	549
Pozitivne tečajne razlike	13.670	2.160
	<u>15.429</u>	<u>2.709</u>
	<u><u>15.429</u></u>	<u><u>2.709</u></u>

Struktura kamata prikazana je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Kamate od povezanih društava	103	212
Kamate od nepovezanih društava	1.656	337
	<u>1.759</u>	<u>549</u>
	<u><u>1.759</u></u>	<u><u>549</u></u>

Struktura tečajnih razlika prikazana je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Tečajne razlike od povezanih društava</i>		
Tečajne razlike po najmovima	(62)	-
Ostale tečajne razlike	5.875	34
<i>Tečajne razlike od nepovezanih društava</i>		
Tečajne razlike po najmovima	6.348	-
Ostale tečajne razlike	1.509	2.126
	<u>13.670</u>	<u>2.160</u>
	<u><u>13.670</u></u>	<u><u>2.160</u></u>

Cjelokupan iznos prihoda od kamata od 103 tisuće kuna od povezanih društava odnosi se na prihode od ovisnih društava vlasnika (2020: 62 tisuće kuna od vlasnika, a ostatak od ovisnih društava vlasnika).

Tečajne razlike od povezanih društava u iznosu od 5.875 tisuća kuna odnose se na tečajne razlike po kreditu vlasnika.

14. Financijski rashodi

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Kamate	267.203	292.165
Negativne tečajne razlike	2.408	55.321
Gubitak od prodaje financijske imovine	3.445	-
	<u>273.056</u>	<u>347.486</u>

Struktura kamata prikazana je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Kamate od povezanih društava</i>		
Kamate po zajmovima	48.206	61.871
Kamate po obvezi za najam	9.805	3.335
<i>Kamate od nepovezanih društava</i>		
Kamate po obvezi za najam	199.096	219.026
Kamate po reinstaliranom dugu	8.907	7.621
Zatezne kamate	1.189	312
	<u>267.203</u>	<u>292.165</u>

Struktura tečajnih razlika prikazana je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Tečajne razlike od povezanih društava</i>		
Tečajne razlike po najmovima	-	716
Ostale tečajne razlike	56	18.593
<i>Tečajne razlike od nepovezanih društava</i>		
Tečajne razlike po najmovima	-	32.559
Ostale tečajne razlike	2.352	3.453
	<u>2.408</u>	<u>55.321</u>

Iznos ukupnih kamata od 48.206 tisuća kuna (2020: 61.871 tisuća kuna) odnose se na kamate od vlasnika. Trošak kamate po najmovima je od ovisnih društava vlasnika.

15. Porez na dobit

a) Komponente poreznog rashoda / (prihoda)

Porezni prihod priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sastoji se od sljedećeg:

	2021	2020
	'000 kn	'000 kn
Tekući porez na dobit	-	-
Odgođeni porez na dobit	(13.168)	(25.111)
Porez na dobit	(13.168)	(25.111)

b) Usklađivanje poreznog rashoda i dobiti ili gubitka pomnoženo s primjenjivom poreznom stopom

Porez na dobit obračunava se po stopi od 18% (2020.: 18%) na oporezivu dobit Društva. Usklada između troška poreza i računovodstvene dobiti prikazan je kako slijedi:

	2021	2020
	'000 kn	'000 kn
Računovodstvena dobit/(gubitak)	27.173	(278.584)
Teoretski propisana stopa porez na dobit 18%	4.891	(50.145)
<i>Porezni učinak porezno nepriznatih ili neoporezivih stavki na utvrđivanje porezne dobiti:</i>		
- Nepriznati manjkovi	5.145	6.387
- Ostali nepriznati troškovi	744	1.701
- Vrijednosna usklađenja	5.838	1.342
- Amortizacija	7.663	-
- Rezerviranja	5.290	5.048
- Ukidanje rezerviranja	-	(2.466)
- Nerealizirani gubitci	384	-
<i>Porezni učinak ostalih porezno nepriznatih prihoda na utvrđivanje porezne dobiti</i>	<i>(14.218)</i>	<i>(8.764)</i>
Preneseni (priznati)/nepriznati porezni gubici za godinu	(9.187)	21.786
Iskorišteni porezni gubici u godini	(19.718)	-
Porezni prihod za godinu	(13.168)	(25.111)

Pregled prenesenih poreznih gubitaka

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Iskoristivo u 2021. godini	-	161.003
Iskoristivo u 2022. godini	51.456	161.003
Iskoristivo u 2023. godini	51.456	161.003
Iskoristivo u 2024. godini	51.456	161.003
Iskoristivo u 2025. godini	51.456	123.238

Društvo je priznalo odgođenu poreznu imovinu na temelju prenesenih poreznih gubitaka.

Hrvatski Zakon o porezu na dobit podložan je različitim tumačenjima i promjenama u pogledu određenih troškova koji umanjuju poreznu osnovicu. Tumačenje zakona od strane Uprave koje se odnosi na ove transakcije i aktivnosti Društva može biti osporavano od strane nadležnih vlasti. Porezna uprava može zauzeti drugačiji stav u tumačenju zakona i procjena, te postoji mogućnost da budu osporavane one transakcije i aktivnosti koje u prošlosti nisu bile osporavane. Porezna uprava može započeti nadzor u roku od tri godine od isteka godine u kojoj je utvrđena obveza poreza na dobit za određeno financijsko razdoblje.

Odgođena porezna imovina priznata je za privremene razlike jer se očekuje da će Društvo raspolagati dostatnom dobiti u razdobljima ukidanja privremenih razlika, a kako bi iskoristilo posljedične porezne učinke nastalih odbitnih privremenih razlika. Društvo je napravilo petogodišnje planove koji ukazuju na to da će moći iskoristiti dostatnu oporezivu dobit u budućem razdoblju.

Kretanje odgođene porezne imovine dano je u nastavku:

	1. siječnja 2021.	Priznavanje odgođene porezne imovine	Iskorištavanje odgođene porezne imovine	31. prosinca 2021.
Vrijednosna usklađenja	(10.889)	(3.894)	5.591	(9.192)
Amortizacija	(39.571)	(9.981)	8.793	(40.759)
Rezerviranja	(7.132)	(9.574)	5.290	(11.416)
Nerealizirani gubitci	(396)	(591)	384	(603)
Preneseni porezni gubitci	-	(9.187)	-	(9.187)
Ukupno	(57.988)	(33.227)	20.058	(71.157)

	1. siječnja 2020.	Priznavanje odgođene porezne imovine	Iskorištavanje odgođene porezne imovine	31. prosinca 2020.
Vrijednosna usklađenja	(9.426)	(2.707)	1.244	(10.889)
Amortizacija	(17.718)	(21.853)	-	(39.571)
Rezerviranja	(5.734)	(6.447)	5.048	(7.132)
Nerealizirani gubitci	-	(396)	-	(396)
Ukupno	(32.877)	(31.403)	6.292	(57.988)

16. Nematerijalna imovina

Stanja i promjene na nematerijalnoj imovini tijekom 2020. i 2021. godine prikazani su u nastavku:

	Software i ostala prava '000 kn	Robna marka '000 kn	Loyalty '000 kn	Goodwill '000 kn	Imovina u pripremi '000 kn	Ukupno '000 kn
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	44.769	419.422	170.493	124.488	-	759.172
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	3.702	-	-	-	-	3.702
Direktna povećanja	-	-	-	-	2.521	2.521
Prijenos s pripreme	2.521	-	-	-	(2.521)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	50.992	419.422	170.493	124.488	-	765.395
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	6	-	-	14.376	-	14.382
Direktna povećanja	-	-	-	-	4.017	4.017
Prijenos s pripreme	4.017	-	-	-	(4.017)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	55.015	419.422	170.493	138.864	-	783.794
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	10.486	-	21.291	-	-	31.777
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	1.216	-	-	-	-	1.216
Amortizacija obračunata za razdoblje	11.509	-	28.426	-	-	39.934
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	23.211	-	49.717	-	-	72.928
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	4	-	-	-	-	4
Amortizacija obračunata za razdoblje	7.522	-	28.426	-	-	35.948
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	30.737	-	78.143	-	-	108.880
Sadašnja vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2020.	27.781	419.422	120.776	124.488	-	692.467
Na dan 31. prosinca 2021.	24.278	419.422	92.350	138.864	-	674.914

Knjigovodstvena vrijednost robne marke na kojoj je zasnovano založno pravo na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 419.422 tisuće kuna (2020.: 419.422 tisuće kuna).

Povećanje goodwilla odnosi se na pripajanje Miracola kao što je opisano u bilješki 2.

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stanja i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi tijekom 2020. i 2021. godine su kako slijedi:

	Zemljište '000 kn	Građevinski objekti '000 kn	Postrojenja i oprema '000 kn	Ulaganja u tuđa OS '000 kn	Imovina u pripremi '000 kn	Ukupno '000 kn
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	147.692	449.141	417.469	327.030	10.525	1.351.857
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	37.869	145.592	16.335	23.327	-	223.123
Direktna povećanja	-	-	-	-	103.258	103.258
Prijenos s pripreme	-	7.428	54.574	8.083	(70.085)	-
Prodaja	(371)	-	(748)	(66)	(248)	(1.433)
Otpis	-	-	(7.159)	(80)	(1.874)	(9.113)
Prijenos s / (na) ulaganja u nekretnine	18.207	61.427	-	-	(198)	79.436
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	203.397	663.588	480.471	358.294	41.378	1.747.128
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	-	-	1.728	8	-	1.736
Direktna povećanja	-	-	-	-	117.153	117.153
Prodaja	(12)	-	(3.690)	(55)	(57)	(3.814)
Otpis	(2.100)	(7.190)	(8.581)	(312)	(2.537)	(20.720)
Prijenos s pripreme	3.903	7.826	85.134	30.923	(127.786)	-
Prijenos s / (na) ulaganja u nekretnine	-	14	-	-	(10)	4
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	205.188	664.238	555.062	388.858	28.141	1.841.487
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	-	17.342	95.842	50.480	-	163.664
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	-	69.340	4.555	3.385	-	77.280
Amortizacija obračunata za razdoblje	-	27.748	99.314	62.808	-	189.870
Prodaja	-	-	(244)	(28)	-	(272)
Otpis	-	-	(3.057)	(8)	-	(3.065)
Prijenos s / (na) ulaganja u nekretnine	-	2.257	-	-	-	2.257
Ostalo	-	1.021	1	(1.022)	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	117.708	196.411	115.615	-	429.734
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	-	-	1.712	4	-	1.716
Amortizacija obračunata za razdoblje	-	33.630	83.203	49.527	-	166.360
Prodaja	-	-	(2.364)	(30)	-	(2.394)
Otpis	-	(661)	(5.452)	(99)	-	(6.212)
Prijenos s / (na) ulaganja u nekretnine i ostali prijenosi	-	(20)	1	20	-	1
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	150.657	273.511	165.037	-	589.205
Sadašnja vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2020.	203.397	545.880	284.060	242.679	41.378	1.317.394
Na dan 31. prosinca 2021.	205.188	513.581	281.551	223.821	28.141	1.252.282

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta i građevinskih objekata koji su pod hipotekom na dan 31. prosinca 2021. godine iznosi 350.634 tisuća kuna (2020.: 381.169 tisuća kuna).

Na 31. prosinca 2021. godine, u okviru zemljišta i građevinskih objekata Društvo ima iskazane nekretnine za koje nije upisan kao zemljišno-knjižni vlasnik. Razlog tome su neriješeni problemi s hrvatskim registrima imovine. To je uobičajeni problem u Hrvatskoj, a rješavanje je u tijeku i očekuje se u idućim godinama. Društvo se smatra vlasnikom jer upravlja zemljom i ona donosi ekonomske koristi Društvu. Kao rezultat toga, nekretnine se trebaju uključiti u imovinu Društva. Knjigovodstvena vrijednost ovih nekretnina je ukupno 62.056 tisuća kuna (2020.: 75.828 tisuća kuna).

18. Imovina s pravom korištenja

Društvo prikazuje imovinu s pravom korištenja iz najma u zasebnoj stavci izvještaja o financijskom položaju. Priznata imovina s pravom korištenja odnosi se na sljedeće vrste imovine i kretanja tijekom razdoblja:

	Zemljišta i građevinski objekti '000 kn	Vozila i oprema '000 kn	Zasebna zemljišta '000 kn	Ukupno '000 kn
Stanje na dan 1. siječnja 2020.	2.118.043	24.027	-	2.142.070
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	26.262	5.116	-	31.378
Novi ugovori	111.385	8.670	690	120.745
Amortizacija za razdoblje	(332.563)	(15.140)	(159)	(347.862)
Modifikacija imovine s pravom korištenja	113.744	42	(8)	113.778
Raskid ugovora	(29.798)	(180)	-	(29.978)
Prijenos s ulaganja u nekretnine	91.756	-	-	91.756
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	2.098.829	22.535	523	2.121.887
Novi ugovori	75.021	21.226	36	96.283
Amortizacija za razdoblje	(322.806)	(13.495)	(209)	(336.510)
Modifikacija imovine s pravom korištenja	154.214	(170)	39	154.083
Raskid ugovora	(10.683)	(73)	-	(10.756)
Prijenos s ulaganja u nekretnine	(24.544)	-	-	(24.544)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	1.970.031	30.023	389	2.000.443

Društvo iznajmljuje razne nekretnine (prodavaonice, poslovnu zgradu), dostavne kombije, automobile i ostalu opremu. O najmu se pregovara na individualnoj osnovi i sadrži širok raspon različitih uvjeta (uključujući prava na otkaz i obnovu) opisanih u bilješki 5, Ključne računovodstvene prosudbe i procjene.

Prijenos s ulaganja u nekretnine odnosi se na reklasifikaciju dijela imovine s pravom korištenja koje Društvo daje u podnajam drugim društvima. Iznos reklasifikacije ovisi o omjeru prostora koje društvo prima u najam i prostora koje daje u podnajam, što ovisi o ugovorima o podnajmu. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine u podnajmu se reklasificira s imovine s pravom korištenja na ulaganja u nekretnine. U 2020. godini zbog pripajanja Velpro-Centra plus d.o.o., imovina neto knjigovodstvene vrijednosti od 64.600 tisuća kuna reklasificirana je s ulaganja u nekretnine na imovinu s pravom korištenja s obzirom na to da se više ne daje u podnajam.

19. Ulaganja u nekretnine

Stanje i promjene ulaganja u nekretnine tijekom 2020. i 2021. godine su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Nabavna vrijednost		
Stanje 1. siječnja	589.011	729.293
Prodaja	(27.828)	(350)
Prijenos s materijalne imovine u pripremi	10	198
Prijenos s imovine namijenjene prodaji	10.896	35.429
Prijenos na materijalnu imovinu	(14)	(79.633)
Prijenos s/(na) imovinu s pravom korištenja	21.567	(95.927)
	<hr/>	<hr/>
Stanje 31. prosinca	593.642	589.011
	<hr/>	<hr/>
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti		
Stanje 1. siječnja	75.150	38.611
Amortizacija obračunata za razdoblje	46.929	42.966
Prijenos na materijalnu imovinu	(1)	(2.257)
Prijenos s/(na) imovinu s pravom korištenja	(2.977)	(4.171)
Prodaja	(904)	-
	<hr/>	<hr/>
Stanje 31. prosinca	118.197	75.150
	<hr/>	<hr/>
Sadašnja vrijednost		
Stanje 1. siječnja	513.861	690.682
Stanje 31. prosinca	475.445	513.861
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Ulaganja u nekretnine uglavnom se odnosi na zgrade, podnajam nekretnina u kojima su prodavaonice. Društvo iznajmljuje svoje prostore za maloprodajne prodavaonice, kafiće, restorane i ostale pružatelje usluga. Te su zgrade djelomično u vlasništvu Društva, a djelomično zakupljene imovine koji se daju u podnajam i iskazuju prema MSFI-ju 16.

Na dan 31. prosinca 2021. ukupna knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine koja je u vlasništvu Društva iznosi 156.124 tisuće kuna (2020.: 179.925 tisuća kuna), a ulaganja u nekretnine priznata kao imovina s pravom korištenja prema MSFI-ju 16 iznosi 319.321 tisuće kuna (2020.: 333.936 tisuća kuna). Od iznosa ukupnih ulaganja u nekretnine, 96.322 tisuće kuna (2020.: 136.838 tisuća kuna) se ne koristi. Ulaganja u nekretnine amortiziraju se kako je prikazano u značajnim računovodstvenim politikama.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine koje su pod hipotekom na 31. prosinca 2021. iznosi 65.331 tisuća kuna (2020.: 100.228 tisuća kuna).

Procijenjena fer vrijednost ulaganja u nekretnine Društva na 31. prosinca 2021. godine približno je jednaka njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti s obzirom na to da su procjene fer vrijednosti napravljene na dan 1. travnja 2019. godine. Fer vrijednost ulaganja u nekretnine temeljena je na procjeni neovisnog procjenitelja koji ima potrebne kvalifikacije kao i iskustvo s lokacijama i kategorijama ulaganja u nekretnine koje se procjenjuju.

Ukupni prihod od najma od ulaganja u nekretnine u vlasništvu Društva iznosi 4.947 tisuća kuna (2020.: 6.239 tisuća kuna), čime se ostvaruje povrat ulaganja u vlasništvu Društva od 8% (2020.: 15%), dok je prihod od podnajma 58.804 tisuće kuna (2020.: 52.251 tisuću kuna) s povratom ulaganja na imovinu u najmu od 18% (2020.: 16%). Direktni operativni troškovi ulaganja u nekretnine koji generiraju prihode od najma iznose 32.443 tisuće kuna (2020.: 25.371 tisuća kuna), a sastoje se od troškova komunalnih usluga i troškova popravaka i održavanja. Direktni operativni troškovi ulaganja u nekretnine koji nisu generirali prihod od najma iznose 1.900 tisuća kuna (2020.: 1.865 tisuća kuna).

Zbog činjenice da su uvjeti ugovora o podnajmu često podložni promjenama i teško ih je predvidjeti, nismo iskazali minimalna plaćanja najma. Pouzdanost ove procjene bila bi upitna i mogla bi navesti na pogrešne zaključke.

20. Zajmovi, depoziti i ostala dugotrajna financijska imovina

	2021. ‘000 kn	2020. ‘000 kn
<u>Dugotrajna imovina</u>		
<i>Financijska imovina po amortiziranom trošku</i>		
<i>Nepovezane strane</i>		
Depoziti po ugovorima o najmu	136.031	124.301
Očekivani kreditni gubici po depozitima	(10.344)	(7.623)
Dani zajmovi	-	5
Potraživanja po reinstaliranom dugu	483	-
Ulaganja u vrijednosne papire	1.489	1.489
<i>Povezane strane</i>		
Potraživanja po reinstaliranom dugu	439	2.990
	<hr/>	<hr/>
	128.098	121.162
	<hr/>	<hr/>
<i>Vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju</i>		
<i>Financijska umovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>	-	19.300
	<hr/>	<hr/>
<u>Kratkotrajna imovina</u>		
<i>Financijska imovina po amortiziranom trošku</i>		
<i>Nepovezana društva</i>		
Dani zajmovi	825	9.525
Ispravak vrijednosti danih zajmova	(741)	(9.508)
Depoziti	8.075	6.467
Ispravak vrijednosti danih depozita	(191)	(162)
<i>Povezana društva</i>		
Dani zajmovi	90	124
	<hr/>	<hr/>
	8.058	6.445
	<hr/>	<hr/>
Ukupno zajmovi, depoziti i ostala dugotrajna financijska imovina	136.156	146.907
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Depoziti po ugovorima o najmu odnose se na depozite iz ugovora o najmu zgrada i opreme.

Kretanje umanjenja vrijednosti zajmova i depozita (ECL) je sljedeće:

	2021. '000 kn	2020. '000 kn
Stanje na dan 1. siječnja	(17.293)	(5.222)
Nova financijska imovina	(1.537)	(2.398)
Promjene u procjenama	7.516	(11.928)
Prestanak priznavanja financijske imovine	-	1.068
	<hr/>	<hr/>
Efekt na dobit ili gubitak razdoblja, neto	5.979	(13.258)
	<hr/>	<hr/>
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	-	(3)
Otpis	37	1.189
	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca	(11.277)	(17.293)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zbog kratkoročne naravi kredita i depozita njihova neto knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti. Za više detalja o izračunu kreditnih gubitaka, pogledajte bilješku 36.

Kretanje vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju prikazano je u nastavku:

	2021. '000 kn
Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	19.300
Prodaja udjela	(16.017)
	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	3.283
	<hr/>
Ispravak vrijednosti	
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	-
Usklađenje fer vrijednosti u 2021.	3.283
	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	3.283
	<hr/>
Sadašnja vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2021.	19.300
Na dan 31. prosinca 2021.	-
	<hr/> <hr/>

Tijekom 2021. godine dio udjela u fondu je prodan, a ostatak je ispravljen na nulu.

21. Ostala dugotrajna imovina

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina</i>		
Ostala dugotrajna potraživanja	240	2.468
<i>Nefinancijska imovina</i>		
Predujmovi za dugotrajnu imovinu	238	131
	<u>478</u>	<u>2.599</u>
	<u><u>478</u></u>	<u><u>2.599</u></u>

22. Zalihe

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Trgovačka roba	680.203	630.981
Sirovine i materijal	27.515	29.499
	<u>707.718</u>	<u>660.480</u>
	<u><u>707.718</u></u>	<u><u>660.480</u></u>

Zalihe Društva založene su na dan 31. prosinca 2021. godine u iznosu od 212.352 tisuće kuna (2020.: 187.452 tisuća kuna).

23. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Imovina namijenjena prodaji	-	10.896
	<u>-</u>	<u>10.896</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>10.896</u></u>

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji sastojala se uglavnom od sporednih („*non-core*“) zemljišta i zgrada koje Društvo namjeravalo prodati u najkraćem mogućem roku. Tijekom 2021. godine Društvo je donijelo odluku da neće nastaviti s prodajom spomenute imovine nego će se koristiti u poslovanju. Cjelokupan iznos imovine namijenjene prodaji stoga je reklasificiran kao ulaganje u nekretnine.

Na dan 31. prosinca 2020. godine nije bilo imovine namijenjene prodaji koja je pod hipotekom.

Procijenjena fer vrijednost imovine namijenjene prodaji Društva na dan 31. prosinca 2021. godine približno je jednaka njenoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti s obzirom na to da su je fer vrijednosti procijenjena na dan 1. travnja 2019.

Kretanje imovine namijenjene prodaji u 2021. godini:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Stanje 1. siječnja	10.896	67.346
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(10.896)	(35.429)
Prodaja	-	(21.021)
	<hr/>	<hr/>
Stanje 31. prosinca	-	10.896
	<hr/>	<hr/>

24. Potraživanja od kupaca

Pregled potraživanja je kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina po amortiziranom trošku</i>		
<i>Potraživanja od nepovezanih društava</i>		
Kupci u zemlji	284.425	326.533
Kupci u inozemstvu	5.081	5.231
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(21.162)	(26.241)
<i>Potraživanja od povezanih društava</i>		
Kupci u zemlji	60.517	75.068
Kupci u inozemstvu	402	12.895
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(834)	-
	<hr/>	<hr/>
	328.429	393.486
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Potraživanja od domaćih kupaca evidentiraju se u kunama, a pregled potraživanja od kupaca u inozemstvu po valutama je:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
EUR	5.369	12.940
USD	114	5.186
	<hr/>	<hr/>
	5.483	18.126
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Sljedeća tablica objašnjava promjene očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca po pojednostavljenom ECL modelu na početku i na kraju godišnjeg razdoblja izvještavanja:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Stanje na dan 1. siječnja	(26.241)	(13.556)
Nova financijska imovina	(6.709)	(1.083)
Promjene u procjenama	(6.204)	394
Prestanak priznavanja financijske imovine	24.396	(2.100)
	<hr/>	<hr/>
Dodatni ispravak vrijednosti	11.483	(2.790)
	<hr/>	<hr/>
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	-	(9.946)
Otpisi	(7.652)	498
Tečajne razlike	2	-
Ostalo	412	(447)
	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. prosinca	(21.996)	(26.241)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zbog kratkoročne naravi potraživanja njihova neto knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti. Za više detalja o izračunu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca pogledajte bilješku 36.

25. Ostala kratkotrajna imovina

Struktura ostale kratkotrajne imovine prikazana je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Nefinancijska imovina</i>		
Unaprijed plaćeni troškovi i obračunati prihodi	21.912	22.618
Dani predujmovi	7.414	13.538
Potraživanja od države	14.236	20.158
Ostala potraživanja	7.604	6.719
	<hr/>	<hr/>
	51.166	63.033
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

26. Novac i novčani ekvivalenti

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Računi u bankama - kunski	150.709	342.814
Računi u bankama - devizni	3.725	13.399
Blagajne	5.100	5.347
	<hr/>	<hr/>
	159.534	361.560
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Na dan 31. prosinca 2021. godine bilo je ukupno novca u iznosu od 3.725 tisuća kuna denominiranog u stranoj valuti, 3.284 tisuća kuna bilo je denominirano u eurima i 441 tisuća kuna u USD.

Svi materijalni bankovni računi založeni su u sklopu kredita Fortenova grupe d.d. na dan 31. prosinca 2021. godine opisanim u bilješci 35.

Društvo je koristilo S&P-ov kreditni rejting za ocjenu kreditnog rejtinga i kvalitete novca. Novac prema kreditnom rejtingu je sljedeći:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
A+	107.067	-
A	-	284.430
BBB	5.567	31.498
Ostalo	46.900	45.632
	<u>159.534</u>	<u>361.560</u>
	<u><u>159.534</u></u>	<u><u>361.560</u></u>

27. Kapital i rezerve

Temeljni kapital u sudskom registru iznosi 20.000 kuna. Temeljni kapital je u potpunosti uplaćen i sastoji se od jednog udjela čiji je vlasnik Fortenova Grupa.

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Temeljni kapital	20	20
Kapitalne rezerve	118.046	118.046
Konsolidirane rezerve	(193.479)	(193.479)
Preneseni gubitak	(380.375)	(120.117)
Dobit/ (gubitak) za godinu	40.342	(253.474)
	<u>(415.446)</u>	<u>(449.004)</u>
	<u><u>(415.446)</u></u>	<u><u>(449.004)</u></u>

Kapitalne rezerve su rezerve nastale od dodatnog financiranja od strane vlasnika. Nakon odluke Fortenova grupe d.d. dio kredita dobivenog od strane vlasnika u iznosu od 118.046 tisuća kuna preneseno je na kapitalne rezerve na 31. prosinca 2019. godine.

Promjena u konsolidiranim rezervama tijekom 2020. i 2021. godine odnosi se na efekt poslovnog pripajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom. Za detalje provedenih pripajanja molimo vidjeti bilješku 2. Nije moguće vršiti isplate kapitalnih rezervi kao ni konsolidiranih rezervi.

Vlasnička struktura na dan 31. prosinca je sljedeća:

	Udio u % 31. prosinca 2021.	Udio u % 31. prosinca 2020.
Fortenova grupa d.d.	100%	100%

28. Rezerviranja

	2021. '000 kn	2020. '000 kn
Rezerviranja za ugovore o financijskim jamstvima (i)	6.299	2.005
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade (ii)	109.434	98.494
Rezerviranja za sudske sporove (iii)	11.185	14.728
	<u>126.918</u>	<u>115.227</u>

(i) Rezerviranja za ugovore o financijskim jamstvima

Rezerviranja za jamstva odnosi se na financijsko jamstvo dano Fortenovi grupi d.d. po izdanim obveznicama. Transakcija je iskazana u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku. Priroda jamstva opisana je u bilješki 35.

Kretanje rezerviranja za financijska jamstva je sljedeće:

	2021. '000 kn	2020. '000 kn
Neto obveza na početku godine	2.005	2.544
Povećanje rezerviranja za jamstva	4.294	-
Smanjenje (ukidanje jamstva)	-	(540)
Neto obveza na kraju godine	<u>6.299</u>	<u>2.005</u>

(ii) Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Svi zaposlenici su uključeni u državni mirovinski fond. Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade formiraju se za naknade isplaćene za odlazak u mirovinu i jubilarne nagrade (na temelju radnog staža). Iznos otpremnine ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Društvu. Visina naknade utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenika.

Kretanje rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade u 2021. godini su sljedeća:

	Rezerviranja za jubilarne nagrade i ostalo ‘000 kn	Rezerviranja za otpremnine ‘000 kn	Ukupno ‘000 kn
Neto obveza na početku godine	62.685	35.809	98.494
Trošak tekućeg rada	5.537	3.343	8.880
Trošak kamate	591	295	886
Isplate tijekom godine	(9.998)	(3.693)	(13.691)
Aktuarski dobiti/gubici u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	6.784	6.784
Aktuarski dobiti/gubici u računu dobit ili gubitka	8.081	-	8.081
	<u>66.896</u>	<u>42.538</u>	<u>109.434</u>
Neto obveza na kraju godine	66.896	42.538	109.434

Kretanje rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade u 2020. godini su sljedeća:

	Rezerviranja za jubilarne nagrade i ostalo ‘000 kn	Rezerviranja za otpremnine ‘000 kn	Ukupno ‘000 kn
Neto obveza na početku godine	51.119	34.250	85.369
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	3.966	2.712	6.678
Trošak tekućeg rada	5.138	2.540	7.679
Trošak kamate	962	425	1.387
Isplate tijekom godine	(8.286)	(3.671)	(11.957)
Aktuarski dobiti/gubici u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	(447)	(447)
Aktuarski dobiti/gubici u računu dobit ili gubitka	9.785	-	9.785
	<u>62.685</u>	<u>35.809</u>	<u>98.494</u>
Neto obveza na kraju godine	62.685	35.809	98.494

Glavne aktuarske pretpostavke korištene za utvrđivanje obveze na dan 31. prosinca su sljedeće:

	2021.	2020.
Diskontna stopa (godišnje)	0,4%	0,7%
Povećanja nadnica i plaća (godišnje)	1,5%	1,0%
Pretpostavljena godišnja fluktuacija osoblja	6,5%	6,8%

(iii) *Rezerviranja za sudske sporove*

Kretanja rezerviranja za sudske sporove su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Neto obveza na početku godine	14.728	4.692
Povećanje rezerviranja za sudske sporove	4.092	6.536
Smanjenje rezerviranja za sudske sporove	(4.301)	-
Isplata rezerviranja za sudske sporove	(3.334)	-
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	-	3.500
Neto obveza na kraju godine	11.185	14.728

29. Krediti i zajmovi

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijske obveze po amortiziranom trošku</i>		
<i>Dugoročne obveze</i>		
Zajmovi od povezanih društava (i)	238.678	310.745
Obveze po reinstaliranom dugu (ii)	227.576	271.394
<i>Kratkoročne obveze</i>		
Zajmovi od povezanih društava (i)	1.152.829	1.369.793
Obveze po reinstaliranom dugu (ii)	30.916	38.495
	1.649.999	1.990.427

(i) Na dan 31. prosinca 2021. godine obveze po zajmovima za povezana društva iznosile su ukupno 1.391.507 tisuća kuna prema Fortenova grupi d.d. (2020.: 1.680.538 tisuća kuna). Kamatna stopa u 2021. godini bila je 3,00% (2020.: 3,42%). Kredit u iznosu od 238.678 tisuća kuna dospijeva na zahtjev, a ostatak dospijeva u 2023. godini.

(ii) Dio dugoročnih i kratkoročnih zajmova odnosi se na reinstalirani dug i kamate na temelju Nagodbe. Riječ je o dijelu duga koji je uključen u Nagodbu koji je prenesen iz društva Konzum d.d. te koji će se isplatiti vjerovnicima prema dogovorenom otplatnom planu. Glavnica dospijeva 2. travnja 2029. godine, a otplata je predviđena kroz 32 jednake kvartalne rate. Definirana je fiksna kamatna stopa od 3% godišnje, koja se obračunava od 1. travnja 2019. godine te dospijeva zajedno s ratama glavnice.

Za novčano i nenovčano kretanje ovih zajmova molimo vidjeti bilješku 34.

30. Obveze po najmovima

Društvo je priznalo obveze (uključujući kamatu i glavnici) za najam zgrada, vozila i opreme kako je prikazano u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Dugoročne obveze po najmovima	2.213.890	2.329.528
Kratkoročne obveze po najmovima	330.894	306.294
	<u>2.544.784</u>	<u>2.635.822</u>

Društvo je imalo ukupne izdatke po ugovorima prema MSFI-ju 16 u iznosu od 528.036 tisuća kuna (2020.: 515.575 tisuća kuna). Ukupni izdaci za kratkoročne ugovore, ugovore male vrijednosti i ugovore s varijabilnom komponentom plaćanja iznosi 59.445 tisuća kuna (2020.: 47.696 tisuća kuna).

Kretanje obveza po najmovima dano je u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Stanje 1. siječnja	2.635.822	2.677.089
Stjecanje u sklopu poslovnog spajanja	-	32.535
Novi ugovori tijekom razdoblja	96.283	120.745
Trošak kamate razdoblja	208.900	222.361
Otplata tijekom razdoblja	(528.036)	(515.575)
Modifikacija obveze po najmovima	154.083	113.778
Raskid ugovora	(12.472)	(30.371)
Tečajne razlike	(6.286)	33.275
Ostalo	(3.510)	(18.015)
	<u>2.544.784</u>	<u>2.635.822</u>

Kretanje u pripadajućem iznosu imovine s pravom korištenja prikazano je u bilješci 18.

Iznosi priznati u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku tijekom godine su sljedeći:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Amortizacija imovine s pravom korištenja	336.510	347.862
Trošak kamata za obveze po najmovima	208.900	222.361
Trošak kratkoročnih najmova	25.493	61.613
Trošak najmova male vrijednosti	44	52
Varijabilna plaćanja najmova	40.092	16.889
Prihod od raskida ugovora prema MSFI-ju 16	(2.897)	561
Prihod od odobrenja zakupodavaca	-	334
Tečajne razlike	(6.286)	33.275
	<u>601.856</u>	<u>682.948</u>

31. Obveze prema dobavljačima

Struktura obveza prema dobavljačima je kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijske obveze po amortiziranom trošku</i>		
<i>Obveze prema nepovezanim društvima</i>		
Dobavljači u zemlji	1.276.267	1.261.521
Dobavljači u inozemstvu	74.166	176.813
<i>Obveze prema povezanim društvima</i>		
Dobavljači u zemlji	306.193	317.102
Dobavljači u inozemstvu	944	-
	<u>1.657.570</u>	<u>1.755.436</u>

Obveze prema inozemnim dobavljačima prema valuti dane su u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
EUR	70.744	64.090
USD	130	2.492
GBP	4.236	231
HRK	-	110.000
	<u>75.110</u>	<u>176.813</u>

Na dan 31. prosinca 2021. godine, starosna struktura obveza prema dobavljačima prikazana je u nastavku:

	Nedospjelo	0-90	90 – 180	180 – 270	Preko 270	Ukupno
	'000 kn	dana	dana	dana	dana	'000 kn
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
2021.	1.525.780	78.473	3.189	5.901	44.227	1.657.570
2020.	1.461.222	253.632	8.614	3.671	28.297	1.755.436
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

32. Ostale kratkoročne obveze

	2021. ‘000 kn	2020. ‘000 kn
<i>Financijske obveze</i>		
Obračunati troškovi	94.038	98.420
<i>Nefinancijske obveze</i>		
Odgođeno priznavanje prihoda	22.764	17.990
Obveze za poreze i doprinose (osim poreza na dobit)	83.847	92.041
Obveze prema zaposlenima	47.300	45.862
Obveze za neiskorištene godišnje odmore	44.196	37.118
Obveze za predujmove	639	258
Ostale kratkoročne obveze	907	1.299
	<u>293.691</u>	<u>292.988</u>

Na dan 31. prosinca 2021. godine, obračunati troškovi odnose se na troškove koji su nastali, a za koje još nije primljena faktura.

33. Transakcije s povezanim društvima

Društvo ima transakcije sa sljedećim povezanim društvima: vlasnikom, ovisnim društvima vlasnika, ostalim povezanim društvima i ključnim osobljem Društva.

Ključno osoblje sastoji se od Uprave i ključnih izvršnih direktora.

Naknade ključnom osoblju prikazane su u nastavku:

	2021. ‘000 kn	2020. ‘000 kn
<i>Kratkoročne naknade zaposlenicima</i>	12,050	11,399
Nadnice i plaće	6.234	5.318
Druga tekuća primanja	250	409
Porez na dohodak i prirezi	2.292	2.803
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	1.568	1.254
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	1.706	1.615
<i>Otpremnine</i>	-	376
	<u>12.050</u>	<u>11.775</u>

Naknade za članove Nadzornog odbora u 2021. godini iznosile su 174 tisuće kuna (2020.: 201 tisuća kuna).

Na dan 31. prosinca 2021. godine novac u Sberbank d.d. iznosi 591 tisuću kuna (2020.: 2.203 tisuća kuna).

Dugoročni zajmovi dani povezanim društvima su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
Multiplus card d.o.o.	439	611
Roto Dinamic d.o.o.	-	1.663
Kompas d.o.o. Poreč	-	623
Solana Pag d.d.	-	50
Euroviba d.o.o.	-	14
Poliklinika Aviva	-	9
Agrokor-Energija d.o.o.	-	8
Kor Broker d.o.o.	-	6
Agrolaguna	-	6
Energija Gradec d.o.o.	-	5
	<hr/>	<hr/>
	439	2.994
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zajmovi dani povezanim društvima dani su po tržišnim kamatnim stopama.

Kratkoročni zajmovi dani povezanim društvima su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Vlasnik:</u></i>		
Fortenova Grupa d.d.	-	48
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
Idea d.o.o.	38	46
Multiplus card d.o.o.	52	-
Pet-prom ulaganja plus d.o.o.	-	30
	<hr/>	<hr/>
	90	124
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zajmovi dani povezanim društvima dani su po tržišnim kamatnim stopama.

Kredit i pozajmice primljeni od povezanih društava su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<u>Vlasnik:</u>		
Fortenova Grupa d.d.	1.391.507	1.680.538
	<u>1.391.507</u>	<u>1.680.538</u>
	<u><u>1.391.507</u></u>	<u><u>1.680.538</u></u>

Za detalje o prirodi i uvjetima kredita dobivenog od povezanog društva pogledajte bilješku 29.

Kredit i zajmovi od ostalih povezanih strana koje imaju značajan utjecaj na Društvo iznose 46.212 tisuća kuna.

Potraživanja od povezanih društava za robu i usluge su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Vlasnik:</u></i>		
Fortenova Grupa d.d.	108	323
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
Tisak plus d.o.o.	17.452	16.892
PIK Vrbovec plus d.o.o.	12.667	19.403
Jamnica plus d.o.o.	10.800	19.468
Zvijezda plus d.o.o.	5.475	4.390
Belje plus d.o.o.	3.555	3.334
Multiplus card d.o.o.	3.297	1.962
Roto dinamic d.o.o.	1.500	1.331
Vupik plus d.o.o.	1.029	1.016
mStart plus d.o.o.	899	1.232
Pik Vinkovci plus d.o.o.	780	857
Žitnjak d.d.	649	265
Agrolaguna d.o.o.	591	734
Konzum d.o.o. Sarajevo	414	598
Vinka plus d.o.o.	370	191
A007 plus d.o.o.	242	304
Eko Biograd plus d.o.o.	94	121
Belje Agro-vet plus d.o.o.	82	92
Energija Gradec d.o.o.	55	-
Euroviba d.o.o.	13	26
Mercator-Hrvatska d.o.o.	8	-
Lovno gospodarstvo Moslavina plus d.o.o.	7	33
Pet-prom ulaganja plus d.o.o.	6	195
Latere Terram plus d.o.o.	3	5
Poslovni sistemi Mercator d.d.	(10)	-
Ledo plus d.o.o.	-	13.745
Irida d.o.o.	-	336
Solana Pag d.d.	-	168
Sojara plus d.o.o.	-	84
Atlas plus d.o.o.	-	82
AGROKOR-ENERGIJA d.o.o.	-	58
Mladina plus d.o.o.	-	33
Kompas d.o.o. Poreč	-	22
	<u>60.086</u>	<u>87.300</u>

Potraživanja za robu i usluge od ostalih povezanih strana koje imaju značajan utjecaj na Društvo iznose 82 tisuće kuna.

Potraživanja od povezanih društava odnose se na potraživanja od prodaje roba i usluga. Transakcije su sklopljene po tržišnim uvjetima, odnosno jednake su kao s nepovezanim društvima. Usluge pružene povezanim društvima su usluge skladištenja i logistike kao i usluge kratkoročnog najma i podnajma.

Od 30. rujna 2021. godine Ledo plus d.o.o. više nije povezano društvo.

Obveze prema povezanim društvima za robu i usluge su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Vlasnik:</u></i>		
Fortenova Grupa d.d.	21.231	8.251
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
PIK Vrbovec plus d.o.o.	122.557	128.059
Zvijezda plus d.o.o.	53.955	44.501
Jamnica plus d.o.o.	44.252	56.962
Belje plus d.o.o.	26.084	8.753
mStart plus d.o.o.	10.261	11.681
Tisak plus d.o.o.	8.818	7.747
Pik Vinkovci plus d.o.o.	5.012	4.272
Roto dinamic d.o.o.	3.779	2.400
Vupik plus d.o.o.	2.810	2.871
Mercator-Hrvatska d.o.o.	2.489	-
Vinka plus d.o.o.	2.327	1.759
Agrolaguna d.o.o.	1.377	2.816
Multiplus card d.o.o.	1.139	929
Poslovni sistemi Mercator d.d.	618	-
Mercator IP D.O.O.	303	-
Žitnjak d.d.	102	195
MERCATOR EMBA D.D.	23	-
Ledo plus d.o.o.	-	33.118
Solana Pag d.d.	-	2.409
Euroviba d.o.o.	-	364
Roto ulaganja plus d.o.o.	-	15
	<hr/>	<hr/>
	307.137	317.102
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Obveze za robu i usluge prema ostalim povezanim društvima sa značajnim utjecajem na Društvo iznose 33.199 tisuća kuna.

Obveze prema povezanim društvima odnose se na obveze po kupljenoj robi i uslugama. Transakcije su sklopljene po tržišnim uvjetima, odnosno jednake su kao sa nepovezanim društvima.

Prihodi od povezanih društava su kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
Prihod od prodaje robe	68.428	64.609
Prihod od najma i podnajma	17.462	21.301
Prihodi od marketinških aktivnosti	18.386	16.042
Ostali poslovni prihodi	15.719	20.370
Financijski prihodi	94	204
	<hr/>	<hr/>
	120.089	122.526
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Prihodi od prodaje ostvareni iz odnosa s povezanim društvima prikazani su u nastavku:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Vlasnik:</u></i>		
Fortenova Grupa d.d.	590	2.463
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
Tisak plus d.o.o.	59.864	50.902
Ledo plus d.o.o.	16.897	21.939
Jamnica plus d.o.o.	12.656	10.835
PIK Vrbovec plus d.o.o.	9.512	11.653
Zvijezda plus d.o.o.	5.325	4.105
Žitnjak d.d.	4.430	4.397
Roto dinamic d.o.o.	2.977	7.902
A007 plus d.o.o.	1.882	598
Konzum d.o.o. Sarajevo	1.715	2.809
Belje plus d.o.o.	1.020	662
mStart plus d.o.o.	811	516
Vupik plus d.o.o.	714	845
Poslovni sistemi Mercator d.d.	652	-
Agrolaguna d.o.o.	553	1.044
Multiplus card d.o.o.	159	175
Pik Vinkovci plus d.o.o.	67	323
Euroviba d.o.o.	62	62
Pet-prom ulaganja plus d.o.o.	51	51
Kompas d.o.o. Poreč	40	241
Lovno gospodarstvo Moslavina plus d.o.o.	27	32
Latere Terram plus d.o.o.	24	24
Mercator-Srbija d.o.o.	21	-
Mercator IP D.O.O.	21	-
Kor Broker d.o.o.	16	-
Energija Gradec d.o.o.	10	-
Solana Pag d.d.	4	73
Eko Biograd plus d.o.o.	4	9
Poliklinika Aviva	3	-
Kompas d.d.	1	-
Mladina plus d.o.o.	-	(2)
AGROKOR-ENERGIJA d.o.o.	(1)	-
Belje Agro-vet plus d.o.o.	(2)	(4)
Kompas d.o.o. Poreč	(3)	-
Vinka plus d.o.o.	(3)	(3)
Irida d.o.o.	(4)	(17)
Mercator-Hrvatska d.o.o.	(6)	-
Mondo-Tera d.o.o.	-	685
Atlas plus d.o.o.	-	199
Terra Argenta plus d.o.o.	-	7
Tisak InPost	-	1
	<hr/>	<hr/>
	120.089	122.526
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Prihodi od ostalih povezanih društava koje imaju značajan utjecaj na Društvo iznosi 262 tisuće kuna.

Prihodi od povezanih društava uglavnom se odnose na prodaju robe. Transakcije su sklopljene pod tržišnim uvjetima, odnosno jednake su kao s nepovezanim društvima. Povezanim društvima pružene su usluge skladištenja i logistike kao i usluge najma i podnajma. Najveći dio odnosi se na društvo Tisak plus d.o.o. kojem je Društvo glavni dobavljač robe što iznosi 54.079 tisuća kuna (2020.: 44.436 tisuća kuna), a ostatak iznosa na prihode koje je Društvo ostvarilo kao najmodavac dijela trgovina u najmu i skladišta i pružatelj logističkih usluga. Poslovna spajanja subjekata pod zajedničkom kontrolom s povezanim društvima tijekom 2020. godine objavljeno je u sklopu bilješke 2.

Prihodi od najma i podnajma zajedno s prihodima od ostalih usluga prikazanih u tablici ostvareni su na temelju transakcija s ovisnim društvima vlasnika.

Nabava robe od povezanih društava je kako slijedi:

	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn
<i><u>Ovisna društva vlasnika:</u></i>		
PIK Vrbovec plus d.o.o.	686.806	730.771
Jamnica plus d.o.o.	239.211	210.844
Zvijezda plus d.o.o.	209.519	174.791
Belje plus d.o.o.	146.081	38.244
Ledo plus d.o.o.	104.624	137.230
Tisak plus d.o.o.	72.425	78.961
Pik Vinkovci plus d.o.o.	64.445	48.530
Vupik plus d.o.o.	14.537	12.657
Agrolaguna d.o.o.	11.029	20.210
Roto dinamic d.o.o.	11.067	9.212
Vinka plus d.o.o.	6.896	4.962
Poslovni sistemi Mercator d.d.	2.756	-
Solana Pag d.d.	2.127	7.834
Mercator IP D.O.O.	1.196	-
MERCATOR EMBA D.D.	187	-
Žitnjak d.d.	-	334
A007 plus d.o.o.	-	8
	<hr/>	<hr/>
	1.572.906	1.474.588
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Nabava robe od ostalih povezanih društava koje imaju značajan utjecaj na Društvo iznosi 394.414 tisuće kuna.

Nabava robe odnosi se na ukupan iznos kupljene robe bez PDV-a od povezanih društava tijekom godine.

Dodatno na dan 31. prosinca 2021. godine Društvo ima rezervirano 6.299 tisuće kuna (2020.: 2.005 tisuće kuna) kao jamstvo za obveznice kako je opisano u bilješki 35.

34. Promjene u financijskim aktivnostima

Društvo je ostvarilo sljedeće promjene u financijskim aktivnostima:

	Obveze po najmovima ‘000 kn	Kredit i zajmovi ‘000 kn	Ukupno obveze ‘000 kn
Stanje 1. siječnja 2020.	(2.677.089)	(1.940.320)	(4.617.409)
<i>Novčane transakcije od čega:</i>			
Primici od kredita	-	(65.000)	(65.000)
Izdaci za otplatu glavnice	303.140	363.847	666.987
Izdaci za plaćanje kamata	212.435	80.156	292.591
<i>Nenovčana kretanja od čega:</i>			
Stjecanje poslovnim spajanjima subjekata pod zajedničkom kontrolom	(32.535)	(349.365)	(381.900)
Nove obveze za najam	(120.745)	-	(120.745)
Trošak kamate razdoblja	(222.361)	(74.675)	(297.036)
Modifikacija i raskid obveza po najmovima	(83.408)	-	(83.408)
Ostala nenovčana kretanja	(15.258)	(5.071)	(20.329)
	<u>(2.635.822)</u>	<u>(1.990.427)</u>	<u>(4.626.249)</u>
<i>Novčane transakcije od čega:</i>			
Primici od kredita	-	(170.000)	(170.000)
Izdaci za otplatu glavnice	319.136	493.814	812.950
Izdaci za plaćanje kamata	208.900	68.197	277.097
<i>Nenovčana kretanja od čega:</i>			
Nove obveze za najam	(96.283)	-	(96.283)
Trošak kamate razdoblja	(208.900)	(57.116)	(266.016)
Modifikacija obveza po najmovima	(154.083)	-	(154.083)
Raskid ugovora	12.472	-	12.472
Ostala nenovčana kretanja	9.796	5.533	15.329
	<u>(2.544.784)</u>	<u>(1.649.999)</u>	<u>(4.194.783)</u>

Ostala nenovčana kretanja na obvezama po najmovima, kreditima i zajmovima se većinom odnose na tečajne razlike.

35. Potencijalne obveze*Jamstvo za obveznice*

Ukupni iznos obveza po kojima je Društvo nastupilo u svojstvu jamca trenutno iznosi 1.047 milijardi eura (2020: 1.157 milijardi eura). Jamstvo se odnosi na financiranje koje je strukturirano kao dužnički instrument u iznosu do 1.187 milijardi eura s kamatnom stopom od 7,3 posto plus EURIBOR, uz donju granicu od 1 posto. Obveznice je izdalo matično društvo Fortenova grupa d.d., a financiranje je predvodio HPS Investment Partners u suradnji s VTB bankom. Navedenim financiranjem je u potpunosti refinanciran Ugovor o najstarijem zajmu (SPFA) čime je za cijelu grupu osigurana srednjoročna stabilnost te dugoročna održivost, rast i razvoj. Prva tranša izdana je 6. rujna 2019. godine kao 4-godišnja obveznica.

Društvo, zajedno sa dvadeset i dvije kompanije Grupe, kao jamac neopozivo i bezuvjetno, zajednički i pojedinačno garantira kreditorima pravovremenu otplatu. Društvo je u sklopu jamstva po ugovorenom instrumentu omogućilo ostvarivanje zaloga na bankovnim računima, robnom markom i tražbinama koje Fortenova grupa d.d. ima prema Društvu. Sukladno Sporazumu o dugu od 25. travnja 2019. i njegovim Aneksom br. 2 od 19. travnja 2021. založena su i pojedina osnovna sredstva i dio zaliha Društva, kao što je prikazano u pripadajućim bilješkama uz financijske izvještaje.

Za ugovorena financijska jamstva maksimalni iznos jamstva dodjeljuje se najranijem razdoblju u kojem bi se jamstvo moglo aktivirati:

	2021.
	'000 kn
<i>Dospijeće</i>	Obveznica
Dospijeće unutar 1 godine	7.872.235
Ukupna nediskontirana obveza na dan 31. prosinca 2021.	7.872.235
<i>Knjigovodstveni iznos obveze</i>	7.872.235
	2020.
	'000 kn
<i>Dospijeće</i>	Obveznica
Dospijeće unutar 1 godine	8.672.360
Ukupna nediskontirana obveza na dan 31. prosinca 2020.	8.672.360
<i>Knjigovodstveni iznos obveze</i>	8.672.360

Mjerenje fer vrijednosti financijskih jamstava utvrđeno je putem modela diskontiranog novčanog toka, tj. određivanjem diskontiranog očekivanog gubitka tijekom cijelog životnog vijeka (LECL).

Budući da su svi jamci, uključujući Društvo, solidarno odgovorni, svako društvo dijeli ukupne rizike te će pojedino društvo moći ekonomski i efektivno doprinijeti ovom jamstvu u iznosu svoje ekonomske sposobnosti koja je predstavljena njegovim udjelom u odgovarajućem kapitalu svakog jamca.

Kao temelj za određivanje gubitka u slučaju neispunjenja („LGD“) Društvo je promatralo popuste od transakcija na tržištu kapitala u Hrvatskoj i koristilo LGD od 2,5%.

Zadana vjerojatnost vrši se implicitno korištenjem trgovanog raspona transakcije obveznice.

Korišteni ponderirani kreditni raspon iznosio je 6,52%. Navedeni ponderi se zatim primjenjuju u izračunu vjerojatnosti neispunjenja obveza prema S&P rejting tablicama.

Pretpostavka je da se fer vrijednost cjelokupnog jamstva najbolje procjenjuje preko ECL-a tijekom cijelog vijeka trajanja za cijelu obveznicu i da se fer vrijednost pojedinačnog doprinosa svakog pojedinog društva najbolje procjenjuje udjelom koji doprinosi.

Koristeći gore navedenu postavku parametara, ECL tijekom cijelog vijeka trajanja izračunava se za svako društvo, na temelju gore definiranog postotnog udjela.

Fer vrijednost jamstva na dan 31. prosinca 2021. godine iznosila je 6.299 tisuća kuna (2020.: 2.005 tisuća kuna).

Potencijalni budući izdaci za opciju produženja ili prijevremenog raskida najmova

Društvo je primijenilo prosudbu kako bi odredilo razdoblje najma za sve ugovore o najmovima koji uključuju opciju obnove ili raskida. Procjena je li Društvo sigurno da će iskoristiti takvu opciju utječe na razdoblje najma što značajno utječe na iznos obveze za najam i priznate imovine u najmu. Opcije produženja su uključene u razdoblje najma samo ako je razumno sigurno da će najam biti produžen. Na dan 31. prosinca 2021. godine potencijalni budući novčani tokovi u iznosu od 1.472.767 tisuća kuna (nediskontirano) (2020.: 1.451.827 tisuća kuna) nisu uključeni u obvezu za najam jer nije sigurno da će najmovi biti produženi. Mogućnosti prijevremenog raskida uključuju se u ugovoru o najmu samo ako je razumno sigurno da će se najam raskinuti. Nema naznaka raskida ugovora, pa stoga nisu prikazani nikakvi učinci.

Najmovi s varijabilnom komponentom

Određeni ugovori o najmu sadrže varijabilnu komponentu plaćanja najma vezano uz prihode koje generiraju trgovine. Za određene trgovine do 100% plaćanja najma je temeljeno na varijabilnoj komponenti s rasponom od 2,5% do 5,5% prihoda. Varijabilna plaćanja se koriste iz raznih razloga, uključujući smanjenja fiksnih troškova za novoosnovane trgovine. Zakupi s varijabilnom komponentom plaćanja su priznati u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem se ostvare uvjeti na temelju kojih se vrši plaćanje.

Potencijalna obveza za ugovore s varijabilnom komponentom koja nije priznata u obvezama po najmu u 2021. godini iznosi 184.372 tisuće kuna (nediskontirano) (2020.: 179.788 tisuća kuna).

Porast prihoda trgovina za 10% u 2021. godini uzrokovao bi porast ukupnih plaćanja prema ugovorima o najmu s varijabilnom komponentom za otprilike 3.209 tisuća kuna (2020.: 1.973 tisuća kuna).

Ostale potencijalne obveze

Prema Nagodbi, Konzum d.d. je klasificiran kao neodrživo društvo pa je imovina prenesena na novoosnovano društvo Konzum plus d.o.o. koje nije pravni slijednik i nije izloženo potencijalnim obvezama. Stoga, sve potencijalne obveze koje nisu predmetom Nagodbe (na primjer dio sudskih sporova) ostale su unutar Konzuma d.d.

36. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Mjerenje po fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena u prodaji imovine ili plaćena za prijenos obveza u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na dan mjerenja. Mjerenje fer vrijednosti temelji se na pretpostavci da transakcija prodaje imovine ili prijenosa obveze nastaje na: glavnom tržištu za imovinu ili obvezu ili, u nedostatku glavnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za imovinu ili obvezu. Glavno ili najpovoljnije tržište mora biti dostupno Društvu.

Fer vrijednost imovine ili obveza mjeri se koristeći pretpostavke koje sudionici na tržištu koriste kod procjene imovine ili obveze, pod pretpostavkom da tržišni sudionici postupaju u interesu vlastite ekonomske koristi.

Mjerenje fer vrijednosti nefinancijske imovine uzima u obzir sposobnost sudionika na tržištu da generira ekonomsku korist koristeći imovinu kad ima najveću i najbolju vrijednost ili prodajom drugom sudioniku na tržištu koji bi ju koristio kad ima najveću i najbolju vrijednost.

Društvo koristi metode procjene koje su prikladne u određenim okolnostima i za koje su dostupni dostatni podaci za mjerenje fer vrijednosti, maksimalno koristeći relevantne i vidljive inpute, s minimalnim nevidljivim inputima. Sva imovina i obveze za koje je mjerena fer vrijednost ili je prikazana u financijskim izvještajima kategorizirana je unutar hijerarhije fer vrijednosti, opisane kako slijedi, temeljene na najnižoj razini inputa koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti:

- Razina 1: financijski instrumenti koji kotiraju na aktivnom tržištu po kotiranim (nekorigiranim) cijenama za identičnu imovinu ili obveze
- Razina 2: imovina i obveze mjereni tehnikama procjene sa svim materijalnim ulaganjima koja se mogu opaziti na imovini ili obvezi, bilo izravno (tj. kao cijene) ili indirektno (to jest, izvedenice iz cijena)
- Razina 3: imovina ili obveze čija se vrijednost ne temelji na podacima s promatranog tržišta (to jest, s netržišnim inputima)

Kredit i zajmovi raspoređeni u razinu 2 odnose se na kredit vlasnika koji nema definirani datum dospijea.

Za imovinu i obveze koje su priznate u financijskim izvještajima po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi Društvo određuje jesu li potrebni transferi među razinama hijerarhije tako što ponovno razmatra kategorizaciju (temeljeno na inputu najniže razine koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti kao cjeline) na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Hijerarhija vrednovanja po fer vrijednosti za imovinu i obveze na dan 31. prosinca 2021. godine:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno fer vrijednost	Ukupno neto knjigovodstvena vrijednost
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina i obveze</i>					
<u>Financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku</u>					
- Potraživanja od kupaca	-	328.429	-	328.429	328.429
- Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	-	136.156	-	136.156	136.156
- Novac	5.100	154.434	-	159.534	159.534
- Ostala dugotrajna potraživanja	-	240	-	240	240
- Krediti i zajmovi	-	(238.678)	(1.411.321)	(1.649.999)	(1.649.999)
- Obveze prema dobavljačima	-	(1.657.570)	-	(1.657.570)	(1.657.570)
- Rezerviranja za ugovore o financijskim jamstvima	-	(6.299)	-	(6.299)	(6.299)
- Obračunati troškovi	-	(94.038)	-	(94.038)	(94.038)
<i>Nefinancijska imovina</i>					
Ulaganje u nekretnine (bilješka 19)	-	-	475.446	475.446	475.446

Hijerarhija vrednovanja po fer vrijednosti za imovinu na dan 31. prosinca 2020. godine:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno fer vrijednost	Ukupno neto knjigovodstvena vrijednost
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina i obveze</i>					
<u>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku</u>					
-Ulaganje u fond	-	19.300	-	19.300	19.300
<u>Financijska imovina po amortiziranom trošku</u>					
- Potraživanja od kupaca	-	393.486	-	393.486	393.486
- Obveze prema dobavljačima	-	(1.755.436)	-	(1.755.436)	(1.755.436)
- Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	-	127.607	-	127.607	127.607
- Krediti i zajmovi	-	(310.745)	(1.679.682)	(1.990.427)	(1.990.427)
- Novac	5.347	356.213	-	361.560	361.560
- Obračunati troškovi	-	(98.420)	-	(98.420)	(98.420)
<i>Nefinancijska imovina</i>					
Ulaganje u nekretnine (bilješka 19)	-	-	513.861	513.861	513.861
Imovina namijenjena prodaji (bilješka 23)	-	-	10.896	10.896	10.896

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Kako nije moguće doći do referentnih tržišnih cijena značajnog dijela aktive i obveza Društva, fer vrijednosti temelje se na procjenama Uprave s obzirom na imovinu i obveze. Uprava vjeruje da se fer vrijednosti financijske imovine i obveza (osim ako nije drukčije navedeno u ovoj bilješci) ne razlikuju značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti i da su raspoređeni u razinu 2 i razinu 3 u hijerarhiji fer vrijednosti.

Društvo je koristilo sljedeće metode i pretpostavke prilikom procjene fer vrijednosti financijskih instrumenata:

Potraživanja od kupaca, obveze prema dobavljačima, depoziti i ostala financijska imovina i obveze

Za imovinu koja dospijeva unutar 3 mjeseca, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Za dugoročnija sredstva, ugovorene kamatne stope ne odstupaju značajno od trenutnih tržišnih te je sukladno tome njihova fer vrijednost približna knjigovodstvenoj.

Dani zajmovi i depoziti za najmove

Budući da su gotovo svi zajmovi dospijevaju unutar sljedeće dvije godine, Uprava smatra da se njihova fer vrijednost ne razlikuje značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti. Što se tiče depozita za najmove, izračunata je njihova diskontirana vrijednost te je Uprava zaključila da se fer vrijednost ne razlikuje značajno od knjigovodstvene vrijednosti.

Obveze po kreditima

Budući da je većina kredita kratkoročna i dobivena od vlasnika s fiksnom kamatnom stopom koja se svake godine mijenja prema zakonskoj kamatnoj stopi koju odobrava Ministarstvo financija, Uprava smatra da njihova fer vrijednost nije značajno različita od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Nefinancijska imovina

Metode procjene fer vrijednosti koje se koriste za vrednovanje ulaganja u nekretnine i imovine namijenjene prodaji su detaljnije opisane u povezanim bilješkama uz financijske izvještaje (bilješka 5, bilješka 19 i bilješka 23).

Ciljevi i politike upravljanja rizicima

Glavni rizici koji proizlaze iz financijskih instrumenata Društva su kreditni rizik, tečajni rizik i rizik kamatne stope. Uprava pregledava i provodi politike za upravljanje svakim od dolje navedenih rizika. Društvo je izloženo međunarodnim tržištima. Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Društva je osigurati vremensku neograničenost poslovanja Društva kako bi se osigurao povrat članovima Društva i koristi za ostale dionike te održavanje optimalne strukture kapitala kako bi se smanjili troškovi kapitala. Struktura kapitala Društva odnosi se na temeljni kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti. Trenutno ne postoje kapitalni zahtjevi koji su nametnuti izvana.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Društvo je usvojilo politiku poslovanja samo s kreditno sposobnim i društvima osiguranim jamstvima čime umanjuje mogućnost nastajanja financijskih gubitaka zbog neispunjenih obveza. Društvo se služi podacima i mišljenjima prikupljenim od specijaliziranih bonitetnih kuća, Gospodarske komore kao i javno objavljenim informacijama o financijskom položaju društava. Također koristi svoju bazu podataka kako bi odgovarajuće rangirala značajnije kupce. Utjecaj kreditnog rizika na Društvo kao i promjene u kreditnom rangiranju partnera konstantno se prate i mjere te je ukupna vrijednost zaključenih ugovora na odgovarajući način raspoređena između kreditno sposobnih partnera. Procjena kreditnog rizika za upravljanje rizicima je kompleksan proces koji uključuje upotrebu modela jer rizik varira ovisno o uvjetima na tržištu, očekivanim novčanim tokovima i prolasku vremena. Procjena kreditnog rizika za portfelj imovine podrazumijeva procjenu vjerojatnosti neispunjenja, povezane udjele gubitaka i korelacije neispunjenja između različitih stranaka.

Značajan dio kreditnog rizika proizlazi iz operativnih aktivnosti Društva (prvenstveno potraživanja od kupaca) i iz financijskih aktivnosti Društva, uključujući depozite i kredite. Svi očekivani kreditni gubici su 12-mjesečni očekivani kreditni gubici temeljeni na vjerojatnosti (imovina razine 1).

Sustav ocjenjivanja kreditnog rizika

Za mjerenje kreditnog rizika i ocjenu financijskih instrumenata po količini kreditnog rizika, Društvo primjenjuje pristup temeljen na ocjenama kreditnog rizika od strane eksternih međunarodnih rejting agencija (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo – European Banking Authority, EBA). Unutarnje i vanjske kreditne ocjene povezuju se na interno definiranoj glavnoj ljestvici s određenim rasponom vjerojatnosti neispunjenja obveza kako je prikazano u donjoj tablici:

Glavna ljestvica ocjene kreditnog rizika / Odgovarajuće interne ocjene	Kreditni i depoziti ‘000 kn	Odgovarajući interval vjerojatnost neispunjenja (PD model)	Korišteni očekivani kreditni gubitak
Odlično	6.198	0,00%	0,00%
Dobro	137.908	0,00%-3,87%	8,60%
Zadovoljavajuće	-	3,88%-28,44%	63,20%
Pod posebnim nadzorom	-	28,45%-41,57%	92,38%
Neispunjavanje obveze	-	41,58%-45,00%	100%

Svakoj ocjeni kreditnog rizika na glavnoj skali dodjeljuje se određeni stupanj kreditne sposobnosti.

- *Odlično* – jaka kreditna kvaliteta s niskim očekivanim kreditnim rizikom;
- *Dobro* – adekvatna kreditna kvaliteta s umjerenim očekivanim kreditnim rizikom;
- *Zadovoljavajuće* – umjereni kreditna kvaliteta sa zadovoljavajućim kreditnim rizikom;
- *Pod posebnim nadzorom* – subjekti koji zahtijevaju pobliži nadzor i sanacijsko upravljanje; i
- *Neispunjavanje obveze* – subjekti kod kojih je nastupilo neispunjavanje obveze.

Modeli za ocjenjivanje redovito se pregledavaju od strane Sektora financija, ponovno se testiraju na stvarnim podacima o neispunjenju obveze i po potrebi ažuriraju. Unatoč korištenju metode, Društvo redovito provjerava jesu li ocjene točno procijenjene i procjenjuje prediktivnu snagu modela.

Takve ocjene i odgovarajući raspon vjerojatnosti neispunjenje obveza („Probability of Default“ -„PD“) primjenjuju se za sljedeće financijske instrumente: kredite, depozite i drugu financijsku imovinu.

Kreditna kvaliteta klijenata je sljedeća:

	Klijenti bez kreditnog rejtinga			Ukupno
	Novi kupci	Kupci koji plaćaju po dospijeću	Kupci koji plaćaju sa zakašnjenjem	
<u>Dugotrajna imovina</u>				
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	6.797	131.645	-	138.442
Očekivani kreditni gubitak financijske imovine	(538)	(9.806)	-	(10.344)
Ostala dugotrajna potraživanja	-	240	-	240
Ukupno	6.259	122.079	-	128.338
<u>Kratkotrajna imovina</u>				
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	-	8.075	915	8.990
Očekivani kreditni gubitak financijske imovine	-	(191)	(741)	(932)
Potraživanja od kupaca	1.017	290.185	59.223	350.425
Očekivani kreditni gubitak potraživanja	-	(147)	(21.849)	(21.996)
Ukupno	1.017	297.922	37.548	336.487

Za kreditni rizik vezan uz izdana jamstva molimo vidjeti bilješku 35.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo ima sljedeće vrste financijske imovine koja je predmetom primjene modela očekivanog kreditnog gubitka (ECL modela):

- Potraživanja od kupaca za prodaju roba i usluga;
- Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku

Iako su novac i novčani ekvivalenti također predmet umanjenja vrijednosti u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9, utvrđeno umanjenje vrijednosti u ovom kontekstu je beznačajno i stoga nije knjiženo.

a) Potraživanja od kupaca

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup u mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka koji se temelji na očekivanim kreditnim gubicima tijekom cijelog vijeka trajanja za sva potraživanja od kupaca.

Kako bi se izmjerio očekivani kreditni gubitak, potraživanja od kupaca su grupirana prema vrsti potraživanja i danima dospijeća.

Stope očekivanog kreditnog gubitka temelje se na prošlim profilima plaćanja kao i na odgovarajućim povijesnim kreditnim gubicima koji su nastali u ovom razdoblju. Za neke se kupce koristila viša stopa zbog nepodmirenih iznosa po predstečajnim nagodbama koji se najvjerojatnije neće naplatiti u punom iznosu.

Društvo je razmotrilo utjecaj budućih makroekonomskih čimbenika koji utječu na sposobnost kupca da podmiri svoje obveze te je zaključilo da nema značajnog utjecaja na stope očekivanog kreditnog gubitka.

Potraživanja od kupaca se izravno otpisuju ako ne postoje razumna očekivanja da će biti nadoknađena. Pokazatelji da ne postoje razumna očekivanja da će potraživanja od kupaca biti nadoknađena uključuju između ostalog nemogućnost izvršenja ugovornog plaćanja u razdoblju dužem od godinu dana.

Umanjenje vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. godine za potraživanja od kupaca je kako slijedi:

31.prosinca 2021.	Ukupno '000 kn	Nedospjelo '000 kn	Dospjelo 1-90 dana '000 kn	Dospjelo 91-180 dana '000 kn	Dospjelo 181-270 dana '000 kn	Dospjelo više od 270 dana '000 kn
Potraživanja od kupaca	350.425	290.185	35.939	5.640	411	18.250
Individualni ispravci (100%)	(21.307)	-	(6.413)	(485)	(374)	(14.035)
% očekivanog kreditnog gubitka	-	0,05%	0,20%	2,81%	4,29%	7,98%
Očekivani kreditni gubitak	(689)	(147)	(59)	(145)	(2)	(336)
Potraživanja od kupaca, neto	328.429	290.038	29.467	5.010	35	3.879

Umanjenje vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. godine za potraživanja od kupaca je kako slijedi:

31. prosinca 2020.	Ukupno '000 kn	Nedospjelo '000 kn	Dospjelo 1- 90 dana '000 kn	Dospjelo 91-180 dana '000 kn	Dospjelo 181-270 dana '000 kn	Dospjelo više od 270 dana '000 kn
Potraživanja od kupaca	419.727	320.163	48.356	19.195	3.450	28.562
Individualni ispravci (100%)	(5.042)	-	-	-	-	(5.042)
% očekivanog kreditnog gubitka	-	2,23%	0,47%	12,99%	44,90%	51,89%
Očekivani kreditni gubitak	(26.241)	(7.148)	(229)	(2.494)	(1.549)	(14.821)
Potraživanja od kupaca, neto	393.486	313.016	48.127	16.701	1.901	13.741

b) Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku (ostala financijska imovina)

Ostala financijska imovina po amortiziranom trošku uključuje depozite i jamstva, zajmove povezanim i nepovezanim društvima i ostala potraživanja. Najznačajniji dio financijske imovine je sastavljen od depozita vezanih uz najam prostora koji se mogu netirati s obvezama po najmu i prema tome ne postoji značajan kreditni rizik.

Očekivani kreditni gubitak izračunat je prema rejtingu Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) za cijelu Hrvatsku i vjerojatnosti neispunjenja za financijske i nefinancijske institucije. U 2021. godini stopa očekivanog kreditnog gubitka korištena za financijske institucije iznosi 7,24% (2020.: 5,88%), a za nefinancijske institucije iznosi 8,37% (2020 : 6,90%).

Umanjenje vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. godine za ostalu financijsku imovinu je kako slijedi:

	Ukupno '000 kn	Depoziti nefinancijskim institucijama '000 kn	Depoziti financijskim institucijama '000 kn	Kreditni i zajmovi '000 kn	Potraživanja po reinstaliranom dugu '000 kn
Zajmovi, depoziti, ostala financijska imovina	147.432	134.952	9.154	2.404	922
Individualni ispravci (100%)	(741)	-	-	(741)	-
% očekivanog kreditnog gubitka	-	7,24%	8,37%	0,00%	0,00%
Očekivani kreditni gubitak	(10.535)	(9.769)	(766)	-	-
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina, neto	136.156	125.183	8.388	1.663	922

Umanjenje vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. godine za ostalu financijsku imovinu je kako slijedi:

	Ukupno '000 kn	Depoziti nefinancijskim institucijama '000 kn	Depoziti financijskim institucijama '000 kn	Kreditni i zajmovi '000 kn	Potraživanja po reinstaliranom dugu '000 kn
31. prosinca 2020.					
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina	143.412	121.192	9.577	9.653	2.990
Individualni ispravci (100%)	(9.507)	-	-	(9.507)	-
% očekivanog kreditnog gubitka	-	5,88%	6,90%	6,90%	0,00%
Očekivani kreditni gubitak	(7.786)	(7.126)	(661)	-	-
Zajmovi, depoziti i ostala financijska imovina, neto	126.119	114.066	8.917	146	2.990

Društvo nema derivativnih financijskih instrumenata niti bilo kakvih financijskih instrumenata koji bi Društvo potencijalno izlagali koncentraciji kreditnog rizika. Stoga Društvo ne očekuje da će biti izloženo materijalnim kreditnim gubicima po financijskim instrumentima.

Rizik promjena kamatne stope

Većinu kamatonosnih stavki imovine i obveza Društva predstavljaju krediti i pozajmice. Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promijenjeni tijekom razdoblja. Društvo ima pozajmice dobivene većinom od povezanih društava, točnije od Fortenova grupe d.d. Ovi zajmovi imaju fiksnu kamatnu stopu koja se svake godine mijenja prema zakonskoj kamatnoj stopi koju odobri Ministarstvo financija.

Manji dio dugoročnog duga koji se odnosi na pozajmice od nepovezanih društava koje su prenesene na Društvo putem Nagodbe i koji također imaju fiksnu kamatnu stopu. Zbog ovih faktora Društvo nije značajno izloženo riziku promjena kamatne stope.

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu kamatnih stopa, ako sve ostale varijable ostanu nepromijenjene, a zbog promjene u fer vrijednosti monetarne imovine i obveza:

	Rast/pad kamatne stope u p.p.	Efekt na dobit/gubitak prije poreza HRK'000
2021	+/- 0,5	6.876
	=====	=====
2020	+/- 0,5	8.403
	=====	=====

Rizik promjene tečaja

Većina imovine Društva denominirana je u kunama. Dio kreditnih obveza, obveza po najmu Društva te obveza prema dobavljačima denominiran je u stranim valutama (primarno EUR). Sukladno tome, Društvo je izloženo riziku promjena tečaja. S obzirom na dugoročnu politiku Republike Hrvatske vezanu uz održavanje tečaja s EUR, Društvo ne smatra da je značajno izloženo daljnjem negativnom utjecaju ove izloženosti.

Sljedeći pregled predstavlja osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu tečaja, bez promjene ostalih varijabli, a zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Rast/pad tečaja	Efekt na dobit/gubitak prije poreza HRK'000
2021		
EUR	+/- 1%	37.346
USD	+/- 1%	7
GBP	+/- 1%	2
CHF	+/- 1%	2
	=====	=====
2020		
EUR	+/- 1%	37.537
USD	+/- 1%	78
GBP	+/- 1%	2
CHF	+/- 1%	2
	=====	=====

Rizik likvidnosti

Društvo je izloženo riziku likvidnosti s obzirom na to da je većina obveza kratkoročna. Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnih novčanih sredstava i utrživih vrijednosnih papira i dostupnost financiranja kroz adekvatan iznos odobrenih kreditnih sredstava da bi se podmirile obveze po dospelju i zatvorile tržišne pozicije. Uprava prati tekuće prognoze rezerve likvidnosti Društva na temelju očekivanih novčanih tokova i bilančnih pokazatelja likvidnosti u skladu s internim i vanjskim regulatornim zahtjevima i održavanjem planova za financiranje duga. Za više detalja molimo pogledajte bilješku 37.

Tablica dospelja financijskih obveza nalazi se u nastavku:

	Ukupno	Dospjelo	Do 1 godine	Od 1 do 2	Od 2 do 5	Više od 5
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	godine	godine	godina
				'000 kn	'000 kn	'000 kn
31.12.2021.						
Obveze prema dobavljačima	1.657.570	131.790	1.525.780	-	-	-
Kredit i zajmovi	1.649.999	146.146	1.037.599	212.623	122.727	130.904
Obveze po najmovima	2.544.784	-	330.894	332.043	676.898	1.204.949
Obračunati troškovi	94.038	-	94.038	-	-	-
Ukupno	5.946.391	277.936	2.988.311	544.666	799.625	1.335.853
31.12.2020.						
Obveze prema dobavljačima	1.755.436	294.214	1.461.222	-	-	-
Kredit i zajmovi	2.113.943	19.414	1.454.250	50.306	449.259	140.714
Obveze po najmovima	3.863.833	-	506.705	478.876	1.145.210	1.733.042
Obračunati troškovi	98.420	-	98.420	-	-	-
Ukupno	7.831.632	313.628	3.520.597	529.182	1.594.469	1.873.756

Kredit i zajmovi su prikazani po ugovorenom, ne i očekivanom dospelju. Prikazani iznosi su ugovoreni novčani tokovi na temelju najranijeg mogućeg datuma plaćanja, a iznosi uključuju i buduće kamate.

Za rizik likvidnosti vezan uz izdana jamstva vidjeti bilješku 35.

37. Događaji nakon izvještajnog razdoblja

Političke tenzije koje traju u regiji eskalirale su 2021. uslijed daljnjeg razvoja situacije u Ukrajini. Taj je razvoj situacije negativno utjecao na tržišta burzovnih roba i financijska tržišta te povećao volatilnost, a krajem veljače 2022. sukob je eskalirao ruskom invazijom Ukrajine.

Kao posljedica toga, ruskim trgovačkim društvima i pojedincima nametnute su sankcije. One najrelevantnije za Društvo jesu:

- Sjedinjene Američke Države, Europska unija, Ujedinjena Kraljevina i Kanada zabranile su određenim ruskim bankama pristup SWIFT-u, mreži visoke sigurnosti kojom se olakšavaju plaćanja između 11.000 financijskih institucija u 200 zemalja,
- blokirajuće sankcije ili restrikcije zamrzavanjem imovine nametnute nizu velikih ruskih financijskih institucija koje uključuju, ali nisu ograničene na VTB Banku (koja je podvrgnuta blokirajućim sankcijama EU-a, SAD-a i UK-a), dioničara i imatelja obveznica Grupe, i Sberbank (koji je podvrgnut blokirajućim sankcijama SAD-a i UK-a), najvećeg pojedinačnog dioničara Grupe.

Društvo nije izravno pogođeno jer ruski subjekti podvrgnuti sankcijama države manje od 50 % glasačkih prava u Grupi. U svakom slučaju, ostvarivanje glasačkih prava subjekata podvrgnutih sankcijama bilo je i ostaje blokirano.

Dana 9. veljače 2022. godine Društvo i Fortenova grupa d.d. potpisali su novi ugovor o kreditu. Ugovor se odnosi na revolving kreditu u iznosu od 200 milijuna eura s kojim su refinancirani prethodni kredit. Kamata na kredit iznosi 2,68% za 2022. godinu, a kredit dospijeva 28. veljače 2023. godine.

Dana 25. travnja 2022. godine Fortenova grupa d.d. odlučila je povećati iznos kapitala Društva konverzijom duga u kapital u iznosu od 70 milijuna eura. Kao rezultat toga, kratkoročni kredit u iznosu od 38.3 milijuna eura i dugoročni kredit od 31.7 milijuna eura koje je Društvo dobilo od vlasnika prebačeni su u kapitalne rezerve. Kapital i rezerve nakon dokapitalizacije veći su za 529 milijuna kuna.

Tijekom prvog kvartala 2022. godine Društvo je pripojilo tri društva: Pet prom ulaganja plus d.o.o., Latere Terram plus d.o.o. i Roto ulaganja plus d.o.o. Nije plaćena kupoprodajna naknada zbog činjenice da se radilo o spajanju društava pod zajedničkom kontrolom. Ukupna vrijednost imovine/obveza koja je pripojena iznosi 39 milijuna kuna.

Uprava je usvojila godišnje financijske izvještaje dana 21. lipnja 2022. godine.